

DARBININKAS

Pektdiis - Friday
Vol. LVIII Nr. 40 Spalis - October 5, 1973

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N.Y. 11221

15 centų

**Savaitės
ivykiai
IX.24 — X.1**

ATEISTAS TURI ATIDŽIAI KLAUSYTI PAMOKSLO...

Tarnybinė instrukcija agentam, kuriem pavesta sekti pamokslus ir visą bažnytinį bei religinį gyvenimą Lietuvoje

"Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" Nr. 6 paskelbė Instrukciją tarybinėms įstaigoms, skirtą tarybiniam naudojimui".

Medžiaga tema "Katalikybė Lietuvoje ir dabartis." Rinkimo metodika.

Medžiaga minėta tema renkama moksliniais tikslais, siekiant giliau pažinti procesus šiuolaikinėje katalikybėje, o taip pat ir kitose konfesijose. Medžiaga renkama kompleksiskai: tirama dvasininkijos pamokslinė veikla bei kitos pastoracinio darbo formos, bažnytinio aktyvo vaidmuo religinėje bendruomenėje ir kulto tarnyboje, religinės propagandos materialinė bazė (bažnyčios, kulto reikmenys, chorai ir t.t.), stebimas kulto modernizavimas.

Pamokslinė veikla

Pamokslų klausymui parenkami aktyvūs ateistai, turintys pakankamą išsilavinimą. Neatlikinėjamas religinių apeigų, bet elgdamasis kultūringai, ateistas atidžiai išklauso pamokslų ir vėliau atkuria jų turinį nieko nepridedamas nuo savęs. Pamokslą aprašyme turi būti šie duomenys:

(a) pamokslų vieta (rajonas, bažnyčia), laikas (data, valanda), pamokslininko pavardė, vardas, iš kur jis;

(b) pamokslų turinys atkuriamas kaip galima plačiau, pilniau ir tikslingiau, griežtai prisilaikant objektyvumo principo. Į pamokslą turinį jokiu būdu ne

Brežnevas ir jo propaganda priešininkus vadina "reakcionieriais", atoslūgio kenkėjais. Mėgina sudaryti įspūdį, kad jie duoda emigracijos laisvės didesnes kaip Amerika. Pasiskelbė rugsėjo 28 patvirtinę J. Tautų 1966 priimtą konvenciją apie žmogaus teisę emigruoti.

(Amerika jos nepatvirtino. Priežastis — ji sureduota taip, kad vienu sakiniu emigracijos teisę pripažįstama, kitu sakiniu ta teisė suspenduojama).

Sovietams šis palankumo principas turi daugiau politinę reikšmę. Praktiškai jiems labiausiai rūpi kreditai ir technologija.

Kova Jungtinių Tautų forume

Kova dėl to paties tikslo — dėl žmogaus laisvių kaip ir Kongrese. Dėmesio atkreipta į svarbiųjų ministrų pasisakymus dėl žmogaus laisvių.

Kissingeris kalbėjo apie taiką, kilsiančią iš pasaulio bendruomenės tolerancijos ir bendradarbiavimo. Konkrečių dalykų teisingai Japonijai priimti ir nuolatinius Saugumo Tarybos narius. Gromyko netiesiogiai atsakinėjo tiems, kurie reikalauja keistis žmonėm bei idėjom. Vadino tai kišimusi į vidaus reikalus.

NYT vedamajame spalio 1 kartojo Vokietijos kanclerio, Anglijos ir Olandijos užsienio reikalų ministrų aiškius tiesius ir griežtus pasisakymus J. Tautose už žmogaus laisves, kuriuos yra būtina sąlyga bet ko kiam atolydžiu. Tik Amerikos atstovai — sakė laikraštis — neparodė vyriausybės susirūpinimo dėl piliečių nuomonės slopinimo Sovietų Sąjungoje.

leistina įjungti savo komentarų bei išvadų. Savo pastabas, komentarus, išvadas galima pateikti, aprašius pamokslą turinį, pažymint "pastabas";

(c) pamokslų forma: skaitė iš konspekto, naudojosi planu, kalbėjo be konspekto ir be plano; pamokslų trukmė; minčių dėstymo nuoseklumas; kitos pamokslininko priemonės tikintiesiems paveikti.

Pastabose reikia nurodyti, kiek tikinčiųjų dalyvavo pamoklose (tame tarpe vyrų, moterų, jaunimo, mokyklinio amžiaus vaikų). Nurodyti, kas patarnavo pamoksloms (suaugę ar vaikai). Apibūdinti religines apeigas, jų išskirtinumą ir emocionalumą (vargonai, choras, orkestrai, solistai ir kt.); tikinčiųjų aktyvumą (gieda, meldžiasi iš maldaknygių, atsakinėja kunigui ir t.t.); kas pamaldų metu rinko aukas (dvasininkas ar bažnyčios aktyvo atstovas).

(a) Dvasininkas ir tikintieji. Ar dvasininkas aktyvus pastora-

ciname darbe? Jei taip, tai kuo reikišias aktyvumas? Ar diferenciuoja savo veiklą pagal atskiras tikinčiųjų grupes (vyrų, moterų, jaunimas, vaikai)? Ar laikosi tarybinų įstatymų apie religinius kultus? Jei nesilaiko, tai pažymėti konkrečius įstatymų laužymo atvejus. Kokių ypatumų yra to dvasininko pastoraciniame darbe? Tikinčiųjų nuomonė apie dvasininką.

(b) Dvasininkas ir vaikai. Ar dvasininkas siekia pakelti religingų tėvų atsakomybę už religinį vaikų auklėjimą? Jei siekia, tai kokiomis priemonėmis? Kaip tikinčiųjų tėvų vaikai ruošiami katekizacijai bei sutvirtinimo sakramentui?

(c) Dvasininko buitį, asmeninis gyvenimas. Dvasininko santykiai su vietos inteligentais. Dvasininko kultūrinis gyvenimas (televizorius, radijas, telefonas, prenumeruojami laikraščiai, skaitytos knygos, išvykos į teatrą, koncertą ir pan.).

Bažnyčios aktyvas

Reikia nurodyti bažnytinės bendruomenės dvidešimtuko, vykdomojo organo, revizijos komisijos narių ir bažnytinio choro dalyvių pagrindinius demografinius duomenis: lytis: vyrai, moterys; amžius: 18-25, 26-30 ir t. t.; išsilavinimas: pagrindinis, baigtas ar ne, vidurinis, baigtas ar ne; aukštasis, baigtas ar ne, ir

(nukelta į 2 psl.)

Sen. James Buckley kalba New Yorko centriniame parke ukrainiečių demonstracijoje. Pirmoji eilėje sėdi kandidatas į New Yorko burmistrus Marchi. Nuotr. P. Ažuolo

Tai Sacharovo ir Solženitsino sukelta banga. Sovietai prieš juos atnaujinio propagandą.

Mažins kariuomenę užjūriuose

Senatas nutarė sumažinti Amerikos kariuomenę užjūriuose 23 proc. Iš 471,000 karių iki 1975 metų galo turi būti ativaienai nariai visame pasaulyje. Po savo atsikūrimo ji jau sušaukė 6 mokslininkų suvažiavimus ir išleido nemaža mokslo veikalų. Lėšų telkimo tikslu 1972 ji buvo įregistruota Hartford, Conn., kaip nepelno korporacija, o 1973.1.18. gavo nuo mokesčių atleidimą. Šių metų spalio 29 Putnam, Conn., Nekalto Pradedimo Seserų vienuoyno patalpose buvo sušauktas narių susirinkimas, kuriame su svečiais dalyvavo virš 20ASMENI.

LIETUVIŲ KATALIKŲ AKADEMIJOS INKORPORAVIMAS JAV

Liet. Kat. Moksl. Akademija Lietuvoje įsteigta 1922 m. kuri 1940 m. Tarybinės Lietuvos valdžios uždaryta, 1956 m. atsikūrė laisvame pasaulyje. Jos centras yra Romoje, o židiniai ir pavieniai nariai visame pasaulyje. Po savo atsikūrimo ji jau sušaukė 6 mokslininkų suvažiavimus ir išleido nemaža mokslo veikalų. Lėšų telkimo tikslu 1972 ji buvo įregistruota Hartford, Conn., kaip nepelno korporacija, o 1973.1.18. gavo nuo mokesčių atleidimą. Šių metų spalio 29 Putnam, Conn., Nekalto Pradedimo Seserų vienuoyno patalpose buvo sušauktas narių susirinkimas, kuriame su svečiais dalyvavo virš 20ASMENI.

Jūs žinote vardą lietuvio, Simo Kudirkos, išduoto iš Amerikos laivo....

rašė Sacharovas Amerikos Kongresui

Grįžti prie žmogaus teisių Sovietų Sąjungoje skatina nauji balsai. Vieni — kenčiančių balsai. Kiti ty, kuriems kenčiančių balsai sukėlė nerimą sąjūne. Nerimą tiek, kad pažadino juos kelti balsą.

SACHAROVO LAIŠKAS KONGRESUI, kuris imasi svarstyti: pripažinti Sovietams didžiausio palankumo principą ar ne.

Sacharovo laiškas rašytas rugsėjo 14, C. Record paskelbtas rugsėjo 17, pakartotas Washington Post rugs. 19.

Sacharovo siūlo nepripažinti privilegijų, iki Sovietai duos laisvę emigruoti, kaip to reikalauja sen. H. Jacksono papildas.

Sacharovas emigravimo teisę reikalauja visiems. "Kaip jūs žinote — rašo Sacharovas — Sovietų Sąjungoje dešimtys tūkstančių piliečių — žydų, vokiečių, rusų, ukrainiečių, lietuvių, armėnų, estų, latvių, turkų ir kitų etninių grupių — nori išvykti iš krašto ir siekia ta teise pasinaudoti metų metus ir dešimtis begalinį sunkumų ir nusizeminimo kaina".

"Jūs žinote, kad kalėjimai, darbo stovyklos, psichiatrinės ligoninės yra pilnos žmonių, kurie siekė šia legalia teise pasinaudoti".

"Jūs tikriausiai žinote vardą lietuvio — Simo Kudirkos — kuris buvo išduotas sovietų valdžiai iš Amerikos laivo, o taip pat vardus kaltinamųjų byloje tragiško 1970 mėginimo pagrobtį lėktuvą Leningrade".

"Yra daug daugiau mažiau žinomų aukų. Prisiminkite jas taip pat".

Atmeta aiškinimą, kad tai "kišimasis į vidaus reikalus" (O-singerio abejingumą. "Tai ap- taip argumentavo Kissingeris, aukščiausias vyriausybės pareigū- rių mano, kad Jacksono papildas gali nuvertinti kurio asmens ar vyriausybės prestižą, klysta...")

"Papildas nėra kišimasis į socialistinio krašto vidaus reikalus, o tik grynimas tarptautinės teisės, be kurios negali būti joki- jo bendro pasitikėjimo".

"Yra ypatingai kvaila sakyti, kad papildas priėmimas gali sukelti antisemitizmą U.S.S.R. ir pakenkti žydų emigracijai".

Atmeta aiškinimą (Kissingerio), kad paveikesnė "ramoji diplomacija": "Čia jūs totaliai abejingumą šauksmam Sovietų Vakarų prekybos reikalams (Stefan Lazarus), kuris Rusijos žy- dus Lyg tai emigracija teliestų vie- nus žydus. Lyg tai padėtis tų- kos piliečių, kad jie pasisaky- ty prieš patį Jacksono papildą. "Kas labiausiai gėdinga — kal- dary bevertiškesnė".

Reikalaujamas politikoje principų: "Nukrypimas nuo principingo politikos būtų išda- vimas tūkstančių žydų ir nezy- dy, kurie nori emigruoti; šimtų esančių lageriuose ir psichiatri- nėse ligoninėse, Berlyno sienos aukų".

"Tokis atsisakymas (nuo prin- cipinės politikos) vestų į perse-

kiojimo ideologiniais pagrinda- is pagriežtėjimą. Būtų tolygu totalinei demokratinėms principų kapituliacijai akivaizdoje šanta- zo, apgaulės, smurto. Tokios kap- tituliacijos padarinius tarptauti- niam pasitikėjimui, atolydžiu ir visai žmonijos ateičiai sunku yra nusakyti".

"Aš reiškiau viltį, kad Jungti- nių Valstybių Kongresas atsi- žvelgs į savo istorinę atsakomy- bę prieš žmoniją ir turės tvirty- bės pakilti aukščiau už laikinius partizaninio komercializmo ir prestižo sumetimus".

"Aš tikiu, Kongresas parems Jacksono papildą".

JACKSONAS PRIEŠ Amerikos pareigūnų pastangas balsus nutildyti

Sen. Jacksonas, pateikdamas senatui Sacharovo laišką, iškėlė Sacharovo heroizmą: "Už jo herojinį atsisakymą ty- lėti akivaizdoje grėsmės ir gra- sinimų Sacharovas yra pelnęs at- strią rūstybę ir persekiojimus sovietinės valdžios, kuri kita- dos buvo suteikusi jam aukš- čiausius žyminis, kuri dabar siekia izoliuoti jį nuo savo tautos ir nutildyti jo šauksmą už taiką, paremtą žmogaus teisių vizija".

Jacksonas labiausiai nukryps- ta prieš tuos Amerikos vyriausy- bės pareigūnus, kurie vengia pa- sisakyti prieš Solženitsino bei Sacharovo persekiojimą ir net- stengiasi kitų pasisakymus nu- tildyti.

Tarp jų mini sveikatos ir gero- tragiško 1970 mėginimo pagrob- ti lėktuvą Leningrade".

"Yra daug daugiau mažiau ži- nomų aukų. Prisiminkite jas taip pat".

Jacksonas taip pat smerkė Kis- singerio abejingumą. "Tai ap- tai argumentavo Kissingeris, aukščiausias vyriausybės pareigū- rių mano, kad Jacksono papildas gali nuvertinti kurio asmens ar vyriausybės prestižą, klysta...")

"Papildas nėra kišimasis į so- cialistinio krašto vidaus reika- lus, o tik grynimas tarptautinės teisės, be kurios negali būti joki- jo bendro pasitikėjimo".

"Yra ypatingai kvaila sakyti, kad papildas priėmimas gali sukelti antisemitizmą U.S.S.R. ir pakenkti žydų emigracijai".

Atmeta aiškinimą (Kissingerio), kad paveikesnė "ramoji diplomacija": "Čia jūs totaliai abejingumą šauksmam Sovietų Vakarų prekybos reikalams (Stefan Lazarus), kuris Rusijos žy- dus Lyg tai emigracija teliestų vie- nus žydus. Lyg tai padėtis tų- kos piliečių, kad jie pasisaky- ty prieš patį Jacksono papildą. "Kas labiausiai gėdinga — kal- dary bevertiškesnė".

Reikalaujamas politikoje principų: "Nukrypimas nuo principingo politikos būtų išda- vimas tūkstančių žydų ir nezy- dy, kurie nori emigruoti; šimtų esančių lageriuose ir psichiatri- nėse ligoninėse, Berlyno sienos aukų".

"Tokis atsisakymas (nuo prin- cipinės politikos) vestų į perse-

Šauksmas už žmogaus teises Sovietuose amerikineje tribū- noje koncentruojasi į sankcijas — sen. Jacksono papildą, kuris neduotų privilegijų sovietinėm prekam Amerikoje.

Europoje panašūs šauksmai koncentruojasi į Europos saugu- mo konferenciją ir kelia nepasi- tikėjimą Sovietų tuščiažodžia- vimui apie žmogaus laisves.

Amerikoje greičiausiai vyriausy- bės ir didžiojo kapitalo atstovai nulems sprendimą Sovietų naudai. Bet kilusi dabar polemika paliks ilgam neišdildomą pėdsaką pačioje Amerikoje — pagilintą išsiskyrimą tarp vy- riausybės ir visuomenės.

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA NR. 3

6 KUNIGO GUSTAVO GUDANAČIAUS TEISMAS: (Už vaikų patarnavimą mišiose)

1972.V.19. Jurbarko raj. teismas išnagrinėjo kun. G. Gudanačiaus skundą dėl administracinės baudos panaikinimo. (Žr. LKB-Kronika Nr. 2). Liaudies teismo sprendime rašoma:

— Pareiškėjas kun. Gudanačius skunde nurodo, jog jis 1972. III.23. Jurbarko DŽDT VK administracinės komisijos nubaustas neteislingai 50 rub. pinigine bauda už 1966 gegužės 12 d. Lietuvių TSR Aukščiausios Tarybos įsaką „Dėl administracinės atsakomybės už įstatymų apie religinius kultus pažeidimą“ pažeidimą, nes šio įsaką nepažeidęs. Iš pareiškėjo pareiškimo ir byloje surinktos medžiagos matyti, jog nepilnamečiai vaikai patarnavo bažnyčioje ir už tai nors ir nereguliariai, tačiau gavo atlyginimą. Nepilnamečių vaikų patarnavimas bažnyčioje yra darbas ir nėra susijęs su kulto atlikimu, todėl Jurbarko DŽDT VK administracinė komisija pagrįstai nubaudė pareiškėją.

Kun. Gudanačiaus skundas buvo atmestas. Prieš teismą Rugienis buvo išsikvietęs kun. Gudanačių ir pageidavo, kad nekeltų bylos administracinei komisijai. Žadėjo nedaryti kliūčių, jei išvyskųs jį keltų ir bet kurią parapiją.

Kun. Gudanačių teismo sprendimą apskundė priešiškos tvarka Aukščiausio teismo pirmininkui. Skunde rašoma:

— Jurbarko raj. DŽDT VK administracinė komisija savo 1972.III.23. nutarimu nubaudė mane, 50 rub. administracinė bauda. Tą bausmę laikau neteisėta, todėl kreipiausi į 1. teismą, kad ji būtų panaikinta. Vienok 1. teismas savo sprendimu paliko ją galioti.

— Baudžiant mane bauda, nebuvau išklausa mano pasiaiškinimų. Kadangi vėlavo autobusas, aš atvykau 15 min. pavėlavęs. Man nurodė, kad jau viskas nuspręsta, kad viskas aišku, kad tokios bylos administracine komisijoje sprendžiamos per tris minutes...

— Esu nubaustas už tai, kad keli vaikai patarnavo mišioms, apsilikę nuosavom kamžom, vykstant mišiom, klipojo už grotelių prie altoriaus, paskambindavo varpeliu. Kaip reikiant patarnauti mišiom tie vaikai dar nė nemoka. Tuo pat metu bažnyčioje meldėsi ir tų vaikų tėvai... Anksčiau niekada nebuvau išpėtas ir nežinojau, kad mišiom negali patarnauti tėvų atsiųsti vaikai. Kiek man žinoma, kitose bažnyčiose vaikai patarnauja mišiom.

— Bažnyčia yra ne mano, o parapijos, ir dabar parapijiečiai man priekiaštauja, kodėl aš jų vaikų nuvariau nuo altoriaus. Reikalauju nurodyti įstatymą, kuriuo yra uždrausta vaikams

tarnauti mišiom. Tačiau nei aš pats tokio įstatymo nežinau, nei auvokatai man negalėjo nurodyti.

— Teismas sprendime nurodo, kad nepilnamečiai vaikai patarnavo bažnyčioje, t.y. dirbo ir už tą darbą gavo atlyginimą, dėl to aš esąs neteislingai nubaustas.

— a) Patarnavimas mišiom nėra darbas, o tik dalyvavimas kulto apeigose: Juk kaip parodė byloje liudijninkai — tų vaikų motinos pačios siunčia savo vaikus į bažnyčią patarnauti mišiom, nes yra religingos. Pačios pamoko vaikus maldai ir patarnavimui, nes jų artimų giminių tarpe yra dvasiškų.

— Laikau, kad dalyvavimas mišiose kaip ir bet kokiose kitose pamaldose nėra darbas.

— b) Jei tėvai yra religingi, tai natūralu, kad jie patys meldžiasi ir savo vaikus to moko. Geriau būtų, jei ateistai kovotų idėjiniais ginklais, o ne administracinėmis, prievartinėmis priemonėmis. Jei pasiseks tėvus įsamoninti, tai nė vaikai nesilankys bažnyčioje.

— Sprendime nenurodyta, kokį darbą bažnyčioje dirbo vaikai. „Patarnavo bažnyčioje“ galima suprasti įvairiai, tai iš tikrųjų gali būti ir darbas, jei vaikai tvarkytų bažnyčią ar atliktų kitus darbus. Bet juk byloje nustatyta, kad tie patarnavimai bažnyčioje yra patarnavimai mišiom, kas, kaip nurodžiau, negali būti laikoma darbu. Už tai vaikai jokio atlyginimo negavo, ir tai įrodyta liudytojų parodymais. Jei kartais esu davęs kuriam vaikui saldinių ar rublių, ne kaip atlyginimą už dalyvavimą kulto apeigose, o kaip dovaną švenčių ar vardinių progai. Tai šiandien labai madinga.

Kun. G. Gudanačiaus skundas buvo atmestas.

Jurbarko DŽDT VK administracinė komisija antrą kartą nubaudė kun. G. Gudanačių už tą patį „nusikaltimą“ ir pareiškė, kad už trečią tokį nusikaltimą bus keliamas baudžiamoji byla.

ALYTAUS RAJONAS: (Man neleido kalbėti, taigi rašau...)

Pateikiame Simno parapijos vikaro kun. Sigitą Tamkevičių pareiškimą LTRS prokurorui.

— 1972 balandžio 29 d. buvau iškvietas į Alytaus raj. vykdomąjį komitetą. Rajono pirmininko kabinete susirinko komisijos nariai: rajono pirmininkas, du pavaduotojai, propagandos ir agitacijos skyriaus vedėjas, korespondentas ir atstovas iš Religijų reikalų tarybos. Kaip liudijinkai buvo iškvietusi Simno klebonas kun. Matulevičius, Alytaus dekanas kun. J. Grigaitis ir Daugų dekanas kun. Turčinskas.

— Maždaug valandą laiko rajono pirmininko pavaduotojas drg. Jančiauskas mane griežtai kaltino tokiais dalykais, apie kuriuos net nesapnavau. Man visiškai nebuvo leista pasiaiškinti.

Drg. Jančiauskas, man bandant kalbėti, pareiškė: „Mes čia susirinkome ne diskusijoms.“ O kai bandžiau paaiškinti dėl vieno šmeižto, atstovas iš Religijų reikalų tarybos atšovė: „Išsiaiškinkite prokuratūroje.“ Todėl girdint didžiulus kaltinimus, reikėjo tylėti.

Žmogžudžiai, plėšikai turi teisę kalbėti, gindami save, o man, kaip kunigui, nebuvo leista tai padaryti. Maža to, drg. Jančiauskas šį spektaklį pavadino „aukšto lygio išpėjimu“, teigdamas, kad „mes esame labai humaniški“ ir „pokario metais su tavimi niekas taip nebūtų kalbėjęs...“

„Kadangi iškelti kaltinimai yra šmeižtas, tai jaučiu reikalą atsakyti. Kadangi šiame pokalbyje dalyvavo beveik visos pareigūnų dar 3 kunigai, o dekanai buvo įpareigoti apie išpėjimą referuoti dvasinei vyriausybei, tai savo atsakymo nuorašus siunčiu minėtiems dekanams ir kurijoms.“

— Pirmiausia buvau kaltinamas, kad pamoksluose šmeižias tarybinę mokyklą ir gyvenimą. Tai netiesa. Buvo atvejų, kai pamoksluose išskeldavau kai kurias negeroves ryšius su sąžinės laisvės pažeidimais. Tai nebuvo šmeižtas, bet tikrovė. Reikalui esant, esu pasiruošęs konkrečiai ir gausiais faktais paaiškinti, kad nemelavau. Reikalui esant, galiu pristatyti liudijinkus, kurie gyvu žodžiu paliudys, kad sakiau tiesą.

— Man, užaugusiam pokario metais, visiškai nesuprantama, kad valdžios pareigūnai bijo tiesos. Juk tiesa turi būti valstybės pagrindu. Mano nuomone, tie, kurie mane negailestingai barė, turėjo padėkoti, kad atkreipiau dėmesį į esamas negeroves. Reikia gerbti piliečius, kurie pasako tiesą, ir reikia bijoti tų, kurie, nuduodami karštus patriotus, norėdami įsiti-ikti, pataikauja vyriausybei ir nuslepia nuo jos akių trūkumus, kurie niekam neduoda naudos ir nedaro garbės.

— Buvau kaltinamas, kad organizavau skundų rašymą Simne ir Santaikoje įvairioms vyriausybės instancijoms.

— Ką nors kaltinant, reikia įrodyti. Remtis visokiais spėliojimais nedaro garbės vykdomojo komiteto pareigūnams.

— Toliau buvau kaltinamas žinių perdavimu į užsienio spaudą apie mokyti. Brilieng, apie drg. Jančiausko pirmąjį perspėjimą, apie mokyti. Babarskaitės laidotuves.

— Jei neturėčiau sąžinės, galėčiau ne su mažesniu tvirtumu teigti, kad minėtas žinias į užsienio spaudą perdavė drg. Jančiauskas ar kas nors iš aukščiausių stovinių valdžios pareigūnų. Nuo kada tarybinė teisė leidžia, neturint įrodymų, viešai kaltinti pilietį vienokiais ar kitokiais nusikaltimais? Man atrodo, kad plečiantis ryšiams su užsieni, nereikėtų stebėtis, jei plačiai pasklidę žinios po Lietuvą, pasiekia ir užsienio spaudą. O juk Lietuvoje kalbėti apie dabartį, atrodo, neuždrausta. Net ir tada, kai mane drg. Jančiauskas pirmą kartą perspėjo, neliepė tylėti. Jei tai būtų buvę valstybinė pa-

slaptis, tai pokalbyje nebūtų dalyvavę Simno klebonas, Simno miesto pirmininkas ir už pravių durų nebūtų sėdėję aplinkės sekretorė.

— Buvau apkaltintas, kad sufabrikavęs kun. Juozo Zdebskio teismingą kalbą, ją išplatinęs Lietuvoje ir perdavęs užsienio spaudai. Šitai gali kaltinti tik visiškai neatsakingas pareigūnas. Nejaugi ekspertai neturi priemonių nustatyti, kas parašė minėtą kalbą?

— Dar buvau kaltinamas, kad organizuoju vaikus mišių patarnavimui: davė pasirašyti kažkokį Religijų reikalų tarybos pirmininko Kurojedovo raštą ir įsakė nuvyti vaikus nuo altoriaus ir mergaites iš procesijos.

— Komisijos dalyviams pareiškiau pasirašysiąs Kurojedovo raštą, kad kai jis bus paskelbtas „Vyriausybės žiniose“ ir kai turės juridinę galią. Vaikų neorganizavau ir nemiačiau. Patys tėvai juos siunčia tarnauti mišiom. Drg. Jančiauskas tepaklausia apie tai vaikų tėvus.

— Išsklausęs visus kaltinimus, supratau, kodėl buvo iškviesti dekanai, kodėl man nebuvo leista aiškintis. Drg. Jančiauskas net įsakė apie šią procedūrą referuoti kurijoms. Reikiška, pirmiausia dvasinė vadovybė ir kunigai turi pradėti kalbėti apie mane, kaip apie kokį baisų nusikaltėlį. Ar kartais nesilaikoma liaudies patarlių: norint nušauti šunį, reikia paskelbti, kad jis yra pasiutęs.

— Todėl protestuoju prieš vykdomą šmeižtų kampaniją ir prašau prokuratūrą imtis priemonių, kad valdžios pareigūnai liautųsi persekioję mane, kaip kunigą.

(Bus daugiau)

Tarybinė instrukcija agentam

(atkelta iš 1 psl.)

t.t.; socialinė padėtis: darbininkas, kolūketis, tarnautojas, pensininkas ar namų šeimininkė; užsiėmimas: nurodyti darbingų bažnytinio aktyvo narių pareigas gamybinuose kolektyvuose; bažnytinio aktyvo narių dalyvavimas visuomeninėje veikloje: nurodyti bažnytinio aktyvo narius, aktyviai dalyvaujančius visuomeniniame gyvenime: meno saviveikloje, politinėse kompanijose ir pan.

Be to, reikia apibūdinti bažnytinio aktyvo santykius su klebonu bei kitais dvasininkais. Ar religinės bendruomenės vykdomasis komitetas bei revizijos komisija naudojami savo teisėmis, numatytomis tarybinuose įstatymuose apie religinių kultus, ar tas teises yra užpavęs klebonas? Neorganizuoto bažnytinio aktyvo (pamaldžių moterėlių ir tebesančių vienuolių) vaidmuo parapijoje.

Materiální religinės bendruomenės bazė

(a) Maldos namai. Reikia apibūdinti maldos namų išorės bei aplinkos sutvarkymą (suremontuotas ar ne, šventoriuje švaru ar ne, gėlynai, alpinariūmai, ir pan.). Apibūdinti maldos namų vidų (išdažyta, išdekoruota, elektrifikuota, radiofikuota ir pan.). Gal yra modernizmo bruožų bažnyčios vidaus sutvarkyme ir puoštume?

(b) Kulto reikmenys. Varpai ir jų panaudojimas, liturginiai rūbai, jų būklė (tvarkingi, švarūs ar sudėvėti, neprižiūrėti); bažnytinių procesijų atributika (baldakimas, liktarnos, altorėliai, vėliavos ir kt., jų būklė).

Tikinčiųjų pažūra į kulto modernizavimą

Kaip tikintieji vertina gimtosijs kalbos įvedimą į pamaldas? Kaip jie vertina pasninko prieškomuniją sutrumpinimą iki 1 valandos? Kaip vertina kitas liturgines naujoves?

SPARTA — Rašomos mašinės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės. Ir firmų autentiškus katalogus gaukite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. SVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J. S. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

TA'OM RADIJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Patina patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkėse lietuvius. Naujų aparatų nepaduojam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokas nuo Woodhaven Blvd.).

Kas norėtų įsigyti lietuviškų plokštelių ar lietuviškų knygų, prašomi kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 429 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUZŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Dėdėlis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir kt. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 5 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1833 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prienamaina kaina.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211. ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Raščiusas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5136.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 ORCHARD ST. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnėnės medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnėnės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovosms užtesalės, vilnėnės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

LIETUVIŠKOS MUZIKOS PLOKŠTELĖS, knygos, sveikinių atvirukai, vėliavėlės, drožiniai, automobiliam lipinukai, suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje (tel. GL 2-2923) ir ALICE'S Florist Shop, 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418. Tel. 846-9527. Krautuvė atidara 7 dienas savaitę.

Lietuviškam rajone —
LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ
Alice's Florist Shop
107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y.
Gėlės įvairioms progoms
Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 335-4149. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą.

Lietuviško stiliaus paminklų sukuriami ir veltū pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose
Fasolino Memorials CO.
66-86 80th Street (prieš St. John's kapines) Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379 (212) DAVenport 6-3150
— Tai yra mūsų vienintelė vieta — Gausi parodų salė

Lietuviška **KELIONIŲ AGENTŪRA**
VYTIS
Romas Kezys, Pres.
2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose: **LEKTUVAI**, **VIESBUČIAI**, **LAIVAI** (Cruises), **AUTOBUSAI** įdomių vietų lankymas

Specialios nuolaidos: **INDIVIDAMS** (ekskursiniai biletais), **GRUPĖMS** JAUNIMUI **SEIMOMS**

Ukrainiečių merginos užrištom burnom žygiuoja parade New Yorko 5th Avenue rug-sejo 23. Buvo minima 40 metų sukaktis nuo 1933 badmečio Ukrainoj. Nuotr. P. Azolo

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 Business Office GL 2-2923
THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, L.D.S. organą D'ARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second class postage paid at Brooklyn, N. Y. Post Office
Published weekly

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ar kitiem yra geriau?

Koks didžiausias rūpestis yra dabartiniams Amerikos žmogui? Pagal anketas — ne Watergate ir ne prezidento bei viceprezidento klapatai. Didžiausias rūpestis — infliacija: kylančios kainos, krintanti dolerio perkamoji galia; rinkos ir pinigų nepastovumas vartotojui pabrangina pragyvenimą, niekais verčia santaypas; gamintojai neleidžia planuoti ilgesniam laikui.

Gyvenimo pabrangimą U.S. News & W. Report rugs. 24 pavaizdavo lyginamas su 1969 metais. Esą už kiekvieną mokėtą tada dolerį dabar reikia pvz. tiek mokėti:

Mėsa 1.51 dol., kambarys ligo-ninėje 1.49, nuosavybės mokesčiai 1.39, vietos autobusas ar traukinys 1.34, lėktuvo bilietas 1.31, automobilio remontas 1.30, cigaretės 1.29, vizitas pas gydytoją 1.28, buto nuoma 1.20, sijonas ar vyr. kostiumas 1.17, gazolinas 1.16...

Pakilus kainom ir norint išlaikyti tą patį gyvenimo standartą, reikty, kad tas, kuris 1969 uždirbo 4,000, dabar uždirbtų 5,067, kuris uždirbo 6,000-7,618, kuris uždirbo 8,000-10,179. Bet taip nėra. Vadinasi, tenka susipausti, savo reikalavimus siaurinti.

Tai nėra malonu. Iš čia ir tas rūpestis. Rūpestis gali būti lengviau pakeliamas pagalvojus: ar kitiem yra geriau?

Lyginti savo padėtį tegalima su padėtimi Europos kraštuose, ne komunistų valdomuose. Lyginti pagal tai, kiek reikia įdėti darbo kokiame reikmeniu įsigyti. Jei statistikos teisingos, tai jos taip vaizdingai kalba:

Namelium įsigyti reikia Amerikoje 4-5 metų uždarbio, Švedijoje 5-6, Anglijoje 6-7, Prancūzijoje 8-10, Vokietijoje 10-12, Šveicarijoje 14-16;

mažas automobilis: Amerikoje 15 savaičių, Vokietijoje 21.5, Šveicarijoje 26, Švedij-
oje 27.5, Anglijoje 32.5, Prancūzijoje 33;

vyr. kostiumas: Amerikoje 22 valandos, Švedijoje 29, Vokietijoje 30.5, Šveicarijoje 38, Anglijoje 43.5, Prancūzijoje 56;

sviesto svaras: Amerikoje 13 minučių, Anglijoje 16, Švedijoje 18, Vokietijoje 28, Šveicarijoje 38, Prancūzijoje 44;

duonos svaras: Amerikoje 4 min., Šveicarijoje 5, Švedijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje po 7, Anglijoje 8.

Išvada: amerikiečio uždarbis tebeįgalina jį turėti aukščiausią standartą dar ir dabar 1973 metų vidury; bet laikai keičiasi: nykstant kitiems skirtumam, reikia susiprasti su mintimi, kad nyks pamažu ir gyvenimo standartų ligišoliniai skirtumai.

Ima "draugus" pažinti

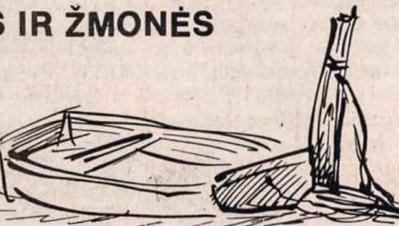
Lietuvos tikinčiųjų skundai teismam atskleidžia sovietinės sistemos dviveidiškumą: įstatymai skelbia laisves, o instrukcijos, viešos ar slaptos, tiem įstatymam aiškinti įsako tų laisvių neduoti.

Ši sistemos veidmainiavimą jau iškelia ir amerikiečių spauda. Kai rugsėjo 28 Sovietai paskubino paskelbti patvirtinę J.T. 1966 konvenciją apie emigracijos teisę, N. Y. Times rašė: "Yra aišku, kad iš tikrųjų Kremliuš nesirengia nieko keisti. Priešingai, du pagrindiniai (spaudos) pareiškimai, remdamiesi ta konvencija, kaip tik pateisina dabartinį laisvesuvaržymą". Savo hipokrizę — sako laikraštis — "Sovietai nei viduje, nei užsieny negali nieko apgauti".

ŽUVĖDROS IR ŽMONĖS ANT UOLŲ

Dienos atostogų krašte
Kennebunkporte

PAULIUS JURKUS

Rodos, ir dabar jaučiu vėją, kuris atneša jūros malonų kvapą. Aplinkui kvepia — žolelės, sakakai. Oras toks kristalinis — švarutėlis.

Eini taku, eini žole, pieva ir pamatai — priešais ateina Bronė, prisiskynusi laukinių gėlių puokštę. Ir kaip ji tinka tam peizažui, berželiam, žolynam, lauko gėlėm! Ir ji tartum lauko gėlė!

Spalvingame vasaros vitraže Kennebunkporte Bronė čia turi ryškiai ir gražią spalvą. Ta Bronė — tai ponija Stravinskienė, net iš Chicago kasmet čia atkeliaujanti pasveikinti savo vasaros. Be jos ir be jos dukrų, Inos ir Ramunės, rodos, nebūtų pilna Kennebunkporto vasara. Kai jos čia atkeliauja, žinok, kad vasara tikrai prasidėjo, kad jau visiem atostogų metas.

Chicago skirta rudeniu ir žiemai, pavasarui, skirta darbui ir mokslui. Kennebunkportas — atiduotas vasarai. Ir jos virsta tikromis Maino valstybės gy-

ventojomis, savo atsivežtais dviračiais aplanko pajūrius, uostelius, suranda, kur geriausi vėžiai, kur vyksta kokie aukcionai, pardavimai, kur prie vandenių kepamos žuvis.

Kaip Nelė Mazalaitė su savo vyrų Juozu Gabe turi pastovų kambarį, taip ir Bronė ir jos dukrytės gyvena visada tame pačiame kambaryje. Šis kambarys yra prie pirmųjų vartų, dešinėje, pirmame aukšte. Kadaiše čia buvo seserų vienuolių virtuvėlė. Iš anų laikų liko prie sienos prikaltos spintos.

Jos čia pažįsta kiekvieną daiktą, kiekvieną kampą. Iš anksto žino, kur ką pasidės, kur stovės veidrodis, šukos, kavos virduklis, kur lietuviškas sūris, medžioklinės dešrelės, atsivežtos iš Chicago. Visa tai virsta lyg poezija. Daiktai pasidaro lyg kokie draugai, apie kuriuos galvoji. Štai praversi duris į kiemą ir metaliniame tinkle pamatysi keliaujančią vorą, drugelį. Duryse įskėlimas, kurį pernai sutaisėme.

Romoj italų kalba leidžiamas Elta Press biuletėnis šiemet mini dvidešimtmečio sukaktį. Ta proga prisimintini ir tie, kurie rašė ir rašo apie Lietuvą ir lietuvių tautos kančias svetimomis kalbomis leidžiamoj spaudoj.

Vincas Mincevičius, pasauli-mo vedamas, atvyko iš Lietuvos ir apsigyveno Italijoj 1934. Mokėsi saleziečių institute Foglizo mieste ir Ateneum Salesianum Torine. Žurnalistiką studijavo tarptautiniame socialinių mokslų universitete Romoj. 1946 Romoj įstojų į Gregorianumo universitetą. 1949 gruodžio 17 įšventintas kunigu. 1951 gavo teologijos licencijato laipsnį.

Kun. Vincas Mincevičius ne tik daug laiko skyrė publicistikai, laisvajam pasauliui informuoti apie Lietuvos tragediją, bet dar rado laiko studijuoti fizikos, chemijos ir kitiem gamtos mokslam.

Don Bosco licėjų ir technikos institute saleziečiuose besimokančiam jaunimui jis redagavo laikraštį. Be to, dar dirbo Gioventu redakcijoj. Kurį laiką mokytojavo Castelnuovo Don Bosco gimnazijoj. Po II pasaulinio karo su didžiu pasišventimu ir nepaprastu uolumu rūpinos varge atsidūrusiais savo tautiečiais; kaip įmanydams, stengėsi palengvinti jų vargą, sumažinti jų skausmą, netekus tėvynės. Tais metais rūpinosi Lietuvių Balso redagavimu bei jo leidim-u.

Vėl persikėlęs į Romą, V. Mincevičius visu uolumu įsijungė kovon už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Tobulai mokėdamas itališkai, Lietuvos bylos gynime laisvam pasauli jis buvo tikrai stiprus ir nepakeičiamas šulas. Įvairiuose laikraščiuose Romoj buvo skelbiami vis nauji ir nauji jo straipsniai: apie raudonosios armijos žiaurumus, Maskvos sulaužytas sutartis, Lietuvos pavergimą, persekiojamą Bažnyčią ir t.t.

Prel. V. Mincevičius skelbtieji straipsniai buvo ir yra svarbi medžiaga Lietuvos tragiškojo laikotarpio istorijai. Tačiau jis neturėjo vietos tai medžiagai pasaugoti, ją suklasifikuojant, sudarant kartoteką. Negalėjo net svajoti apie sudarymą bent mažo archyvo. Tad paskelbtieji medžiaga buvo surenkama ir atiduodama Šv. Kazimiero kolegijai ir marijonų bei saleziečių bibliotekom bei archyvam.

Vincas Mincevičius italų spaudoj ėmė rašyti 1940. Rašo iki šiol. Davė spaudai ne tik

JAU DVIDEŠIMT METŲ LEIDŽIAMAS ELTOS BIULETENIS ITALŲ KALBA

VLADAS MINGĖLA

daug publicistikos, bet ir grožinės literatūros. Paskelbė nemažą kiekį vertimų — ištraukų iš Kudirkos, Biliūno, Adomo Mickėvičiaus, Vaičiūčio, Lazdynų Pelėdos, Krėvės, Maironio, Putino, Vaičiūliaičio, B. Brazdžionio. Išskirtinai svarbūs ir stambūs vertimai — A. Maceinos "Socialinis teisingumas", arkivysk. J. Matulaičio dienoraštis, Šatrijos Raganos "Senamėdvare".

Šių metų pradžioj suėjo 20 metų, kai prel. V. Mincevičius Romoj redaguoja italų kalba leidžiamą Elta-Press biuletėnį. Ten pat jis atstovauja ir Lietuvių Žurnalistų Sąjungai. Yra Europos lietuvių žurnalistų sambūrio narys; vienu metu buvo to sambūrio sekretorium.

Tokių "užsieniečių" veikėjų, publicistų, redaktorių turėtume neužmiršti. Reikia įvertinti tuos, kurie rašo apie Lietuvą kitataučių spaudoj. Jie įneša tragiškai skaudžias Lietuvos problemas į tarptautinį forumą.

Prel. Vincas Mincevičius

Prel. V. Mincevičius yra apsi-krovęs įvairiais darbais. Jis atsako į kiekvieną laišką, iš bet kur jam parašytą. Jei kas nors prašo kokios pagalbos Romoj, jis randa laiko ir važinėja visur, kur tik veda to reikalo keliai. Jei kas prašo tarpinkavimo gauti Šv. Tėvo palaiminimą kuriam nusi-pelnusiam lietuviui, prelatas apsvauro tą reikalą, pasiinförmuoja apie tą lietuvi, jeigu viskas kalba už jį, skuba į Vatikaną tuo reikalu rūpintis. Jis stengiasi išgirsti kiekvieną tautietį ir jam padėti. Be to, jis yra ir Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Romoj.

Prieš kelerius metus prel. V. Mincevičius ištko nelaimė.

Kai buvo ruošama lietuviška koplyčia Šv. Petro bazilikos pogrindy, darbam einant į pabaigą, neapsieita ir ten be prel. V. Mincevičiaus. Jis padėjo ruošti atidarymo iškilimėm. Bekabinėdamas vėliavas, prarado pusiausvyrą ir, paslydus kopėčiom, buvo bekrėtas ant grindų. Tik Dievo globai saugant, jis netikėtai užsikabino ant sienoj išsikisusio gelžgalio. Nenukrito. Bet toks staigus krypties pakeitimas išstūmė iš vietos sprando — nugarkaulio slankstelius, ir dar dvejose vietose.

Prelatas savim nesirūpino: suskau dėjė ir praėjo — pagalvojo. Neturėjo laiko net nuvažiuoti pas gydytoją, nes tam reikėjo skirti beveik visą dieną. Po kelių valandų sugrįžo ir vėl dirbo prie koplyčios įrengimo. Staiga, pakėlęs svorį, sukrito ir negalėjo atsikelti.

Vėliau teko gydytis. Ir taip paslaugus prelatas dar ir šian-dien neišsivaduoja iš tos ligos. Gydytojai specialistai patarė tuoj operuotis. Bet prelatas tam neturi laiko. Rūpestių daug. Laikraščio leidimas, bendruomeniniai reikalai. Didžiausioji klūtis — pinigų trūkumas.

Ilgainiui liga lyg ir palengvėjo. Prelatas jau ir pavaišėtioti bandė. Ir automobiliu pavažiudavo. Bet gydantis nuolat naudojami vaistai apnuodijo kraują. Atsirado nauja liga.

Prelatui buvo ir yra reikalinga lietuviškos visuomenės pagalba. Adresas: Mons. Vincas

Mincevičius, Via Casalmon-ferrato 33, 00182 Roma, Italy.

Vincas Mincevičius gimė 1915 spalio 31 Laubano m., Breslavo apskr., Vokietijoj. Šį rudenį jam sueina 58 metai amžiaus.

Apie šį kuklų dvasiškį, apie jo veiklą ir kūrybą nedaug teturim žinių. Žinom tik tiek, kad, jei kas nuykdavo į Romą turistiniais tikslais, ten surasdavo visadą mielą, draugišką ir paslaugų prelatą V. Mincevičių, nepamainomą žmogų, kuris aprodydavo miestą, katakombas, muziejus ir t.t.

Lietuviškoji Elta neseniai yra paskelbusi tokią žinią:

"Pereitais metais (1972) Romoje buvo baita spausdinti "Grande Atlante Internazionale Curcio" (Didysis tarptautinis Curcio atlasas), bendradarbiaujant vokiečių Herderio ir italų Curcio leidyklom. Išspaudintas atlasas didelio formato, 41 sąsiuvinis, kelių šimtų puslapių. Iki šiol išspauduota 83,000 egzempliorių.

"Prel. V. Mincevičiaus, Elta-Press redaktoriaus, pastangomis, šis atlasas plačiajame pasaulyje labai išgarsino senovės Lietuvą. Ten parodyta, kokia ji buvo X-XI amžiais (1470). Žodžiu, nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Parodyta reformacijos laikais XVII-XVIII amžiais. Lietuva taip pat didingai atžymėta rasių, kalbų ir religijos skyriuose. Gi iš Rusijos plėtimosi žemėlapiu aiškiai matyti, kad tai vyko Europoje Lietuvos sąskaiton."

Toj pačioj žinioj, be kitko, dar skelbiama:

"Tarptautinis atlasas išpuostas Lietuvos žemėlapias. Kiekvieno lanko — sąsiuvinio viršelį yra papuoštas senaisiais žemėlapias, kuriuos leidyklai paskolino prel. Mincevičius, už ką paskutiniajame sąsiuvinyje leidykla jam nuoširdžiai dėkoja."

Ar ir šiemet antrosios durys bus išnirę iš savo gembų? Stalas tarp dviejų lovų, prie lango. Spinta drabužiam, praustuvas. Tai lyg klėtė, kurią palikai žemaičiuose. Ir čia, ant tų staly, juk sudėta daug vasaros akmenėlių, pajūrių kriauklių, žvynėlių, kuriuos rūpestingai rinko, pakavo, vežė į Chicago ir ten dekoravo vazas skautų Kaziuko mugei.

Visa tai poezija. Tai vasara, nepakartojama. Kiekvieną metą tame pačiame kambaryje yra tokia miela ir draugiška vasara. Tai atostogos.

Bronė šiemet pasirodė kitaip, nei paprastai. Paprastai ji čia atvyksta su vyresniąja dukra, o jaunoji paskui atvažiuoja iš mergaičių stovyklos Vermonte. Dabar atvyko iš karto abu — Stasy ir Bronė Stravinskiai. Vyresnioji dukra Chicagoje dirba, jos atostogos vėliau, ir ji atskris. Jaunoji stovyklauja. Ir ji bus čia kambaryje, kur stovi du dviračiai ir kvepia surinktos žolės.

Jie abu žemaičiai. Bronė Raudytė gimė ir augo prie Telšių miesto, prie Masčio ežero. Iš savo kiemo anapus ežero matė Telšių bokštus. Tai vanduo yra jos gyvenimo svarbi dalis. Ir čia kartą suško: "Nebeįsilaikau, skubu maudytis!" — Tame ežere, Mastyje, maudėsi po kelis kartus per dieną. Kennebunkportas jai duoda gražų pajūrį ir baseiną. Prašau, maudykis, kur tik nori.

Iš vandenių išplaukus, ji yra darbušis ir rūpestingas žmogus. Į savo dukrų auklėjimą įdėjo daug laiko ir daug širdies. Ir tai jauti, kai su mergaitėm kalbi. Jos tokios lietuviškos ir tyros, be miesto suktumo, puikiai kalba lietuviškai ir jaukiai jaučiasi lietuviškoje aplinkoje.

Bronė dirba Donelaičio lituanistinėje mokykloje, pasakytume — prie savo pamėgto darbo — prie statybos, kur statomi ir ugdomi jaunesni žmonės. Ir prie šio darbo prieina su tokia pat meile, kaip ir prie savo dukrų, nes be meilės ir šilumos joks auklėjimas, jokia pedagogika neturi savo prasmės.

Kai būdavo anksčiau piknika ir rugpiučio pradžioje, tai Bronė jau iš Chicago atsiveždavo visokių medžiagų ir čia loterijai vakarais dirbdavo įvairius fantus. Tai būdavo daugiausia didelės dekoratyvinės popierinės gėlės. Tame piknike ji buvo darbininkų eilėse ir tvarkė loterijas.

Čia ji nesijaučia lyg sveičias ar koks pakeleivis. Ji glaudžiai gyvena su gamta ir ją mato. Štai eina pro gėlių klombą ir staiga sustoja ir ima gėles rėvėti, tvarkyti. Rengiamas literatūros vakaras, Jono Aisčio pagerbimas. Bronė iš laukų surenka dideles gėlių puokštes.

Labiausiai ji mėgsta dainuoti. Turi puikų balsą ir dalyvauja Dainavos ansamblyje Chicagoje. Čia rugpiučio pradžioje susidaro tokių dainos mėgėjų chorelis ir net koncertą surengia.

Stasy Stravinskis yra nuo Medvėgalio kalno. Jis arkiuku nuvažiavo į Kretingą, o tai buvo tolimas kelias. Kretingoje įstojų į pranciškonų gimnaziją. Vėliau norėjo studijuoti humanitarinius mokslus, bet pasidarė karininku. Ir dabar jauti, kad po jo žievie išliko karininkas. Teko jam būti ir fronte, kur stovėjo priešais sovietų daliniai. Bet ir ten neprarado savo humoro; budrumo ir draugystės visiem.

Kartais jis nuklysta pasakojimuose į tuos laikus, keliones, kautynes, iš kurių išėini pajudes nuo parako dūmų, Juokaudamas užkiša vaizdų žodį.

Atvykęs į šį kraštą, stojų mokytis, baigė atskaitomybės mokslus ir dirba savo srityje. Savo artimųjų giminių tarpe jis turi ir dalininką Romą Viešulą, tai jo tikras pusbrolis.

Kennebunkporte jis pirmiausia griebiasi ūkiško darbo. Nieko nelaukęs, tuoj pasitaiso, kas jam reikalinga, kad būtų patogiau vasaroti. Tada krinta į lovą ir miega. Visada jis pramiega pusryčius. Šiaip taip iš lovos išsirutė apie 10 ar 11 val. Todėl jis ir atsiveža su savim kavos virduklį. O kartais, su Dievo padėjimu, jis ir pietus pramiega.

Čia atmatuoja dvi savaites, tada palieka kieme automobilį, dviračius ir pats lėktuvu grįžta į Chicago. Jo dukros ir Bronė čia lieka pabaigti vasaros.

Kai iš Chicago atsiranda Bro-

nė su dukrom, greitu laiku į kiemą įsuka ir kita mašina, iš Elizabetho, N. J. Atvažiuoja Bronės dėdė kunigas Juozas Pragulbickas. Ir jis kas metai atkeliauja atostogauti. Paprastai atvyksta su vargonininku muziku Vincu Mamaičiu, kuris pasiautęs porą dienų, grįžta atgal.

Kun. Pragulbickas irgi gyvena tame pačiame kambaryje, kuris vadinamas vyskupio kambariu. Tai svečiam skirtas kambarys. Gal kada čia ir buvo sustojęs vyskupas. Šiaip čia kabo vysk. Valančiaus portretas.

Kun. Pragulbickas taip pat žemaitis, mielas ir bžiuliškas žmogus, su visais randąs kontaktą. Sėkmingai jis klebonavo Lietuvoje, dabar gyvena Elizabete lietuvių šv. Petro ir Povilo parapijoje. Ir čia nuoširdžiai dirba, rūpinasi lietuviška lituanistine mokykla, palaiko visą lietuvišką judėjimą.

Jis mėgsta knygą, ir čia atsiveža lietuviškų knygų, išsėdėdamas prie lango, skaito vakarais, mielai apie jas kalba. Atėjęs į žmones pasisvečiuoti, sudaro bžiulišką nuotaiką, pasilikdamas visada paprastas ir nuoširdus. Todėl ir pamėgo jį visi, kurie čia susirenka po gražiąja pušimi.

Jis čia atostogauja keletą savaičių. Kai reikia grįžti, vėl pasirodo maestro Vincas Mamaitis, ir tada po poros dienų abu sako sudie ir vasarai ir pajūriui baltai bangai. *(Bus daugiau)*

NEUTRALŪS JUOKAI

Meilė

— Ar myli mane?
Beprotingai.
— Numirtum dėl manęs?
— O ne. Mano meilė nemirtinga.

Tyla ir kalbos

Viešnia:
— Ar jūsų vaikas jau išmoko kalbėti?
Seimininkė:
— O, taip. Mes dabar ji mokome tylėti.

Aukšas

Chemijos profesorius per paskaitą paklausė studentą:
— Kaip atrodo auksas, jei jį paliksime atvira ore?
— Tiek mes jį ir tematysime.

Nuostoliai

Geležinkelio stoty vienas keleivis susitinka draugą.
— Kodėl toks nusiminęs?
— Dingo visos mano bagažas.
— Pavogė?
— Ne, atsikimšo butelis...

Kerštas

Supykęs vyriškis skundžiasi savo pažįstamam:
— Jeigu sutiksi tą nedorėlį, išmušiu visus dantis. — Pagalvojęs pridėda:
— Ne, vieną dantį paliksiu!
— Kodėl?
— Kad žinotų, kas yra dantų skausmas.

Eilė

Jaunas vyras klausia žmoną:
— Sakyk, brangioji, kieno eilė ši sekmadienį budėti prie mūsų vaiko: tavo mamos ar mano?

Vaistų galia

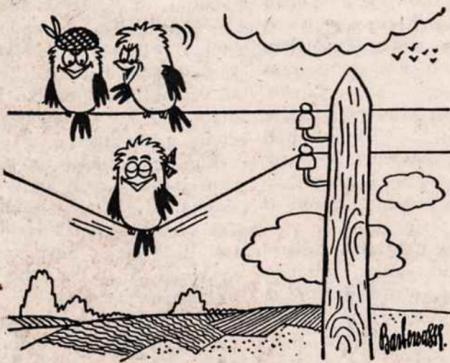
Vaistų pardavėjas reklamuoja salėje vaistus stipriai šaukdamas:
— Niekas dėl šių vaistų dar nenuskundė!
— Todėl, kad mirę nekalba — atsiliepia vienas iš salės.

Reklama

Netoli Rovereto miestelio, Italijoje, vienas kaimas, norėdamas daugiau patraukti turistus, taip ėmė reklamuotis:
— Pas mus nėra automobilių, nei motociklų. Vien tik asilai tegali mus pasiekti. Pameginkite ir Jūs.

Diagnozė

Skotijos miestelyje gatve be eidamas žmogus staiga pargriuvo ir gulėjo nekurtėdamas. Susirinkę aplink skotai tarėsi, kas daryti.
Vienas autoritetingai pareiškė:
— Jis jau nebegyvas.

Atrodo, kad mūsų draugas bus pridėjęs svorio

— Kaip gali tvirtinti, juk nė pulso nepatikrinai?
— Nebėra reikalo pulso tikrinti, — paaiškino tas. — Aš įkišau ranką į jo kišenę, ir jis nė nesujudėjo.

Didžiausia ramybė

Negalys pakęsti miesto triukšmo rašytojas kuriam laikui išinuomoja vilą, esančią gražiame miške.
— Ar čia tikrai ramu, kad rašant niekas nekluduoja? — dar kartą užsitikrinę nuorotojų.

— Tikrai čia ramu. Jau kelis ankščiau čia atostogavusius nuomininkus banditai pačiu vidudieniu nušovė, ir niekas negirdėjo.

Kelionės išlaidos

Skaitydamas dienos pajamas ir tikrindamas kasą, pirklys užklausa savo bendrininką:

— Ar vakar paėmė iš kasos pinigų?
— Tik autobuso bilietui grįžti namo.
— Tai nuo kada persikėlė į tokias tolybes?

Pokalbis

Jaunas psichiatras gydytojas stebisi:

— Sakyk, daktare, kaip tu diena iš dienos pajėgi sėdėti ir klausytis tų visokių skundų ir bėdų?
— Senas psichiatras gydytojas:
— O kas gi jų klausosi?

Sumanymai

Du benamai vėlai naktį kalbasi parke:
— Ką tu darytum, jei staiga taptum milijonierium?
— Liepčiau parkuose ant visų suolų įtaisyti pagalves.

Jaunas tėvas

Ligoninės laukiamajam jaunąs tėvas pučia cigaro dūmus vis užsikosėdamas. Kažkas iš šalies taria:

— Kiekvienas gali matyti, kad tai yra jūsų pirmas kūdikis...
— O taip, pirmas kūdikis ir pirmas cigaras gyvenime.

Nesutarė

Į provincijos teatrą Italijoje buvo pakviestas žinomas artistas iš Romos.

— Kiek norėsite honoraro?
— Klausia jį teatro direktorius.
— Du trečdalius visų spektaklio pajamų.
— Jokiu būdu negalime.
— Kodėl?
— Mūsų teatro spektakliuose niekuomet nebūna užimta daugiau kaip trečdalis vietų.

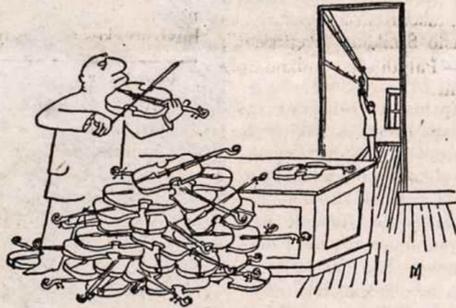

GERA IŠEITIS

Neįtikio malūnininkas žmonėms, kai ant asilo užsodino sūnų; neįtikio, kai sūnų nusodino, o pats užsisėdė; neįtikio, kai abu ėjo pėsti, o asilą veste vedėsi... Neįtikio ir mūsų laikraštiniųkas Antanas Jonuška vietos diržiujų įvykių aprašymais.

Aprašė žinomos solistės koncertą, kurį surengė žinoma organizacija. Išvadino ją lakštingala, vieversėliu svetimoje padangėje...
— Na, tai mūsų Jonuška nusirašė. Gaidukas po gaiduko... Gaiduku geriau vadintų, ne lakštingala...
— Tikrai, klaidina dainininkę. Gadina visuomenės skonį...
— Ne, nėra pas mus rimtos kritikos. Tikras kultūrinis nuosmūkis...
-o-

Mūsų žinomas laikraštiniųkas Jonuška ryžosi pasitaisyti. Kai buvo surengta meno paroda, kurioje pasirodė žinomi ir nežinomi dailininkai, Jonuška aprašymą baigė teviškais įspėjimais: Sereika pirmą tur pasimokyti piešti, o paskui rodytis į parodą... Mainytė atsilikusi nuo Vakarų tapybos technikos... Lendrelės milžinų rankos per il-

Kai smuikininkas virtuozas perkasi smuiką.

Arbatpinigiai

Patyręs restorano patarnautojas naujam patarnautojui klausimą, kodėl neturtingieji klientai visuomet išmeta kišenpinigių daugiau už turtinguosius:

— Turtuoliai nenori, kad būtų žinoma, jog jie yra turtingi, o neturtingieji nenori pasirodyti neturtingais.

Prosenelis

Mergina, išdidžiai į jaunikaity žiūrėdama, klausia:
— O ar tamsta turi kokį nors garbingą asmenį savo giminių tarpe?
— O kaip gi! Vienas mano prosenelis buvo garsus admiralas. Jis vadovavo viso pasaulio jūrų pajėgom.
— O koks jo vardas?
— Nojus!

gos, kojos per storos. Turėtų pasimokyti iš Leonardo da Vinci žmogaus anatomijos... Dailininkas Skiedra tikras šovinistas, nacionalistas su savo temom, metas ir jam užgriebti žmogiskas, egzistencines problemas...
Triumfuojančiu rimto kritiko žvilgsniu mūsų Jonuška įžengė į Patriotų barą. Vienas po kito pažvelgė į Jonušką ir tylėjo. Nepasiūlė niekas nė bokalo. Turėjo pats užsisakyti.

— Su tavim, mielas Jonuška, negerai", išgirdo jau bokalą baigdamas. "Neišmanai, o rašai".
— Tu ir tavo laikraštis tik laikraštalaikis. Daugiau prenumeratos nesiūsiu. Tarp mūsų baigta," reišė jausmus vienas iš parodos dalyvių.

— O žinai, jei nori čia lankytis — atsiprašyk. Viešai, per laikraštį atsiprašyk. Gali parašyti, kad nebuvai blaivas, taip rašydama".
— Ir pridėk, būtinai pridėk, kad nieko apie tuos reikalus neišmanai".

Kai buvo tautinės šventės minėjimas, Jonuška jau turėjo gerą išieitį, kaip visiem įtikti. Jis išgarbino pirmininką, kiek jis vakarų paaukojo, iki visus telefonu sukviėtė. O juk būtų galėjęs nueiti į barą ar prie televizijos pasėdėti. Bet jis aukos žmogus... Išgarbino chorą, kaip jis visus sužavėjo "Vai kur buvai, dieduk mano" ir kitais patriotiniais kūriniais, pritaikytas šiam momentui.

Visų nuopelnus suminėjęs baigė:
— P.S. Apie tas iškilmes rašydama, nebuvau blaivas. Ir be to, nieko neišmanau. Atsiprašau".

S.

ANT MEDINIO ARKLIUKO

Senelio amžius

Dukraitė sėdi ant savo senelio kelių ir, atidžiai pasižiūrėjusi į jo veidą, klausia:

— Seneli, ar tu buvai Nojaus arkoje?

— O ne! — atsakė nustebęs senelis.

— Tai kaip išlikai neprigėres?

Sportas

— Dabar gulkite ant nugaros ir judinkite kojas, tarsi važiuotumėt dviračiu, — sakė fizikos auklėjimo dėstytojas. — Taip... Greičiau... Dar greičiau. Jonai, kodėl tu nedarai kaip kiti?

— Aš važiuoju pakalnėn.

Beviltiška padėtis

Prie sergančio milijonieriaus lovos susirinko giminės, laukdami palikimo.

— Pone daktare, — nebeįtvėręs paklausė vienas tų laukiančiųjų, — ar dar yra nors kiek vilties?

— Jokios, — atsakė gydytojas, — nes jis serga tik lengvos formos gripu.

Ligoninė

Dažytojai, nuvykę į psichiatrinę ligoninę, dažė lubas. Palikę patalpos palubų ant virvių kabančias lentas, nuėjo kavos gerti. Tuo pasinaudodami keli pacientai, užsikorė ant tų lentų, išdarinėjo visokius šposus. Sanitaras pagrasino nupiausias virves, jeigu jie nedingsią nuo tų lentų.

Pacientai atšovė:

— Piauk, jei patinka.

Tada sanitaras pasiūlė tą darbą atlikti vienam pro patalpą praeinančiam pacientui. Sėdėję ant lentų išdykėliai tuoj nuiskraustė žemyn. Nustebęs sanitaras ir klausia:

— Kodėl jūs nepabijojot mano grąsinimo, o jį išsigandote?

— Todėl, kad jis kvailas, ir lentų virves tikrai būtų nupio- vęs.

Bėndri dantys

Skotas su žmona atėjo į restoraną ir užsisakė vieną duonos bandutę su sūriu ir dvi lėkštes. Gavęs užsakymą, skotas bandutę perpiovė pusiau ir padalino į dvi lėkštes. Žmona valgo, o vyras ne.

Susidomėjęs padavėjas paklausė, kodėl ponas nevalgo. Gal nepatinka.

— Dar nežinau, — atsako skotas. — Dar nieko negaliti pasakyti, nes su žmona turime bėndrus dirbtinius dantis ir laukiu, kol ji baigs suvalgyti savo dalį.

— Argi tamsta galvoji, kad gamta skanius kąsnelius sutvėrė tik kvailiam? — klausimu atsakė Kopernikas.

Taupymas ir skonis

— Meisteri, aš apakau.
— Kaip tai?
— Nematau sviesto, kur meisterienė man užtepė ant duonos.
— Na, žmona, užtepk jam storiiau, — juk jis geras darbininkas.

— Meisteri, jau aš matau.
— Tai ir gerai. Ką tu matai?
— Matau duoną per tą meisterienės užteptą sviestą.

Gamtininkas

Petriukas žaidžia kieme ir šaukštu kasa duobelę. Sumanė į ją užkasti vištos plunksną.

— Ką ten veiki? — klausia motina.

— Noriu pasodinti plunksną, kad iš jos išaugtų vištelė.

Istorija kartojasi

— Tėte, ar atsimeni tą įvykį, kurį man pasakojai, kai tave išmetė iš gimnazijos?

— Taip.
— Aš ką tik pagalvoju: kaip keista, kad istorija kartojasi.

Tikybės pamoka

Tikybės pamokoj, mažųjų skyriuj, kapelionas ilgai aiškino mokiniukam apie nuodėmę, maldą ir atleidimą. Pabaigoj jis paklausė vieną mergaitę:

— Ką mes privalome daryti, prašydami Dievą atleidimo?

— Pirmiausia privalome padaryti nuodėmę...

Iš sovietinės keptuvės

Grupė vakariečių žurnalistų lankėsi Lietuvoje. Ta proga jiems buvo parodytos gražiausios vietos. Nuvežus į vieną kolchozų, svečiam buvo suruošti puikūs pietūs.

— Aš dar niekad taip skaniai ir tiek daug nevalgiau, — pasakė užsienio žurnalistas šalia jo prie stalo sėdėjusiam kolchozo pareigūnui.

— Aš irgi, — atsakė užkalbintasis.

Priešas nemiega

Brežnevas savo kalboje pareiškė, jog salėje yra Amerikos šnipas, ir įsakė jį tuoj suminti. Milicininkas, nieko nelykdamas, nuėjo tiesiai prie šnipo ir jį suėmė. Vėliau posėdžio dalyviai klausinėjo milicininką, iš kur jis žinojęs, jog tas asmuo yra šnipas.

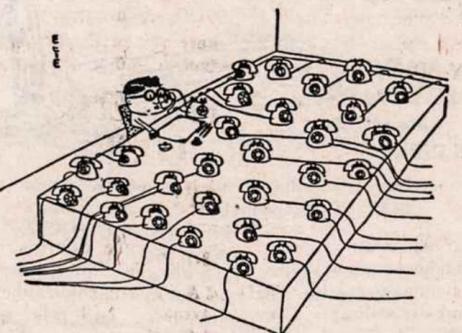
— Labai paprastai, — atsakė milicininkas, — pats Leninas juk rašė, kad "priešas niekad nemiega". Aš pastebėjau, kad suimtas buvo vienintelis, per visą posėdį nė karto neuzmigęs...

Irgi politika

— Dieve mano! — pasigirsta Maskvos tramvajuje vienišas sunkus atodūsis.

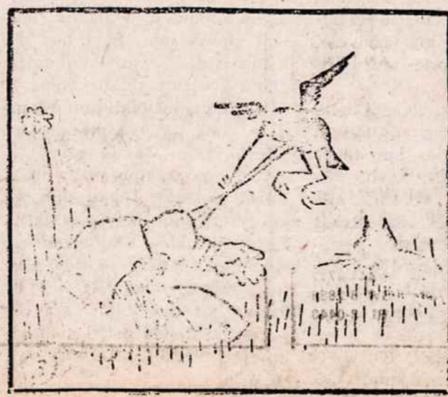
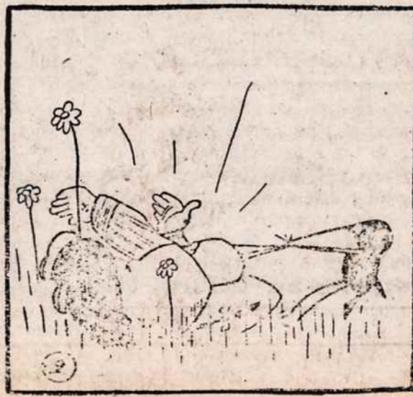
— O-oh! — atsiduso kiti keleiviai.

— Draugai, prašau nekalbėti apie politiką! — griežtai įspėjo konduktorius.

Rengiasi prekybai su Sovietų Sąjunga

JURGIO SPURGIO NUOTYKIAI POPIETĖ SODE

JAUNŪJŲ SPAUDOS BEI RADIO DARBUOTOJŲ SAVAITGALIS

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos ryšių centras kartu su Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdyba rugsėjo 15-16 d. Gintaro vasarvietėje, Union Pier, Mich., suruošė jaunųjų spaudos ir radijo darbuotojų savaitgalį. Idėja surengti jaunimui suvažiavimą kilo spontaniškai, sužinojus, kad tradicinis žurnalistų suvažiavimas Tabor Farm, Mich., neįvyks. Žinojom, kad li-ko maža laiko pasirošimui, bet tai mūsų neatbaidė, nes tikėjome iniciatyvos iš pačių dalyvių. Dažnai žurnalistikos kursuose klausėm paskaitų, simpoziumų, o sugrįžę tęsėm tas pačias klaidas. Šio suvažiavimo tikslas buvo duoti progą jaunesniems susipažinti su žurnalistikos ar radijo praktika, o ne teorija.

Gintaro vasarvietėje mus chigaiškius sveitingai sutiko savininkas Karaitis ir Žurnalistų Sąjungos centro valdybos pirm. kun. J. Vaišnys. Netrukus prisidėjo dalyviai iš Detroito ir Grand Rapids.

Kitą rytą, Jūratei Jasaitytei pasveikinus visus atvykusius, Romas Sakadolskis, suvažiavimo radijo programos koordinato-rius, priminė klausytojams komunikacijos, ypač radijo svarbą mūsų gyvenime. Komunikacijos mokslai esą tiek pažengę, kad žinios pasiekiančios kitus kontinentus per kelias sekundes. Jis pristatė Petrą Petru-tilį, Chicagos Margučio radijo programos vedėją, kuris visus sudomino savo paskaita apie radijo išsivystymą išsivijoję. Nau-jienu redaktorius Pužasukas su-žinojo, kad kadaise Naujienos turėjo savo radijo valandėlę, o mes sužinojom, kad vienu laiku JAV egzistavo net 35 lietuvių radijo valandėlės. Prelegentui baigus, buvo pristatyti bei api-

būdinti Šiaurės Amerikoje lei-žiami pagrindiniai lietuvių laikraščiai. Po pietų — darbo posėdžiai. Dalyviai pasiskirstė į atitin-kamus būrelius, kurių tikslas buvo paruošti radijo valandėlę bei laikraštėlį, apibūdinant su-važiavimo darbą. Vieni karpė juosteles, kiti davė klausimus p. Karaičiui, norėdami aprašyti Gintaro vasarvietės istoriją. Visi domėjosi, daug dirbo ir, tikimės, nemaža išmoko.

Vakare susirinkom mišių auk-klai prie židinio. Tema — atvi-rumas ir suartėjimas. Pasijutom

artimesni, jungiami darbo ir ir draugystės.

Darbo rezultatus išklausėm ir pasiskaitėm kitą rytą, bepusry-čiaudami. Pasimokėm vieni iš kitų.

Suvažiavimas nebuvo gausus, bet mus jungė darbas ir noras pasidalinti žiniomis. Žinodami, kad tai buvo mūsų pirmas ban-dymas, džiaugėmės pasisekimu. Dirbdami taisėm klaidas, o tai padės organizuojant būsimą suvažiavimą.

Laukiam panašios iniciatyvos ir iš kitų vietovių, nes, tik dirb-dami, klysdami ir atitaisydami klaidas, ką nors pasieksim.

Emilija Pakštaitė

VILNIAUS SUKAKTIES MINĖJIMAS CHICAGOJO

Šiomet viso laisvojo pasaulio lietuviai, taip pat ir tautiečiai: pavergtoj Lietuvoj, mini 650 metų Lietuvos sostinės Vilniaus sukaktį. Minėjimui ruošiasi ir chigaičiai. Tam reikalui jau yra sudarytas komitetas: pirmi-ninkas Valerijonas Šimkus, nari-ai — Vilhelmina Genienė, ku-rėjo savanorio ir Vyčio kryžiaus ordino kavaleriaus a.a. pulki-ninko P. Genio žmona, Vladas Išganaitis, L. Šaulių S-gos Tremtyje Karaliaus Vytauto Di-žniojo kuopos vadas, Alicija Rū-gytė, pedagogė ir visuomenės veikėja, Juozas Tamulis, LKK SS-gos Karaliaus Vytauto Di-žniojo skyriaus valdybos pirmi-ninkas.

Iškilmingas Vilniaus minėji-mas su pamaldomis ir kita tur-i-ninga programa įvyks spalio 21 (nuo 11 val.) Jaunimo Centre. Mišias aukos kun. dr. Ignas Ur-banas. Istorinę iškilmių prasmę savo paskaitoje išryškins prof. Jo-nas Puzinas. Meninę dalį atliks

solistas Algirdas Brazis, Šal-nienė ir kiti. JAV ir Lietuvos him-nus giedos Mažeikienė ir Momkienė.

Į iškilmes numatyta kviesti ir lietuviams draugiškų tautybių or-ganizacijų atstovus. Bus duota laiko ta proga tarsimies jų žo-džiam.

Kiekvienam, ypač didesniam bei svarbesniam, parengimui ruošti reikalingos lėšos. Komite-tas gi nedisponuoja jokiomis lė-šomis. Visi geros valios lietuviai bei lietuviškos organizacijos yra prašomi šiam istoriniam paren-gimui dosniai aukoti. Aukas siųsti komiteto pirmininkui ad-resu: 2618 West 71st Street, Chi-cago, Ill. 60629. Tel. 476-3371. Komiteto įpareigotas Konstantinas Petrauskas

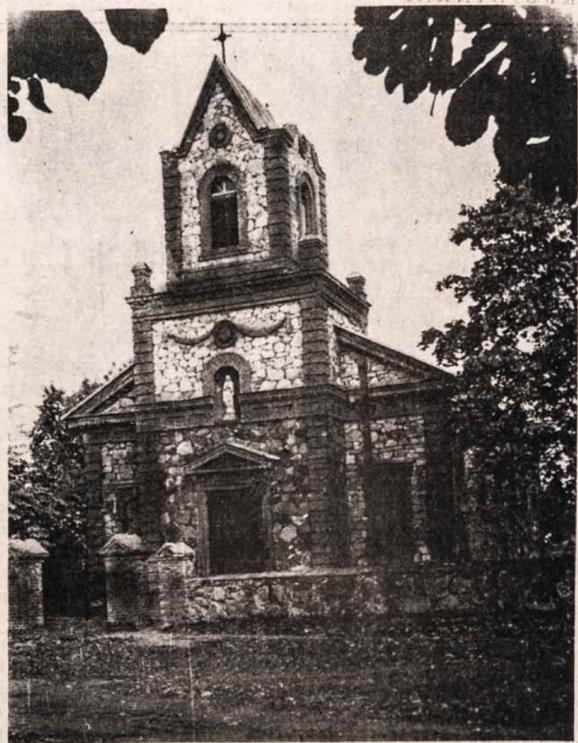
RUGSĖJO AIDAI

Straipsniai: A. Paškus — Pilni pilvai, tuščios sielos; A. Šimkus — Stasio Šimkaus "Pagirėnai"; K.K. — Palydimieji žodžiai apie J. Aputį.

Iš grožinės literatūros: Ver-gilijus — "Georgikų" III kny-gos (vertė A. Nyka-Niliūnas); R. Kisielius — Pėdos saulėje (eil.); J. Aputis — Horizonte bėga šernai (novele).

Apžvalgoje: Alaušius — "Per-siorganizavimas" — racionalios organizacijos stoka; V. Šaulys — IX lietuvių gydytojų suvažiavi-mas; A. Matulis — Baltistų kon-ferencija Švedijoje; Vt. Vt. — Pax Romana žurnalas demografinės rusiausvyros reikalu; Mūsų bui-tyje.

Recenzijos: A. Mažiulis — Leidiniai apie Lietuvos kryžius; J. Vaišvilaitė — Dainos ir gies-mės (J. Gaubo).

Nemunėlio Radviliškio Dangun Žengimo bažnyčia, pastatyta 1857. Šioje bažnyčioje dabar klebonu yra vysk. Vincentas Sladkevičius, apie kurį buvo rašyta praeitame Darbininko numeryje. Šią nuotrauką Darbininkui paskolino Tėv. Benvenutas Ramanauskas, OFM, kuris buvo toje bažnyčioje pakrikštytas tuo metu, kai ten klebonavo kun. A. Sabaliauskas — Žalia Rūta.

New Britain, Conn.

Havajiška choro gegužinė

New Britaino Šv. Andriejaus lietuvių parapijos choras rugsėjo 9 Liudžių sodyboje surengė puik-kią havajišką gegužinę.

Jaunoji Ona Liudžiuviene svečius ir choristus sutiko su vainikais, o Algirdas Dūda su-tiktuosius fotografavo.

Dalyvavo abu lietuvių parapi-jos kunigai — Edvardas Gradec-kas ir Jonas Rikteraitis, taip pat ir vargonininkas muz. Jonas Bei-norius ir kiti. Pažymėtina, kad buvo atvykę svečiai ir iš Water-

burio. Tai Jonas Brazauskas. Jis yra veiklus visuomenininkas, Waterburio Lietuvių Fondo įga-liotinis. Jo rūpesčiu Waterburis prašoko net 15,000 dol. jam skirtą Lietuvių Fondo kvotą.

(Jonas Brazauskas su žmona Albina rugsėjo 15, šeštadienį, išskrido į Kaliforniją aplankyti San Diego, Los Angeles, San Francisco ir kitų vietovių.)

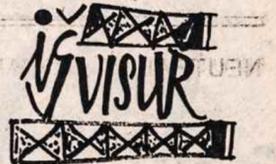
Choristės, ypač jaunoji Liu-džiuviene, rūpestingai vaišino svečius ir choristus dešrelėmis ir kitais skanumynais, o vyrai nepagalėjo ir alaus bei kitų gė-rimų.

Choras padainavo net dešimt gražių dainų.

Gegužinė dalyvavo ir mieli vyresnieji Liudžiai. Jie čia gy-vena su sūnumi ir marčia. Tai pavyzdinta šeima. Vyresnieji turi kelis avilius bičių. Pažymė-tina, kad jaunoji Ona Liudžiu-vienė yra ketvirtos kartos lietu-vaite, tačiau jų vaikai kalba gra-žiai lietuviškai.

Rugsėjo 16 New Britaino cho-ras lankėsi Worcesterį ir dai-navo Maironio Parko lietuvių salėj, vyčių paragime.

Jonas Bernotas

— Dr. J. Genys praneša: "Jungtinis Amerikos baltų komi-tetas daro pastangų, kad būtų įvestos transliacijos lietuvių, lat-vių ir estų kalbom (Radio Li-berty). Š. m. rugpjūčio 1 tuo rei-ka-lu buvo įteiktas išsamus raš-tas Atstovų Rūmų užsienio rei-ka-lų komiteto pirmininkui T. E. Morganui, ir reikalą asmeniškai pristatė dr. I. J. Spilners. prašydamas specialių fondų transliacijom per Radio Li-berty".

— Pulkininko Jean Chabanier straipsnis "La grande armée en Lithuanie et en Courlande" išspausdintas Prancūzijos kariuomenės žurnale "Revue His-torique de l'Armée" 1973 Nr. 2. Tai studija nuo 29 iki 47 p su dviem nuotraukom: viena leitn. Medekšos — iš lietuvių ietininų pulko, kita vieno raite-lio — iš lietuvių totorių eskad-ro-no. Žurnalas leidžiamas Fran-cūzijos kariuomenės ministe-rijos-kariuomenės istorijos sky-riaus.

— Kanados Lietuvių Bend-ruomenės krašto tarybos suva-žiavimas įvyks spalio 27-28 Londone, Ont. Šalia kitų pa-skaitų bus ir diskusijos, kaip jau-ną lietuvių išlaikyti lietuviu.

— Jadvygos Čiurlionytės atsi-minimų apie M. K. Čiurlionį kny-ga okupuotoj Lietuvoj išleista antru kiek papildytu leidimu.

— Vilniaus 650 metų su-kakties minėjimas Detroit, Mich., įvyks spalio 7. Paskaitą skaitys dr. Kostas Jurgėla. Infor-macinį leidinėį ruošia St. Kau-nelienė. Rengėjų komitetas iš-leidžia Edvardo Vasiliausko pa-ruoštą sukaktvinį medalį, kuris pagamintas Japonijoje.

— "Gintaro" tautinių šokių 4 grupės, oktetas ir orkestrėlis, Toronto, Ont., Kanadoj, po vasaros atostogų pradėjo repeticijas. Šokių grupė — 90 šokėjų — vadovauja: R. Karasiejenė, D. Nausėdienė ir V. Turūta. Oktetą moko muz. D. Garba-liauskienė, o 15 orkestrantų lavi-na muz. J. Govėdas. J. Karasie-jus koordinuoja visą "Gintaro" vieneto veiklą, rūpinasi koncer-tais ir išvykom. Pirmą šio se-zono koncertą "Gintaras" atliks Buffalo, N. Y., spalio 26. Meti-nis koncertas Toronte įvyks vasario mėn.

— Dr. R. Knystautas, McGill universiteto, Montreal, Que., profesorius, rugpjūčio pabaigoj dalyvavo mokslinėse konfe-rencijose Los Angeles ir Arizo-nos universitetuose.

— Žinia iš Philadelphijos, Pa. (Darbininkas Nr. 35, psl. 5), kad H. Misliauskas mirė ir pa-laidotas, neatitinka tiesą. H. Misliauskas yra gyvas ir sveikas. Paskelbtą žinią prisiuntė nesąži-ningas asmuo, prisidėjęs sve-tima (žinomo Darbininko skaity-tojo) pavarde. Suklaidinta redak-cija atsiprašo H. Misliausko ir J.S., kurio pavarde buvo pasira-šytas melagingas pranešimas. Gaila, kad lietuvių tarpe atsiranda tokių žemos moralės as-menų.

— Solistų G. Capkausienės ir K. Jakučio koncertas Cleve-lande, Naujosios parapijos salėj, įvyks spalio 13.

— Australijos lietuvių kata-likų federacijos XI suvažiavimas įvyks gruodžio 29-31 Adelaidėj.

— Liudas Kairys, Liet. filate-listų draugijos "Lietuva" biule-tenio redaktorius, yra pirmi-ninkas dokumentinei Vilniaus 650 metų minėjimo parodai ruošti. Paroda įvyks lapkričio 3-4 Chicagoj, Jaunimo centre. Parodą ruošia filatelistų drau-gija.

— Studentų ateitininkų sąju-n-gos suvažiavimas įvyks Cleve-lande spalio 19-21.

— Stasė Baltus vadovauja Bel-gijos Lietuvių Bendruomenėi. Jos adresas: 39 Medes Grands Champs, Lambertom, Belgija.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t. t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA. TOKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI. VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI. GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Cosmos Parcels Express Corp.

affiliated with PODAROGIFT, Inc.

priima užsakymus DOVANŲ PAŽYMĖJIMAMS, automo-biliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo trān-zistoriams, magnetofonams (tape recorders) ir daug kt. dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams, gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

KREIPKITE DĖMESĮ Į NAUJĄ ADRESĄ:

488 MADISON AVENUE (tarp 51 ir 52 g-vės)

FLOOR 21st

Tel.: (212) 758-1150/1

SKYRIAI:

- New York, N.Y. 10003 — 45 Second Avenue Tel.: AL 4-5456
New York, N.Y. 10011 — 135 W. 14 Street CH 3-2583
Boston, Mass. 02118 — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
Boston, Mass. 02127 — 389 West Broadway 268-0068
Buffalo, N.Y. 14206 — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue BR 8-6966
Chicago, Ill. 60608 — 3333 South Halstead Street WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road 884-1738
Irvington, N.J. 07111 — 762 Springfield Avenue ES 2-4685
Irvington, N.J. 07111 — 1082 Springfield Ave. 374-6448
Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W. GL 8-2256
Hamtramck, Mich. 48212 — 11333 Jos. Campau Avenue 365-9255
Hartford, Conn. 06106 518 Park St. 246-9473
Lakewood, N.J. 08701 — 241 Fourth Street FO 3-3669
Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd. AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511 — 1329 Boulevard LO 2-1446
Newark, N.J. 07106 — 698 Sanford Avenue 373-8783
Passaic, N.J. — 176 Market Street GR 2-6387
Paterson, N.J. 07505 — 60 Broadway 345-2028
Philadelphia, Pa. 19122 — 1214 N. 5th St. PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141 — 4925 Old York Ro. Tel.: GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115 — 2076 Sutter Street FI 6-1571
Waterbury, Conn. — 905 Bank Street PL 6-6786
Warren, Mich. 48092 — 29200 De Quindre 1/2 Block North of 12 Mile Road 751-6760/1
Woodhaven, N.Y. 11421 — 94-08 Jamaica Ave. 441-4712
Worcester, Mass. 01610 — 144 Millbury Street SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503 — 309 W. Federal Street RI 3-0440

Dr. Jokūbas Stukas, President

SCHUYLER SAVINGS

AND

Loan Association of Kearny, New Jersey

24 Davis Ave., Kearny, N. J. 07032 Phone: 991-0001; 991-7260

Savings Certificate	Regular Savings Accounts
2 years	5 1/4%
Minimum \$10,000	6 1/2%

MOKA

Nuo įdėjimo dienos kas ketvirtis metų priskaitomi nuosimčiai. Taupymo indėliai apdrausti ligi \$20,000.00

The FEDERAL SAVINGS and LOAN INSURANCE CORP., WASHINGTON, D.C.

DARBO VALANDOS: Pirmadienis-ketvirtadienis nuo 9 v. ryto ligi 3 v. p.p. Penktadienis — 9 val. ryto ligi 7 val. vak.

TURTAS (ASSETS) 8,000,000.00

Draugija lietuvių įkurta ir veikia nuo 1924 metų. Jos vadovybė ir dabar lietuvių rankose. Su tarnautojais galima susikalbėti ir kitomis kalbomis

Directoria: Joseph M. Belza, Edmund Bennett, John A. Condon, George Katilus, Jr., Frank Gelenitis, Esq., Stephen A. Mickewich, M.D., John D. Nakrosis, A.I.A., Walter Plikaitis, John J. Salvest, Esq.

SAVI, PAS SAVUOSIUS

LITUANISTINĖS MOKYKLOS SKYRIUS VILNELĖ

Puslapį tvarko L. Gudilienė. Medžiagą siūsti: 14 Cat Rock Rd., Cos Cob, Conn. 06807

Jaunieji mokiniai Maironio lituanistinėje mokykloje stebi savo draugų pasirodymą. Nuotr. G. Peniko

RAŠINĖLIAI IŠ NERINGOS

Jaunystė

Vėjas nepūtė smarkiai. Buvo vėsi diena. Anksti iš ryto pastebėjom saulę, bet ji pasislėpė už debesėlių. Diena buvo kaip visos kitos dienos — neypatinga ir neįspūdinga. Bet šį rytą pasižiūrėjom viena į kitą ir nusišypsvojom. Kažkas mumyse virpėjo ir plasnojo sparnais. Mes nujautėm, kad ši diena bus kitokia. Kalbėjomės ir planavom, ką daryti laisvalaikiu. Bet niekas mum nebuvo įdomu. Svarstėm, laužėm galvas ir nutarėm pasi-vaikščioti galvodamos.

Mesėjom mažu takeliu, kol išgirdom tylų, liūliuojantį garsą. Sustojom ir klausėmės pastačiusios ausis. Vanduo. Kur nors netoli bėgo upelis. Paėjom toliau ir pamatėm mažą krioklį. Tyliai ir tykiai vanduo bėgo, glostydamas akmenėlius ir apsamanojusius akmens gabalus. Kalbėjo vanduo su žeme, tyliai šnabzdėdamas paslaptis. Taip nuostabu buvo regėti šį vaizdą, kad mes pasijutom laisvos ir ramios. Mūsų niekas nebarė. Negirdėjom jokio triukšmo. Mes buvom vienos, kartu su žeme ir Dievu. Aš nesu tikra, kiek laiko mes sėdėjom tame rojuje. Gal valandą, gal tik penkias minutes. Bet kai parėjom atgal, mes buvom ramios ir jautėm meilę gyvenimui ir savo jaunystei.

Rasa Ardytė

-o-

Muzika iš tolo atplaukia, ir mano širdis smarkiai plaka. Aš noriu skristi į dangų, pasiekti tą dainą, kuri ilgai nebus...

Bet skristi negaliu. Sparnai silpni.

Drąsumas ir noras auga.

Reikia kantriai laukti mano eilės

Daina Jurkutė

-o-

Kažkas manęs paklausė: — Kodėl negalime numirti visi kartu? Tada nebūtų niekam skausmo ir širdyje tos tuštumos.

Bet — atsakiau: — koksai bebūtų šis pasaulis Ir kokie būtume mes žmonės Be širdgėlos, Be tuštumos, praradus mylimąjį?

Mes esame jauni — dar tolimas mums kelias prieš akis. Mes turime ne tik gyvent — bet išgyvent. Taip tampame mes žmonės.

Be skausmo — nėra meilės. Be meilės — kas žmogus?

Aura Ošlapaitė

Motery išlaisvinimas

Daug dabar yra šnekų apie tas moteris, kurios priklauso Moterų Išlaisvinimo Sąjūdžiui. Jos pageidauja laisvės, kaltina vyrus ir net juos vadina diktoriais. Jos nori lygių teisių. Nenori, kad vyrai garbintų, bet nori jiems būti lygios.

Aš nesutinku su tuo. Aš esu mergaitė, moteris, noriu, kad kas mane laikytų ne darbininke, bet gražia ir išskirtina moterim. Mes esame taip sutvertos, kad savo protu ir fizine jėga sugebam tiek, kiek vyrai, bet dar yra kita pusė moters būdo ir tai yra dalis, kuri yra diskutuojama Amerikoje ir pasaulyje. Tai yra moters švelnumas ir moteriškumas. Aš tikiu į lygias teises moterim ir vyrum, bet šitas veiksma neturi keisti moterų ypatingų charakterių, kurie yra labai svarbūs ir naudingi šiame pasaulyje.

Dalia Vaičekauskaitė

-o-

Dabar moterys išsigalvoja, kad visi turi turėti lygias teises. Aš nieko prieš neturiu tai idėjai. Tikrai yra teisybė, kad moterys turi gauti tokias pačias pareigas,

darbus ir algas kaip vyrai. Moterys neturėtų būti tarnaitės vyrams. Moterų išlaisvinimas yra labai geras išgalvojimas, nes visi žmonės yra lygūs ir turėtų būti taip ir laikomi.

Zita Rajeckaitė

Stovyklautojų pageidavimai

Geriausiam man patiktų kabinėse pasidėti miegmaišį ir ten miegoti. Mes galėtume vienas kitam pasakoti baisias pasakas. Jei atsbustumė, galėtume sau pusryčius išsikepti. O jei neatsibustumė, aš norėčiau ten pas Phelps būti palaidotas, kad kiti stovyklautojai galėtų ant mano kapo miegoti.

Vytenis Bichnevičius

-o-

Aš noriu gert. Aš noriu kept. Aš noriu bebrus medžiot. Aš noriu žuvalt ir valgyt.

Sigitas Raulinaitis

-o-

Stovykloje aš norėčiau turėti sporto tris valandas ir maudytis dvi valandas. Būtų gerai, jei nerėčiau rašyti šitokius daiktus ir skaityti...

Vytenis Veitas

Rašinėlių konkursas Hartforde

Mokslo metam besibaigiant, Hartfordo lituanistinės mokyklos mokiniai turėjo rašinėlių konkursą. Visi rašiniai buvo rašomi klasėje be tėvų ar mokytojų pagalbos. Spausdiname rezultatus.

Jei galėčiau būti kuo tik norėčiau...

Jeigu aš galėčiau būti, kuo tik noriu, tai aš būčiau savimi. Aš turiu labai gerą gyvenimą. Mano tėvai ir šeima yra sveika, gyva ir labai gera man. Mano sesutė turi keturių mėnesių mažą mergaitę. Mano kita sesutė dar neturi kūdikėlio, bet ji turi gerą gyvenimą irgi. O mano brolis, tėvai ir bobutė gyvena su manim. Mano sesučių vyrai mane ima žuvalt. Mes žuvajam mano sesers vyro ežere. Jo ežeras yra labai gražus. Turi daug žuvų ir medžiai visur aplink. Aš dabar užbaigiu savo rašinėlj.

Paulius Brazdžionis, 10 m., konkurse laimėjęs 1-ąją premiją.

-o-

Aš norėčiau būti leopardas. Būčiau stipri ir galėčiau bėgti greit ir turėčiau didelius taškus. Galėčiau žaisti su visais kitais gyvuliais, tik ne su mano priešais. Aš nenoriu būti suvalgyta. Tada aš surasiu berniuką. Aš tu-

rėsiu kūdikėlių — mažų vaikų — kad jie užaugtų. Aš juos pamokysiu, kaip pagauti zuikus. Jiem labai patinka zuikiai. Kai jie užaugs, jie sudarys patys šeimas.

Ramona Liaukutė, 9 m.

-o-

Jeigu aš galėčiau būti, kuo tik noriu, aš būčiau psichiatras ir padaryčiau daug pinigų. Naktį aš būčiau šikšnosparnis. Aš būčiau geras šikšnosparnis, ne blogas. Aš noriu būti šikšnosparnis už tai, kad man labai patinka naktis. Naktį galima gerai galvoti todėl, kad nėra mašinų tiek daug ir žmonės bijo nakties.

Kitą pusę metų aš būčiau futbolo žaidėjas. Man labai patinka futbolas, aš galiu gerai gaudyt sviedinį. Bet futbole nelabai daug mėto sviedinį. Tik kada tavo komanda pralaimi, tada būna daug veiksmo.

Andrius Banevičius, 10 m.

-o-

Jeigu aš būčiau tėvelis, aš turėčiau vaikų ir gyvenčiau North Carolinoje, kur yra šilta. Kiekvieną rytą aš savo vaikus pažadinčiau ir nuvežčiau į mokyklą. Tada aš į darbą važiuočiau. Kai mano vaikai grįžtų iš mokyklos, jie eitų į lauką žaisti. Tada aš grįžčiau iš darbo, ir mano šeima

valgytų vakarienę. Tą aš daryčiau, jeigu aš būčiau tėvelis.

Saulius Dzikas, 9 m.

-o-

Aš norėčiau būti mokytoja. Aš noriu pagalbēt vaikams, kurie neturi mokyklos ir mokytojos. Aš irgi noriu pagalbēt mažiem vaikams, kurie neturi tėvelių. Taip pat tiem mažiem ir dideliem vaikams, kurie yra indėnų miestuose ir misijose. Aš padaryčiau, kad vaikai būtų stiprūs ir stengtųsi mylėti Dievą ir tėvus. Aš mokyčiau, kad jie nežaistų purve, o žaistų su gerais vaikais, ne blogais vaikais. Man patinka pagalbēt vaikams, kurie neturi mokyklos.

Danutė Baltauskaitė, 9 m.

-o-

Kuo aš noriu būti, yra labai

sunkus klausimas ir gali kiekvieną dieną pasikeisti. Gal rytoj aš norėsiu būti daktaras, kuris daro širdžių operacijas. Gal kitą dieną norėsiu būti inžinierius, kuris gali padaryti didelius pastatus. Bet labiausiai aš noriu būti geras lietuvis, nesvarbu, ar Amerikoje ar Lietuvoje.

Romas Zabulis, 11 metų

-o-

Jeigu aš galėčiau būti, kuo tik noriu, aš grįžčiau į tėvų tėvynę. Ten, kur gelės žydj. Aš grįžčiau į namus.

Ten toli, kur kalnai jau bus ilgi

Ir medžiai bus žali, Ten toli už kalnų ir už medžių Mano ilgas sapnas bus.

Rimas Dapkus, 10 m.

Maironio mokyklos trečiųjų planai

Aš norėčiau būti mama ir mokslininkė. Aš norėčiau turėti keturis vaikus. Dvi mergaites — Daivą ir Dainą ir du berniukus — Sigitą ir Jėzų. Aš noriu, kad mergaitės būtų dvynukės. Aš taip pat noriu būti mokslininkė. Išmoksiu apie akmenis ir vabalus. Darysiu tyrimus, žiūrėsiu, kurie vaistai geri, kurie blogi.

Kristina Kirkylaitė

-o-

Aš noriu būti mokytoja, nes galiu rašyti ant lentos. Ir vaikams galiu padėti, kai jiems reikia pagalbos. Ir galiu jiems visokias pasakas skaityti.

Kristina Česnavičiūtė

-o-

Kai aš užaugsiu, aš noriu modeliuoti. Aš jau vieną sykį modeliauvau. Aš dar noriu būti pianino mokytoja. Aš jau turiu mažus vargonus. Aš moku labai daug dainų groti iš knygos.

Rūta Bobelytė

-o-

Aš norėčiau būti krepšininkas. Man patinka žaisti krepšinį su draugais. Aš dabar neblogai žaidžiu. Man labai patiktų žaisti kaip Wilt Chamberlain. Jis yra toks didelis, kad jis gali sviedinį įdėti į krepšį. Man patiktų lošti su komanda, kuri labai daug laimi. Mano dėdė treniruoja lietuvių krepšį. Aš irgi noriu žaisti toje komandoje.

Tadas Birutis

-o-

Aš noriu būti lakūnas, nes tada galiu skristi. Aš galiu skristi į Lietuvą. Galiu nusikristi į New Yorką ir iš New Yorko į Europą ir tada aš ten miegosiu. Aplankęs Baltijos jūrą ir prisirinkęs gintarų, aš skrisiu namo.

Viktoras Karmazinas

-o-

Aš norėčiau būti kaime. Ten yra mano mašinos ir gražus upelis maudytis. Mes ten važiuojam labai dažnai. Man smagu žuvalt, nors ne visada pagaunu žuvų. Tada mes su sesute su rūbais išsimaudom. Kada grįžtam namo, lupti negaunam.

Andrius Ridikas

-o-

Kai aš užaugsiu, aš noriu būti tokia, kaip mama. Geros mamos užaugina gerus vaikus. Iš gerų vaikų užauga geri žmonės. Geri žmonės daro pasaulį laimingą. Kad užaugtų geri vaikai, aš išmokysiu Dievulį mylėti. Aš mokysiu savo vaikus lietuviškai kalbėti. Aš mokysiu juos pianinu skambinti. Aš norėsiu, kad mano vaikai dainuotų lietuviškai chore. Chore jie išmoks gražių dainų. Jeigu mano vaikai manęs klausys, jie bus geri lietuviai žmonės. Tada aš būsiu laiminga ir gera, kaip mano mama.

Elenutė Baltrulionytė

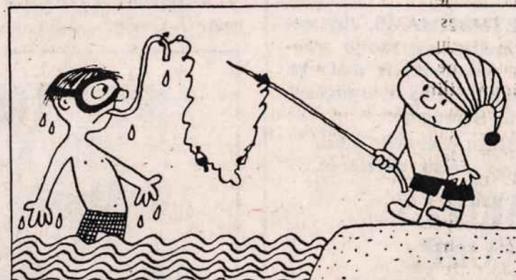
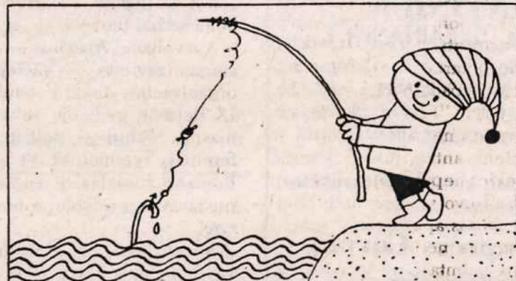
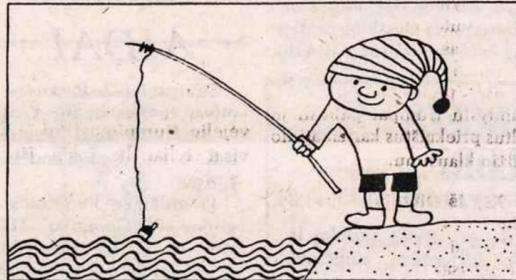
Smažizius

— Petruk, stalčių gulėjo du obuoliai, o liko tik vienas. Kaip tai atsitiko?

— Buvo taip tamsu, kad antro nepastebėjau.

Maironio lituanistinė mokykla New Yorke iškylauja parke. Nuotr. G. Peniko

Sėkmingas meškeriojimas

AR ŽINAI?

Ilgiausia pasaulyje gyvatė yra Pietų Amerikos anaconda, 37 1/2 pėdų ilgio.

Storiausias žmogus buvo Robert Earl Hughes, kuris prieš mirtį svėrė 1,069 svarus.

Greičiausias automobilis yra Mėlynoji Liepsna. Jo greitis siekia 627.287 mylias per valandą.

Aukščiausias žmogus buvo Robert Wadlow — 8 pėdų 11 colių.

Daugiausia vaikų pagimdė Fyodor Vassilet žmona Rusijoje — per 27 kartus jai gimė 16 porų dvynukų, 7 trynukai ir 4 ketvertukai. Viso — 69 vaikai.

Ilgiausias plaukus užaugino Indijos Swami Pandarasannadhi — 26 pėdų ilgio.

Karščiausia vieta pasaulyje

yra Al Azizyyah, Libijoje, kur pavėsio temperatūra siekia 136 laipsnius F.

Šalčiausia vieta — Vostok, Antartika, kur temperatūra būvo nukritus iki — 126 laipsnių F

Paruošė Paulius Gudelis, 6 sk. mok.

Mokykloj

Mokytojas supykęs bara mokinį:

— Tavo šitas namų darbas yra tiesiog baisus. Nesuprantu, kaip vienas žmogus gali pridaryti tiek klaidų?

— Aš ne vienas, ir dirbau, — teisinasi mokinys, — Man ir tėvas padėjo.

AR ĮSIPRASMINO PARODOS RENGIMO PASTANGOS?

Gerbiamas Redaktoriumi,
Rugsėjo 14 Darbininko apžvalginame straipsnyje, antrašte "Po IV-tojo PLB seimo", buvo išspausdinta ši pastaba, liečianti seimo metu įvykusią dailės parodą:

"Su paroda tikėtasi rasti atgarsio amerikiečių spaudoje. Bet ir čia praeita tylomis. Iki šiol redakcijos nepasiekė jokios laikraščio iškarpas. Sako, antros ar trečios eilės laikraštis parašęs 10 ar 15 eilučių apie parodą. Ar tos eilutės buvo vertos tokio brangaus žygio, sudėtų pinigų? Vargu. Paroda rengta kitim pasirodyti ir sulaukti dėmesio iš kitų, bet jo nesulaukta."

Kadangi su lengva ranka tapo nurašytas toks pozityvus įvykis, norisi atkreipti skaitytojų dėmesį į bendrą šios parodos reikšmę.

Pirmiausia, kelios smulkmenos, ne visiems, tur būt, žinomos.
Kai visi darbai jau buvo suvežti, galerijos personalas atvirai reikiškas pasigėrėjimą bendru darbų lygiu ir jų profesionališkumu. Maloniai nustebintas galerijos direktorius Roy Slade pats sutvarkė darbų iškabinimą; to jis paprastai nedaro. Parodos organizatoriai tiek direktorius, tiek personalo nariai pakartotinai minėjo, kad, palyginus su kitų tautybių grupinėmis parodomis, ši lietuvių paroda esanti išimtinai aukšto lygio. Direktoriaus pasakymai ir asmeniškai aprodė parodą vieninteliu toms dienoms Washingtono esančiam meno kritikai, kurio žodiniai pasisakymai esą buvę palankūs.

Čia cituojamas laiškas dalinai paaiškina, kodėl Washingtono spaudoje nebuvo laukimų atsiliepimų:
Corcoran Gallery of Art
Washington, D.C.
September 7, 1973

Mrs. Dale T. Lukas
6005 Rossmore Drive
Bethesda, Maryland 20014

Dear Mrs. Lukas:

I want to congratulate you and your Committee for affording the public through the Corcoran such a handsome and distinguished exhibition as 12 Lithuanian Artists in America. I only wish it could have been on view for a longer duration. But such is the way of life in a museum. Each exhibition is a real labor of love. And I know and appreciate in this case how hard and well your group worked. You produced a highly successful show. My only regret is that no review appeared. I do know that two of our local critics were in Europe. The Post critic did come to see the show, took photographs, but no review was published.

Please convey to all the artists our sincere thanks for participating in the exhibition and to them and your Committee my appreciation for their efforts. A special commendation goes to you.

Sincerely,
Roy Slade
Director

Kad paroda nebuvo apibūdinta Washingtono spaudoje, tai tiesioginis nuostolis parodos dalyviams — dailininkams, nes išsami ir rimta kritika įstato indivi-

do darbus į to laiko meninių pasireiškimų eilutę. Tačiau yra labai netikslu tuo pačiu į nuostolius nurašyti ir patį įvyki, o juo labiau kelti klausimą, ar pastangos įsiprasmino ir ar išlaidos apsimokėjo.

Reikėtų nepamiršti, kad nuo parodos, įvykusios 1958 River-side muziejuje New Yorke, paroda Washingtono tai tik antras mūsų dailininkų grupinis pasirodymas tokioje vietoje, su kuria skaitomasi meno pasaulyje, o gi Corcoran galerija net formuoja meno raidą — tik todėl tegalima buvo ir kritikų tikėtis. Kultūrinis įvykių lygis ir jų atitinkamas įvertinimas nėra loterija (pripažinti ar nepripažinti) — tai lėta raida, reikalaujanti ne vien tik išvertmės, bet ir nuovokos: kur yra einama ir ko tuo siekiama. Nepaprastai perspektyvos — įvykusi paroda yra atsiėmimas, įrašytas pačių aukščiausių kultūrinis įvykių sąrašuose. Atėityje tik tai ir paliks, kad 12 lietuvių dailininkų turėjo parodą įžymioj Corcoran galerijoje; tai visuomet liudys atidžiai paruoštas katalogas.

O dėl išlaidų, tai man, iš šono sekant šį įvyki, dar vis sunku patikėti, kad su tokiomis minimalinėmis sumomis galima

KAS GALI DUOTI NURODYMUS ŠV. DVASIAI

Gerokai nustebau pamačiusi rugpjūčio 3 Darbininke kun. dr. J. Vaišnoros, MIC, reaguojantį mano korespondencinį Karizmatinio sąjūdžio tarptautinio kongreso aprašymą. Dar labiau nustebino autorius argumentavimo būdas norint apsaugoti Darbininko skaitytojus, kaip jis sako, nuo "pigios propagandos". Bandysiu trumpai paliesti jo iškeltus priekaištus karizmatinio sąjūdžio klausimu.

1. Ką iš tikrųjų sako Šv. Raštas?

Išspėjimai dėl karizmatinio sąjūdžio pasisakymas, kun. Vaišnora remiasi Šv. Raštu. Pagal kun. Vaišnorą "Kristus pažadėjo apaštalams atsiti Šv. Dvasią... tik vieną kartą... Tokio pažado Kristus nepadarė miniom". Toliau rašo: "Kristus, kuris yra Bažnyčios nematomoji galva ir jos siela, antrą kartą Sekminių stebuklo nepakartojo. Tas stebuklas buvo vienintelis ir išimtinai skirtas apaštalams".

Autorius nenurodė vietos, iš kurios paimtas Šv. Dvasios pažadas. Bet jeigu būtų nurodęs, būtų turėjęs Šv. Rašte minėti keletą atvejų, kada Šv. Dvasia nužengia ne tik ant apaštaly, bet ir ant eilinių tikinčiųjų. Šeštoji Velykų sekmadienio mišių pirmame skaityme, paimtame iš Apaštaly Darbų, girdėjome, kai šv. Petras yra kviečiamas į namus italų karininko, kuris nebuvo nei žydas nei krikščionis. Ir "čia Petrai tebekalbant Šv. Dvasia nužengė ant visų, kurie klausėsi jo kalbos. Su Petru atvykusieji žydų kilmės tikintieji labai stebėjosi, kad Šv. Dvasios malonė buvo išlieta ir ant pagonių, nes jie girdėjo juos kalbančius kalbomis ir garbinančius Dievą. Tuomet Petras tarė: "Argi gali kas uždrausti vandeniui pakrikštyti tuos, kurie

Kaimelis. Šis dail. Vizgirdos paveikslas buvo išstatytas Corcoran galerijoje Washington, D.C.

buvo įgyvendinti tokios apimties užsimojimą. Čia kreditas ir padėka tenka parodos organizatoriai, Bendruomenės skyriam ir individualiems rėmėjams, kurie taip ryžtingai siekė užsibrėžto tikslo, o ir sugėbėjo apeiti mūsų prastus asmeniškumus — vien tai retas įvykis visuomeninėje veikloje, keliantis naujas vilstis ateity.

Su pagarba,
Aleksandra Kašubienė

rašymų, kur Šv. Dvasios nužengimas ant tikinčiųjų buvo pastebėtas išoriniuose dovanų (karizmatų) pasireiškimu. Štai "Paulius atvyko į Efezą. Ten jis užtikino kelis mokinius ir paklausė: 'Ar tapę tikinčiaisiais, gavote Šventąją Dvasią?' Jie atsakė: 'Mes ne girdėtis negirdėjome, kad yra Šv. Dvasia.' Jis klausė toliau: 'Tai kokį krikštą jūs esate priėmę?' Jie atsakė: 'Jono krikštą'. Tada Paulius paaiškino... (ir) jie buvo pakrikštyti Viešpaties Jėzaus vardu. Paskui Paulius jiems uždėjo rankas, ir ant jų nužengė Šventoji Dvasia. Jie ėmė kalbėti kalbomis ir pranašauti" (Apd 19, 1-6). O kai samariečiai apaštaly rankų uždėjimu gavo Šv. Dvasią, tai matydami (reiškia dovanų veikimas buvo simonomas) vienas vyras vardu Simonas siūlė apaštalams pinigų, kad ir jis gautų tokią galią (plg. Apd 8, 14-24).

Matome, kad Šv. Dvasios dovanų gavimas ir jų išorinis pasireiškimas nesiribojo tik apaštalais ar tik tais, kurie buvo Jeruzalės vakarienbutyje. Šv. Paulius Sekminių dieną tikrai nebuvo su apaštalais, o Šv. Dvasios dovanų ne tik pats buvo ga-

ŠV. DVASIOS APRAIŠKOS MŪSŲ LAIKAIS

Su dideliu susidomėjimu, bet su dar didesne abejojone perskaičiau kun. J. Vaišnoros, MIC, straipsnį "Nepaversti religinių dalykų pigia propaganda" (Darbininkas, 1973 rugpjūčio 3), kuriame pasisakoma dėl kai kurių Šv. Dvasios apraiškų šių dienų pasaulyje ryšium su profesorių ir studentų rekolekcijom Duquesne universitete, Pittsburge, Pa.

Straipsnyje rašoma: 1) "iki šiol Bažnyčia mokė, kad tikrai realūs ryšys su Kristumi gaunamas tik per komuniją"; 2) "kad, vien tik bendrai malda susirinkus, gautūsi tokie nuostabūs vaisiai, ar nebus tik pigi propaganda"; 3) abejojama, kad susirinkusieji "lyg apaštalai, pradėjo kalbėti maldas įvairiomis kalbomis"; 4) esą, atrodo, kad šiuo atveju "įvyko antras Sekminių stebuklas, kuris iki šioliniame Bažnyčios mokyme buvo laikomas vieninteliu ir nepakartojamu... regimu būdu"; 5) "Bažnyčios istorijoje buvo ir yra asmenų, kurie yra gavę specialią Šv. Dvasios dovaną... bet tai buvo asmeniškai suteiktos dovanos paskiriami asmenim, kuriuos Bažnyčia pripažino šventaisiais."

1) Sutinku, kad geriausias realus ryšys su Kristumi yra komunija. Bet man sunku suprasti teigimą, kad realūs Šv. Dvasios veikimas šiomis dienomis gali būti tik pigi propaganda.

Nuo gimnazijos dienų turėjau pamaldumą į Šv. Dvasią. Daug kartų Ji teikia man pagalbą per egzaminus. Net duoda stiprybės nusivylimui ir ligos metu. Galima būtų sakyti, kad toji pagalba yra ilgų studijų bei gerų gydytojų vaisiai, bet aš esu įsitikinusi, kad tai yra tik įrankiai Šv. Dvasios veikimui.

2) Kalbant apie ypatingas Šv. Dvasios dovanas — ar ne pats Kristus yra pasakęs, kad "kur du ar trys suis Mano vardu,

Aš būsiu jų tarpe"? Tai kokių dar nuostabesnių vaisių mum reikia?

3) Taip, glossolalia yra malda į Šv. Dvasią, kurią tik Ji supranta. Kokia motina ar tėvas, būdami geri tėvai, nesupranta savo kūdikio įvairių išsireiškimų, kurie svetimam žmogui atrodo tik be-reikšmiai murmėjimai? Atsimenu, kaip prieš kiek metų aš pati kartodavau man bereikšmius lotyniškus bei graikiškus žodžius, kuriuos, esu tikra, Dievas suprato.

4) Regimų būdų yra įvairių. Šv. Dvasios nusileidimas ant apaštaly ugnies liežuviams yra tik vienas iš tų regimų būdų. Kada Kristus išgydė šimtininko tarną, — tai antras būdas. Kada Kristus leido Tomui paliesti Savo žaizdas, — tai trečias. Ar mum būtinai reikia matyti ugnies liežuvius, kad tikėtume Šv. Dvasios realų veikimą? Mum tik reikia atverti savo širdis su gyvu tikėjimu, ir jausim realų Šv. Dvasios veikimą.

5) Sutinku, kad istorijoje buvo ir yra žmonių, kuriuose Šv. Dvasia ypatingai veikia. Bet gal ir šiuos susirinkusius Duquesne universitete Šv. Dvasia veikė ypatingu būdu? Ar mes tikrai žinome, kad taip nebuvo? Kas iš mūsų gali statyti ribas Šv. Dvasios veikimui? Gi pats Kristus yra pasakęs: "Kurie įtikės, tuos lydės stebuklai: Mano vardu jie išvarins demonus, kalbės naujomis kalbomis... Jie dės rankas ant ligonių, ir tie pasveiks". (Mork. 16:17) Įdomu, kas būtų buvę, jei šv. Pranciškus, šv. Joana Arkieta ir šv. Paulius būtų palaikę Šv. Dvasios veikimą tik pigia propaganda? Mes esam taip užsiėmę įvairiausiais religiškais mechanizmais, kad dažnai užmirštame savo svarbiausią paskirtį — būti krikščionimis.

vęs, bet ir kitiems dalino, kaip matėme ankstesnėje citatoje. "Ačiū Dievui, aš kalbu kalbomis daugiau už jus visus", rašo jis Korinto tikintiesiems (i Kor 14, 18).

Nepagrįstas yra ir gerb. kritiko teigimas, kad "Sekminių... stebuklas... buvo išimtinai skirtas apaštalams". Šv. Rašto aiškintojų teigimu (Dom Orchard, Cath. Commentary of H. Scripture, 1024 p.) Sekminių rytą Paskutinės Vakarienės — aukštutiniame kambary buvo tie patys asmenys, kurie yra minimi Apd 1, 13-15. O ten sakoma, kad "parėję, jie susirinko aukštutiniame kambary, kur buvo apsi-stoję... Jie visi išstvermingai ir vieningai atsidėjo malda kartu su moterimis ir Jėzaus motina Marija bei jo broliais... ten buvo susirinkę apie šimtą dvi-dešimt asmenų". Taigi ten buvo ne tik apaštalai, bet ir nemažas būrys mokinių, tarp kurių be Švenč. Merg. Marijos buvo ir kitų moterų.

2. Bažnyčios mokymas

Kun. Vaišnora rašo, kad "Sekminių stebuklas (...) iki šioliniame Bažnyčios mokyme buvo (nukelta) 9 psl.)

Teatleidžia man gerbiama teologai už šį mano nuomonės pareiškimą. Antanas Maceina yra pasakęs, kad žurnalas, su kuriuo visi sutinka, yra neįdomus. Anglų poetas William Blake pareiškė, kad be priešingumų nėra pažangos. Mūsų pirmų tėvų nuodėmė taip pat gi buvo Felix Culpal Juk mūsų tikėjimas yra gyvas tikėjimas, lyg tekantis upelis, o ne stovintis dumblas, kur kiekvienas šviežio vandens lašelis yra užgnaužiamas.

Reikia pripažinti, kad ir tarp karizmatikų atsiranda "davatkų" — ekstremistų, kurie pristato visą judėjimą blogoj šviesoj, labiausiai tiem, kurie mažai ar visai nieko apie jį nežino. Ar ne teišus čia Aleksandro Pope išsireiškimas, kad "... per mažai žinojimo yra pavojingas dalykas."

Gerai, kad laisvajame pasaulyje visi laisvai galim išreikšti savo nuomonę. Ir kurio iš mūsų nuomonė yra tik pigi propaganda, parodys tik ateitis.

Dalė Bulvičienė

Vasario 16 gimnazijos patalpose Vokietijoje rugpjūčio 19-26 įvyko Europos lietuvių studijų savaitė. Nuotraukoje — studijų dalyviai. Pirmoje eilėje iš k. kun. dr. J. Vaišnora, dr. J. Grinius, dr. A. Gerutis.

TRYS KLAIDOS

Po eilės pasisakymų spaudoje apie buvusią dailės parodą Corcorano galerijoje Washingtono — "12 Lithuanian Artists in America" ir dar perskaičius "Lietuviai Corcorano galerijoje" (Darbininkas nr. 38), persiši išvada, kurią tenka pavadinti "trys klaidos".

Pirmoji, ir pagrindinė klaida, tai visiškai paneigimas bendruomeniško prado, ruošiant bendruomenės vardu dailės parodą. Tuo skaudžiai paneigtos ir pažeistos lietuvių dailininkų, bendruomenės narių, teisės ir užpiltas gerokas kaušas smalos ir taip jau nekaip sugyvenančiai lietuvių dailininkų šeimai.

Paspiktinusi ir bendruomeniškai galvojanti visuomenė. Paneigtas bendruomenės puoselėtas lygybės principas, ir tuo ji be reikalo suerzinta ir nepalankiai nuteikta ateities užsimojimam.

Klaida Pasaulio L.B. valdybos, kuri per mažai kreipė dėmesį į P.L.B. IV-jam seimui ruošti komiteto darbus. Klaida ir P.L.B. IV-jo seimui ruošti komiteto, kuris parodai ruošti komisiją paliko be kontrolės.

Antroji klaida, tai įtaigojimas, pajutus, kad negerai, viską pri-dengtį privačia iniciatyva, Corcorano galerijos-taisyklėmis ir reikalavimais.

Pasikliauta dideliu kitataučių susidomėjimu ir, kas svarbiausia, visą laiką teigiant, kad atrinkimą padarė Corcorano galerija. Įdomu, iš kokių skaičių (niekur nebuvo skelbta) Corcorano galerija atrinko šešis tapytojus ir šešis grafikus. Atrodo, kad atrinkimas buvo sutartas, bet ne konkursinis...

Jau Amerikos L.B. tarybos suvažiavimo metu New Yorke buvo visiškai aiškūs tie vadinamieji "laimingieji". Jei tai buvo privačios iniciatyvos reikalas, sutapęs su IV-jo seimo įvykiais, tai kodėl P.L.B. apmokėjo privačias sąskaitas (katalogo leidimo išlaidos, paveikslų pervežimas ir kt.).

Klaida, ir didelė klaida, kad bendruomenei atstovaujanti parodai rengti komisija, klaidingai pradėjusi, bridė į vis gilesnes, sakyčiau, lietuviško "watergato" pelkes.

Trečioji klaida — tai suruoštos parodos neišbaigimas. Savaimė aišku, kad rengėjai iš to viso laukė didelės pompos, didžiulio kitataučių susidomėjimo, meno specialistų dėmesio, spaudos dėmesio ir aureolės lietuvių menui.

Tai neįvyko, joks laikraštis (kitataučių) apie tai net nepamini, jokio atgarsio, nebent Corcorano galerijos direktoriaus įžanginis mandagumo žodelis kataloge. Visa kita tai tik komisijos ir dalyvių "išgražinti" pareiškimai.

Klaida, kad komisija nepadėjo pakankamai pastangų, tokiai progai susidarius, pagarsinti lietuviškojo įnašo į bendrą meno pasaulį, o tuo pačiu atkreipti pasaulio dėmesį į pavergtos žemės lietuvių dailininką.

Kai kas "piktai" juokaudamas, lyg anas ogeras "Tosca" zakristijonas, poringauja, girdi, kritikai ir laikraštinkai, išvydę katalogą, apstulbo ir niekas nedrįso nei žodelio tarti apie tuos, kurių darbai kone viso pasaulio muziejuose, įskaitant net ir Telsių miestą.

Jonas Rūtenis

LIETUVOS
VYČIŲ

DARBAI IR DIENOS

Redaguoja Vytautas ir Birutė Radzivanai
84-16 110 Street, Richmond Hill, N.Y. 11418

“ATNAUJINTI STEIGĖJŲ DVASIA”

Lietuvos Vyčių jubiliejinis
60-tasis seimas

Steigiamasis Lietuvos vyčių seimas įvyko 1913 Brockton, Mass. Po 60-ties metų tame pačiame mieste vyčiai atšventė savo organizacijos 60-tąsias metines. Seimas įvyko Stonehill kolegijos patalpose rugpjūčio 15-19. Seimo šeimnininkai — Brocktono I-ji vyčių kuopa. Seimo šūkis — “Atnaujinkime steigėjų dvasią”.

Seimo prezidentu pirmajame posėdyje sudarė: Al Wesley — 109 kuopa Great Neck, N. Y., — pirmininkas; Leon Paukšta 112 kp. Chicago, Ill., ir Antanas Miner 116 kp. Worcester, Mass., — vicepirmininkai; Irene Sankus 112 kp. Chicago, Ill., ir Gražina Vaškėlis 102 kp. Detroit, Mich., — sekretorės; Antanas Kober 109 kp. Great Neck, N. Y., ir Tomas Unitis 19 kp. Pittsburgh, Pa., — tvarkos vadovai.

Rezoliucijų komisiją sudarė: kun. A. Contons 17 kp. Boston, Mass., kun. P. Shakalis, 1 kp. Brockton, Mass., Anne Bender, 26 kp. Worcester, Mass., Loretta Stukienė 29 kp. Newark, N. J., Marian Skabeikis 110 kp. Maspeth, N. Y., dr. P. Bizinkauskas 1 kp. Brockton, Mass., ir Petras Luiza 25 kp. Cleveland, Ohio.

Mandatų komisiją sudarė: Irene Ozalis 3 kp. Philadelphia, Pa., Helen Gillis 36 kp., Worcester, Mass. ir Ruth Grashka 79 kp. Detroit, Mich.

Sveikinimų komisiją sudarė: Mary Stonis 29 kp. Newark, N. J., Helen Radisch 29 kp. Newark, N. J., Sophie Nieminski, 112 kp. Chicago, Ill., ir Lillian Sasnauskas 3 kp. Philadelphia, Pa.

Protokolų komisiją sudarė: Rita Pinkus 26 kp. Worcester, Mass., ir Anne Mitchell 52 kp. Elizabeth, N. J.

Nominacijų komisiją sudarė: Al Jaritis 17 kp. Boston, Mass., Leon Paukšta 112 kp. Chicago, Ill., Marian Skabeikis 110 kp. Maspeth, N. Y., ir Peter Luiza 25 kp. Cleveland, Ohio.

Spaudos reikalais rūpinosi Mary Kober, 109 kp. Great Neck, N. Y.

Pirmininkės pranešimas

Vyčių pirmininkė Susan Boroskas savo pranešime apibūdino organizacijos veiklą per praėjusius metus. Buvo užsibrėžti trys pagrindiniai uždaviniai: sustiprinti vyčių ryšius ir komunikaciją su visuomene; organizuoti vyčių kuopas ten, kur dar nėra kuopų; kreipti ypatingą dėmesį į organizacijos prieauglį — junjorus.

Pirmininkės pranešimu, šias metais vyčių mėnesinis puslapis prasidejo “Darbininke”, užmegzti ryšiai su Scranton, Pa., lietuviais ir ten steigiama nauja kuopa; pirmą kartą aktyviai seime dalyvauja juniūrų kuopų atstovai, kurie seimo metu sugebėjo atidaryti savo posėdį. Pirmininkė kreipė dėmesį į ryšius tarp vyčių ir lietuvių dvasiškijos.

Vyčių narių skaičius kasmet auga
Finansų sekretorės Irene Oza-

lis pranešimu, praėjusiais metais vyčių narių skaičius pakilo nuo 1712 iki 1827 asmenų. Jos vyras Albert Ozalis, vicepirmininkas narių verbavimo reikalams, pabrėžė tas kuopas, kurios pasistengė įrašyti daugiausia naujų narių: 133 S kuopa, senjorai, Los Angeles, Calif., 100 kuopa, Amsterdam, N. Y., ir 96 kuopa, Dayton, Ohio. Daugiausia įrašę naujų narių atskiri nariai: Ant. Skirius, 133 S kp. Los Angeles, Calif., senjorai; Mary Kober, 109 kp., Great Neck, N. Y.; Ann Yorkus, 12 kp. New Yorke.

Šiems nariams ir kuopom buvo įteiktos premijos. Už pavyzdinčiausiai surinktą nario mokesčių premijuota šios kuopos: 10 kp. Athol-Gardner, Mass., 100 kp. Amsterdam, N. Y., ir 29 kp. Newark, N. J.

Kiti pranešimai

Dr. Jokūbas Stukas padarė trumpą pranešimą stipendijų reikalui. Taip pat prisiminė muziką Juozą Olsauską, 100 kp. narių Amsterdame, N.Y., žinomą dainininką, chorvedį ir vargonininką, kuris tik prieš kelias dienas mirė. Kun. Pugevicius iš Baltimorės, Md., pranešė apie žygius organizuojant vyčių kuopą Baltimorėje. Juozas Boley-Bulevičius įdomiai pranešė apie lietuvių kalbą ir jos vartojimą.

Jo siūlymai buvo labai praktiški ir visiems prieinami: ragino visus, nekalančius lietuviškai, nebijoti iš pradžių suklysti, bet palaipsniui pradėti vienu kitu žodžiu — namuose, susirinkimuose; tai būtų lyg lietuviškos evangelijos skelbimas plačiajai visuomenei.

Mandatų komisijos pranešimu seime dalyvavo 125 atstovai.

Diskusijos, rinkimai ir kiti reikalai

Keli seimo posėdžiai buvo skirti diskusijom įvairiems reikalams spręsti. Leon Paukšta pravedė diskusijas apie komunikaciją savo tarpe ir su plačia visuomene. Ypač buvo paliestas klausimas, ar kuopų nariai glaudžiai bendradarbiauja savo tarpe su kitais lietuviais ir kitom organizacijom. Efektinesiam bendradarbiavimui tarp narių ir visuomenės buvo pailiustruoti praktiški patarimai garsinėje juostelėje iš Success Motivation Institute, Waco, Texas, kurią naudoja biznio firmos, norėdamos sustiprinti savo ryšį su visuomene.

Kiti pranešimai ir diskusijos yra aprašyti kituose straipsniuose.

Anna Mae Uznis, 79 kp., Detroit, Mich., buvo pakelta į garbės nares. Sveikiname!

Vėliau seimo baigiamųjų mišrių metu šiem nariams buvo įteiktas ketvirtasis laipsnis: Sylvia Shukis, 1 kp. Brockton, Mass.; Albert Ozalis, 3 kp. Philadelphia, Pa.; Edna Klucens, 102 kp. Detroit, Mich.; Frank Bunikis, 102 kp. Detroit, Mich.; Dolores Wainauskas, 112 kp. Chicago, Ill.; Edward Krivicaks 112 kp. Chicago, Ill. Visiem linkime sėkmės!

Kultūrinis vakaras

Seimo proga Fuller Arts Museum patalpose visą savaitę vyko lietuvių menininkų paroda. Buvo išstatyti įvairios technikos ir meno kūriniai. Parodoje dalyvavo dailininkai Jonynas, Vizgirda, Griežė, Tamošaitis, Varnas ir kiti.

Graži muziejaus aplinka ir malonus tautiniai drabužiais apsirengusių mergaičių patarnavimas šiltai nutiekė seimo dalyviams ir visus brocktoniečius. Romas Šležas rodė skaidrėmis Lietuvos vaizdus ir įvykius, gražiai atpasakodamas istoriją iki nepriklausomybės atgavimo. Jo bendradarbių dėka šis skaidrių demonstravimas gražiai pavyko. Auditorijoje buvo jaučiamas jautrus pergyvenimas. Vienu metu, pasigirdus juostelėje Lietuvos himnui, visi sustojo ir ėmė kartu giedoti.

Pirmą kartą po daugelio metų seimo metu buvo pastatytas vaidinimas, kurį atliko patys vyčiai. Buvo suvaidinta Ambo dviejų veiksmų komedija “Vargšas Tadas”. Vaidino Vidurio Atlanto apskrities nariai: Helen Matthews, 12 kp. N.Y., Birutė ir Vytautas Radzivanai, 41 kp. Brooklyn, N. Y., Rimas Vebeliūnas, 110 kp. Maspeth, N. Y. Režisavo aktorius Juozas Boley-Bulevičius. Nors vaidinimas vyko lietuvių kalba, bet jo pastatymas buvo toks lengvas, kad net ir kitataučiai, jų tarpe Brocktono burmistras ir kiti miesto valdininkai, gerai suprato, ir tai juos prajuokino.

Programos metu buvo pagerbtas dr. J. Stukas už nuopelnus vyčių organizacijai ir lietuviybei. Visa seimo eiga buvo skoningai atspausdinta specialioje knygučiųje.

Nauja centro valdyba

Dvasios vadas — kun. Albert Contons, 17 kp. Boston, Mass., pirmininkė — Susan Boroskas, 1 kp. Brockton, Mass., I vicepirm. — Marian Skabeikis, 110 kp. Maspeth, N. Y. (jaunių reikalams), II vicepirm. — Albert Ozalis, 3 kp. Philadelphia, Pa. (naujų narių verbavimui), III vicepirm. — Larry Svelnis, 17 kp. Boston, Mass. (seniųjų reikalams, protokolų sekretorė — Irene Adomaitis, 116 kp. Worcester, Mass., izdininkė — Irene Sankus, 112 kp. Chicago, Ill., finansų sekretorė — Irene Ozalis, 3 kp. Philadelphia, Pa.

Revizijos komisija — Antanas Radzevičius, 100 kp. Amsterdam, N. Y., Mary Kober, 109 kp. Great Neck, N.Y.

Lietuvos reikalų komisijos pirmininkas — dr. Jokūbas Stukas, 29 kp. Newark, N. J.

Kultūros reikalų komisijos pirmininkas — Philip Skabeikis, 110 kp. Maspeth, N. Y. Ritualo komisija — Frank Zager, 79 kp. Detroit, Mich., Rita Pinkus, 26 kp. Worcester, Mass., Lillian Samauskas, 3 kp. Philadelphia, Pa.

Stipendijų komisija — Anthony Miner — pirmininkas, 116 kp. Worcester, Mass., Antanas Mazeika, Sr., izdininkas, 41 kp. N. Y., kun. A. Valančius, 5 kp. Chicago, Ill., Paul Kuzmickas, 10 kp. Athol-Gardner, Mass., Irene Adomaitis, 112 kp. Worcester, Mass., dr. J. Stukas, 29 kp. Newark, N. J.

Garbės narystės komisija — Leonardas Šimutis, Sr. — pirmininkas, Chicagos seniūrų kp., Eleonora Laurin — sekretorė, 112 kp. Chicago, Ill., prof. Aleksas Aleksis 7 kp. Waterbury, Conn., Ant. Mazeika, Sr., 41 kp. Brooklyn, N. Y., Ignas Sakalas, Chicagos seniūrų kuopa. Visuomenės reikalų komisijos pirmininkė — Helen Kulber, 41 kp. N. Y.

Lietuvių Religinės Šalpos ryšininkas — Jonas Stokus, Providence, R. I.

“Vyties” žurnalo redaktorė — Loretta Stukienė, 29 kp. Newark, N. J.

Jauni rašytojai

Anksčiau skelbto junjorų rašinių konkurso daviniai buvo pranešti seimo metu. Pirmą premiją laimėjo Janice Tumonis I-J kp. iš Brockton, Mass. Garbės ates-

Scena iš “Vargšas Tadas”. Komedija buvo suvaidinta vyčių seime Brockton, Mass. Iš k. Tadas — Rimas Vebeliūnas, Marytė — Birutė Radzivanienė, daktaras — Vytautas Radzivanas.

tatus gavo: Joan Ronukaitis, 17-J kp. Boston, Mass.; Kathryn Norinkavich, 17-J kp. Boston, Mass.; Nancy Flynn, 17-J kp. Boston, Mass.; Veronica Bizin-

kauskas, I-J kp. Brockton, Mass.; Marytė Bizinkauskas, I-J kp. Brockton, Mass.; Paul Bizinkauskas, I-J kp., Brockton, Mass.

VYČIŲ JUNJORAI RŪPINASI SAVO LIETUVIŠKUMU

Šiais Lietuvos vyčių jubiliejiniais metais vyčiai kreipia ypatingą dėmesį į organizacijos prieauglį — junjorus narius, žemiau 16-kos metų amžiaus (kitose organizacijose vadinamus moksleiviais). Ankstyvesniais laikais tokių junjorų grupių buvo daug; iš jų išaugo dabartiniai vyčių vadai. Vadovaujant dr. Petri Bizinkauskui, buvusiam vyčių vicepirmininkui junjorų reikalams, paskutiniaisiais metais apskrities ir kuopų pastangomis buvo suorganizuotos naujos junjorų kuopos, praveisti jų rašymo konkursai, net surengtos junjorų darbų parodėlės apskrities suvažiavimuose. Junjorų pažanga yra nemaža, ir šių metų vyčių seime tų kuopų atstovai dalyvavo ir viešai ieškė savo pageidavimus ir nuomones.

Dar prieš atidarant seimą, įvyko junjorų atstovų specialiosios posėdis, kurio metu buvo surašyti jų pageidavimai ir klausimai. Šis jų raštas buvo perskaitytas seime antrojo bendrojo posėdžio metu seimo rengimo komiteto junjorų koordinatorės Robertos Dilis:

Ar mes džiaugiamės esą lietuviai? Ar mum svarbi tokia organizacija, kaip Lietuvos vyčiai? Ir t.t. Tie ir kiti klausimai buvo išskelti ir nagrinėti posėdžiuose. Rugpjūčio 16 penkių kuopų 14 atstovų ne tik susipažino su vyčių pirmininke Susan Boroskas, bet ir artimai susigveno vieni su kitais, diskusijose išskėlė eilę problemų, pvz., nelietuvių draugų nesupratimas, ar lietuviai yra atskira religija, ar tauta, ar rasė. Junjorų atstovai skundėsi, kad dažnai tie, iš kurių jie daugiau tikisi lietuviško bendravimo ir pagalbos, juos apvylė, visai nesidomėdami savo lietuviška kilme. Pastebėjo, kad kasmet mažėja tautinių šokių grupės šokėjų skaičius, menkėja chorai, nes nėra norinčiųjų prie jų prisidėti. Į klausimą, ar namuose kalba lietuviškai, daugumas atsakė, kad tėvai kalba tarp savęs lietuviškai tik tada, kai nenori, kad vaikai suprastų. Čia pat junjorai ėmėsi mokytis kai kurių lietuviškų žodžių.

Gyvai buvo diskutuojamas klausimas “Kokia nauda būti lietuviu, jei nežinai, kas yra lietuvis?”

Šių diskusijų metu visi dalyviai pasisakė, kad labai norėtų išmolti daugiau apie lietuvišką kilnę, Lietuvą ir jos istoriją. Atstovų prašymai paprastai: tėvai turėtų kalbėti su jais lietuviškai prie vakarienės stalo; kuopų susirinkimuose bent 15 minučių skirti lietuviškiem žodžiam, Lietuvos istorijai; pageidauja paruošti ir įsigyti vaizdinių priemonių išmolti lietuvių kalbai. Atstovai dar pareiškė pageidavimą, kad tėvai ir kiti vyresnieji jiems daugiau padėtų pažinti lietuviškumą liečiančius klausimus. Jau pats seimo šūkis sakė: “Atnaujinti kurėjų dvasią” Tas atnaujinimas gali vykti per junjorus, nes jie yra Lietuvos vy-

organizacijoj ją reiktų pastiprinti. Buvo priimta rezolucija, kad būtų įsteigtas specialus junjorų fondas seimui; iš jo kiekviena apskritis galėtų gauti paramos siūsti kasmet į seimą po keturis atstovus junjorus; jei nepilnai, tai bent dalinai, būtų apmokamos jų kelionės išlaidos. Tuo būdu ateityje seimuose galės dalyvauti daugiau junjorų atstovų. Paramos paskirstymas priklausys nuo asmens veiklos ir kuopos rekomendacijų. Junjorai, dalyvaudami kartu su senjorais nariais seimuose, išmoks bendros veiklos organizaciniam gyvenime.

Apskrities junjorų veiklai pagyvinti visos apskritys buvo paragintos kasmet rengti “vienos dienos” stovyklą, kurioj junjorai galėtų jaustis lietuviškoj aplinkoj. Pvz., viena diena būtų skirta lietuvių kalbai, kita — lietuviškom dainom, dar kita — lietuviškiam, Lietuvos istorijai, tautinių juostų audimui, gal net lietuviško maisto gaminimo demonstracijai. Mokytojų ar instruktorių, kurie pasiūkotų tokiom pamokom visą dieną, reiktų ieškoti lietuvių tarpe. Ši tokios “dienos” stovyklos padėtų junjoram įgyti daugiau žinių apie lietuviškumą, be to, sudarytų geresnes sąlygas vieniems kitus pažinti.

Šis junjorų atstovavimas buvo didelis įnašas seimui. Lietuvos vyčių atstovai, išgirdę junjorų pageidavimus, juos vykdė, prirūpindami lygiagrečiai prie savo veiklos. Tolimesnei junjorų veiklai plėsti seimas įsteigė specialią komisiją studijuoti junjorų kuopos vystymuisi ir sudaryti planui aktyviau juos įtraukti į bendrą veiklą.

Vietinėj gimnazijoj dėstoma lietuvių kalba

Po dvejų metų derybų tarp Brocktono I-osios vyčių kuopos ir Brocktono miesto švietimo departamento šį semestrą miesto gimnazijoj (PHS) pradės dėstyti lietuvių kalbą lygiagrečiai su kitom svetimom kalbom. Į pirmąją klasę įsirašė 21 mokinys. Ateityje numatoma šį kursą išplėsti į pilną gimnazijos lietuvių kalbos programą.

Šiuo reikalu daugiausia rūpinosi dr. Petras Bizinkauskas, buvęs vyčių vicepirmininkas junjorų reikalams. Seimo metu dr. P. Bizinkauskas pristatė lietuviškam švietimui plėsti bendrą planą, kuris apimtų ne tik gimnazijos, bet ir universiteto kursą. Lygiai taip pat pristatė ir pradžios mokyklos programą.

Pritrūkus šeštadienei mokyklai lešų tolimesnei veiklai, buvo sutarta su miesto vyriausybe, kad švietimo departamentas apsiima globoti liuanistinės mokyklos programą, kaip dalį miesto mokyklų vakarinių kursų. Dabar liuanistinė mokykla veikia penktadieniais ir yra miesto vyriausybės pripažinta kaip oficialūs kursai. Baigęs šią ir vietinę mokyklą, Brocktono lietuvių jaunimas turi progos tęsti lietuvišką studijas minėtoji vietinėj gimnazijoj. Kursai atidari visiems gimnazijos mokiniams ir priskaitomi prie diplomų kredito. Manoma, kad lietuvių kalbos įvedimas į gimnaziją padidins tiek lietuvių, tiek amerikiečių mokinių skaičių.

Dr. P. Bizinkausko iniciatyva vyčiai mėgins daryti žygį, kad ši gimnazijos lietuvių kalbos programa būtų priimta ir įskaityta universitetų bei kolegijų vietoj prancūzų, vokiečių ar kitų kalbų įstojančiam į universitetus ar kolegijas, reikalaujančioms svetimų kalbų kvalifikacijų. Lietuviams būtų geriausias viltys universitetui, kur dėstoma lietuvių kalba, nes jaunimui būtų gera proga tęsti lietuvių kalbos kursą, pažinti Lietuvos istoriją, literatūrą ir politiškai daugiau išsilavinuti. Ir taip nuo darželio iki bakaluro laipsnio bendrautų su lietuvių kalba. Jei tai pasisektų, vyčiai stengsis tokią lietuvių kalbos programą įvesti tuose universitetuose, kur dar jos nėra.

Šis dr. P. Bizinkausko pranešimas bei pareiškimas seimo posėdy sukėlė gyvas diskusijas. Plačiai kalbėta apie galimybes lietuvių kalbos kursą įvesti į kitus Amerikos universitetus bei kolegijas, taip pat buvo pabrėžtas reikalas vyčių seimom siūsti savo vaikus į šeštadienines mokyklas.

VYČIŲ KALENDORIUS

Rugsėjo 30, sekmadienį, — Vidurio Atlanto apskrities suvažiavimas Elizabeth, N. J.

Spalio 7, sekmadienį, — “Gintaro” balius, 90 kuopa, Harrison-Kearny, N. J.

Spalio 7, sekmadienį, — Naujosios Anglijos apskrities suvažiavimas Šv. Kazimiero parapijoje, Smith St., Providence, R.I.

Spalio 13, šeštadienį, — vakarienė ir šokiai 29 kp. Newark, N. J., Švč. Trejybės parapijos salie.

Spalio 14, sekmadienį, — kun. A. Contons ir A. Janišio pagerbtuvės. atengia Naujosios Anglijos apskritis. Maironio Parke, Shrewsbury, Mass.

KAS GALI DUOTI NURODYMUS...

(atkelta iš 7 psl.)

laikomas vieninteliu ir neparkartojamam — Šv. Dvasios nužengimas ant apaštalių ugnies liepsnos pavidalu”.

Prieš Vatikano II tikrai buvo net ir aukštesnė pozicijoje esančių dvasiškių, kurie, kad ir ne taip siaurai, bet panašiai galvojo. Kard. L. Suenens minėtame kongrese, Notre Dame universitete, prisiminė vieną kardinolą, kuris Vatikano II susirinkimo metu teigė, kad Šv. Dvasios dovanų išorinės apraiškos egzistavus tik pirmiaisiais Bažnyčios gyvavimo dešimtmečiais ar šimtmečiais. Bet niekad ir nieko nebuvau girdėjusi teigiant, kad Šv. Dvasia atėjo tik vieną kartą. O po Vatikano II jau nebelieka abejonių, kad Šv. Dvasios dovanos buvo gyvos Bažnyčioje visada ir tebėra gyvos ir mūsų laikais. Pasauliečių Apaštaliavimo dekretas sako, kad “vykdyti apaštaliavimo darbu Šv. Dvasia... tikintiesiems duoda ir ypatingų dovanų, dalydama kiekvienam, kaip jį nori” (Kriškė. Gv. II t. 13 p.). O savo pirmajame laiške korintiečiams, 12 ir 14 perskyrimuose, šv. Paulius kaip tik rašo apie įvairius karizmas (Šv. Dvasios dovanas) ir jų tinkamą naudojimą.

Pop. Paulius VI š.m. gegužės 23 paskelbdamas Šv. Metus kalbėjo: “Prašome jus, broliai, netrūkusi prasidejančių Šv. Metų paskelbimą laikyti Šv. Dvasios įkvėptu balsu.” Kitąjį audiencijos kalbėjo, kad turi būti atnaujintas pamaldumas į Šv. Dvasią. Ji turi būti “pagrindinis veikėjas, kad sulauktume norimų vaisių krikščionių gyvenimo atnaujinime. Vienas iš daugiausia pareikalaujančių, bet kartu ir vai-

singiausių Šv. Metų mintį atitinkančių dalykų bus šis — Vatikano II mokslas apie Kristų ir Bažnyčią turi būti papildytas naujomis Šv. Dvasios studijomis ir nauju jos garbinimu”.

3. Ne studija — tik korespondencija

Rašydama apie tarptautinį karizmatinį kongresą (Darb. “73. VII.6), neturėjau intencijos nei šio sąjūdžio propaguoti, nei jo smerkti, o tik parašyti paprastą reportažą apie patį kongresą, trumpai paliesdama sąjūdžio pradžią ir kai kuriuos jo vystymosi faktus. Kun. Vaišnora savo kritikoje pakartotinai mini, kad jam “norėtųsi žinoti, ar ten pasireiškė ugnies liežuviai... norėtųsi žinoti, ar tos dovanos...” Labai teisingai. Ir mum norėtųsi, kad gerb. kritikas daugiau susipažintų su šiuo sąjūdžiu prieš rašydamas apie jį.

Kard. L. Suenens, kai išgirdo apie šį sąjūdį, pirmiausia perskaitė keletą knygų apie jį. Po to atvažiavo į JAV ir pagyveno (incognito) karizmatinio atsinaujinimo bendruomenėse, kurios yra panašios į modernius vienuolynus. Tik tada jis važiavo į tarptautinį kongresą; tik tada jis sakė pamokslą; tik tada jis turėjo spaudos konferenciją. Tad, kas girdėjo jo pamokslą, skaitė jo atsakymus žurnalistams, tas nedrįsytų sakyti, kad jis bandė ką nors suvedžioti, sensacijas kelti, ar patį sąjūdį paversti “pigia propaganda”. Jis kalbėjo apie tai, su kuo buvo susipažinęs.

4. Lietuviai vėluojasi

Atrodo, kad naujų idėjų bangos lietuvišką spaudą pasiekia gerokai vėliau negu kitus. Jau prieš 10-15 m. JAV spaudoje buvo daug rašoma apie Pierre Teilhard de Chardin, SJ. Ten buvo kritikos ir gynimo, analizavimo ir nagrinėjimo. Dabar jau ne tik dauguma jo veikalų yra išversta į anglų kalbą, bet ir įvairių ko-

Chicago Balfio apskrities valdybos nariai pas vėjus globėjus — Savings and Loan Assoc., kurie globoja šių metų piniginių vėjų. Iš k. į d. John Pakel, prezidentė Philomena Pakel, Gary Pakel (abu jaunuoliai yra prezidentės sūnūs). Stovi V. Šimkus, K. Kasakaitis, K. Januška ir J. Mackevičius. Balfio vėjus pradamas spalio mėn. pradžioje. Nuotr. V. Noreikos

mentarų prirašyta visa serija. O pas mus jis dar tik prieš porą metų buvo “atrasas”. Panašiai, atrodo, yra ir su karizmatinio atsinaujinimo sąjūdžiu. Iki šiol mūsų spaudoje apie jį esu pastebėjusi tik porą užsiminimų. Tai kun. A. Paškaus straipsnyje: Praeitės stagnacija — dabarties krikšč. (1972 m. Aidai, nr. 5, 225 p.) ir N. Gailūnienės: Tu, Viešpatie, sau, o aš — sau! (1973 m. L. Liet. nr. 4, 114 p.).

O vistiek, atrodo, ir lietuviai pradeda šiuo sąjūdžiu daugiau domėtis. Rytų pakraščio Ateitininkų sendraugijai vasaros stovyklos programoje vienas vakaras buvo skirtas karizmatiniam sąjūdžiui Katalikų Bažnyčioje nagrinėti. O Lietuvių K. Mokslo Akademijos šių metų suvažiavime, teologijos sekcijoje, buvo net dvi paskaitos šiuo klausimu.

5. Kas gali įsakinėti Šv. Dvasiai?

Kun. Vaišnora rašo, kad “jie

(kard. Suenens ir vyskupai), ropas mus jis dar tik prieš porą metų buvo “atrasas”. Panašiai, atrodo, yra ir su karizmatinio atsinaujinimo sąjūdžiu. Iki šiol mūsų spaudoje apie jį esu pastebėjusi tik porą užsiminimų. Tai kun. A. Paškaus straipsnyje: Praeitės stagnacija — dabarties krikšč. (1972 m. Aidai, nr. 5, 225 p.) ir N. Gailūnienės: Tu, Viešpatie, sau, o aš — sau! (1973 m. L. Liet. nr. 4, 114 p.).

Savo korespondencijoje niekur nerašiau apie išorinį Šv. Dvasios atėjimą, o tik apie jos dovanų išorines apraiškas. Paminėjau, kad Notre Dame ir Michigan universitetuose “rezultatai buvo panašūs — išorinės Šv. Dvasios dovanų apraiškos”. Kun. Vaišnora, cituodamas šį sakinį (net su pabraukimu) praleidžia žodį “dovanų”, ir tada jau išsena “išorinės Šv. Dvasios apraiškos”. Yra didelis skirtumas tarp matomo Šv. Dvasios atėjimo ir regimo jos dovanų pasireiškimo. Naujame Testamente regimu

būdu Šv. Dvasios pasirodymas minimas, kiek prisimenu, du kartus: Kristaus krikšto metu balandžio forma (Lk 3, 22) ir ant apaštalių ir mokinių Sekminių dieną tarsi ugnies liežuviais (Apd 2,3). Gi Šv. Dvasios dovanų (karizmų) matomi ir girdimi pasireiškimai, kaip anksčiau matėme, kartojosi daug kartų.

Ses. Vincė

OKUPOTOJ LIETUVOJ

Keturi žirgynai

Valstiečių laikraštis rugp. 15 rašė, kad dabar Lietuvoje esą keturi žirgynai: 1945 metais buvęs įsteigtas “Nemuno” žirgynas netoli Šilutės, 1949 m. — Vilniaus žirgynas Riešėje, Sudavijos ir Žagarės žirgynai.

Nemuno žirgyne esą auginami traktorių veislės arkliai. Lietuvos senieji arkliai, o taip pat nedidelė grupė grynakraujų jojamųjų arklių. Vilniaus žirgyne auginami ir tobulinami žemaičių veislės arkliai, jie esą sustambinami ir iškeliami iki 1,42 cm. Sudavijos žirgyne visais Lietuvos sunkieji — “visasąjunginių varžybų rekordiniai ir prizininiai”, auginami ir grynakraujai jojamieji. Žagarės žirgyne auginami Hanoverio veislės ir sunkieji Lietuvos arkliai.

Laisvoje ir nepriklausomoje Lietuvoje buvo du žirgynai. Žemaičių veislės arklių žirgynas buvo Plungėje įsteigtas 1922, paskui perkeltas į Gruzdžius, o kavalerijos arklių žirgynas buvo įsteigtas 1935 Kėdainių dvare. (Elta)

Komjaunimo Tiesa rugp. 15 rašė, kad Nidoje pastatyti ir įrengti du poilsio namai-sanatorijos. Vienas jų pavadintas Dobilu, o kitas Rūtos vardais. Šiuose namuose jau esą apgyvendinta daugiau kaip 100 poilsiautojų šeimų. (Elta)

Ir Latvijoje skundai

Laisvųjų Latvijos pasaulio federacija gavo nuorašą Rygos ir jos apylinkių evangelikų baptistų skundo, adresuoto Latvijos Aukščiausiojo Sovieto pirminkui. Nuorašai pasiūsti Latvijos vyr. prokurorui, kitiems aukštesiems pareigūnams ir nukentėjusių giminėms. Skundas surašytas rusiškai ir pasirašytas 47 asmenų.

Išvardindamas visą eilę Latvijos sovietų pareigūnų (pavardės skamba rusiškai) sauvaliavimų ir tikėjimo persekiojimų, skundas baigiamas prašymu paleisti iš kalėjimo suimtuosius baptistus: Kolesnichenko, Petrov ir Paukov; sustabdyti sistematišką tikinčiųjų persekiojimą; sugrąžinti literatūrą ir kt., konfiskuotą per kratas; nesikišti į bažnyčios vidaus reikalus; oficialiai įregistruoti baptistų kongregaciją. (Elta)

tenai gavo mokytojos darbą, o Mindaugas tęs studijas.

Šiai lietuviškai šeimai gražių ir laimingų gyvenimo metų! E.R.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Lietuvių Posto 154 ir jų padėjėjų naujų valdybų suvažiavimo iškilnės įvyko rugsėjo 30, sekmadienį, Lietuvių svetainės didžiojoje salėje. Dalyvavo ir Marylando bei Baltimorės Amerikos Legionierių ortanizacijos viršininkai. Lietuvių Posto naują valdybą sudaro: posto komendantas Petras Okas, vicekomendantas Juozas Jankevičius, adjutantas Jonas Stefura, kapelionas kun. Antanas Dranginis, teisėjas adv. Herman Noweck, izd. Vitas Siaurusaitis, maršalka Walter P. Hicks, istorikas Kazys Sarpalis. Padėjėjų valdybą sudaro: pirmininkė Eugenija Paznekas, vicepirm. Frances Karpers, sekr. Elena Mazz, izd. Marė Mazz, istorikė Elena Okas, kapel. Lilė Walsh, maršalka Bertha Mitchell, vėliau sargės Elena Cesonis ir Katherine Lacs.

Madų paroda Šv. Alfonso sodalietės surengė spalio 2 Martins West salėje. Po gardžios vakarienos vyko naujausių moteriškų ir vyriškų drabužių madų paroda. Pelnas paskirtas Šv. Alfonso mokyklos reikalams. Vakaro vedėjas kun. A. Dranginis nuoširdžiai padėjo visiem, kurie dirbo ir dalyvavo rengime.

Baltimorės Lietuvių Piliečių klubo moterys rengia aukstinio jubiliejaus minėjimą spalio 7, sekmadienį, 1 val. popiet Lietuvių svetainės didžiojoje salėje. Meninę dalį atliks tautinių šokių grupė. Bilietus bus galima įsigyti prie durų.

40 valandų atlydai Šv. Alfonso bažnyčioje bus spalio 21-23. Kunigai ragina parapiečius kuo gausiau atlyduose dalyvauti. Atlydai prasideda iškilmingomis mišiomis spalio 21, sekmadienį, 10 val. ryto.

Jautienos kepsnių balių rengia Lietuvių Posto 154 letionieriai spalio 21 Eastern Center salėje. Tokius parengimus jie ten surengia kiekvienais metais. Bilietus reikia įsigyti iš anksto pas legionierius. Šokiama gros geras orkestras. Bus ir loterija. Be jautienos bus ir kitokių valgių. Baliaus pradžia 1 val., baigsis 6 val. vak.

Jonas Obelinis

BROCKTON, MASS.

Nauja lietuviška šeima Dalia Bielkevičiūtė su Mindauga Pautieniu rugpjūčio 18 Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje Brockton, Mass., sumainė aukso žiedus.

Jaunuosius prie altoriaus palydėjo šešios poros palydovų. Muz. J. Gaideliui grojant iškilmingą maršą, žengė pamergės, nešinos rūtų, ramunių, jurginų ir kviečių varpų puokštėm, primenančiom Lietuvos laukus, pievas ir darželius, — prasmint

ga ir gražu! Pirmoji — Rymantė Bielkevičiūtė-Janulaitienė, toliau — Susan Graves, Danguolė Radytė, Beatričė Vaičiūtė, Ramutė Plonytė-Bacon. Pabroliai — Algis Pautienis, Wayne Myers, Giedrius Lazdinis, Vytenis Gatautis ir Jonas Bielkevičius. Gėlių ir žiedų nešėjai — Dalytės krikštavaikiai: Aidutė Janulaitytė ir Adomukas Grenis.

Dalios ir Mindaugo moterystės ryšius palaimino Bielkevi-

čių šeimos artimas draugas kun. Vaclovas Martinkus.

Jungtuvės įvyko per mišias. Jų metu išpuodingai giedojo solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson, vargonais palydėjo muz. J. Gaidelis.

Klebonas kun. Petras Šakalys ir kun. Vaclovas Martinkus pasveikino jaunuosius, palinkėdami ištvėrmės šeimyniniame gyvenime, likti ištikimais savo tikėjimui ir kenčiančiai tėvynei Lietuvai.

Vestuvinė puota tėvelių Emilijos ir Romualdo Bielkevičių bei dr. Kazimiero ir Onos Pautienių rūpesčiu įvyko puošnioji Chateau de Ville svetainėje, Randolph, Mass. Dalyvavo apie 200 svečių iš Kanados, Kalifornijos, Chicagos, Detroito, Clevelando, Floridos, New Yorko, Baltimorės ir kitur. Jaunavedžiai, tėvelių pasitiktai su duona, druska ir vynu, orkestru grojant, gausiais plojimais buvo palydėti iki garbės stalo.

Vaišės pradėjo jaunosios tėvelis R. Bielkevičius. Maldą sukalbėjo kun. V. Martinkus. Sugiedota Ilgiausių metų. Vestuvinei puotai vadovavo dr. Šarūnas Lizdenis, visų svečių vardu išreiškdamas jauniesiems linkėjimus.

Gauta sveikinimo telegramų iš Lietuvos ir iš kitur.

Dalytė Bielkevičiūtė, baigusi universitete pedagoginius mokslus, dirbo amerikietiškoji ir lietuviškoji Brocktono mokykloje.

Mindaugas yra bebaigęs odontologiją. Bus dantų gydytojas.

Abu jaunieji — susipratusių lietuvių vaikai, patys dalyvavę lietuvių jaunimo organizacijose.

Puotos metu skambėjo lietuviškos dainos, lydimos gražių vestuvinių apeigų. Piršlys, jaunosios brolis Jonas Bielkevičius, papuoštas iš Lietuvos gauta puošnia juosta, buvo šaunus ir vaišingas.

Dalia ir Mindaugas Pautieniai apsigyveno Clevelande. Dalia

Brockton, Mass., susituokė Dalia Bielkevičiūtė ir Mindaugas Pautienis.

— Kun. kanauninkas Jonas Gasūnas, buv. kunigų seminarijos profesorius, sulaukęs 86 m. amžiaus, pasirgęs pėsčios liga pusantro mėnesio, negyjančios operacijos padarytai žaizdai, rugpjūčio 26 mirė Klaipėdos ligoninėje. Turėjo pilną sąmonę iki pat mirties. Dalyvaujant vysk. Plekui, kunigam ir žmonių daugybei, esant labai gražiam orui, palaidotas rugpjūčio 28 Palangos kapinėse. Pamokslus pasakė prel. Barauskas ir kun. P. Palšis.

— Antrasis Kaimas, satyros ir humoro vaidintojų grupė, atliks linksmą programą Studentų sąjungos suvažiavimo baltiaus metu lapkričio 24. Suvažiavimas įvyks Padėkos dienos savaitgalyje, lapkričio 23-25 Detroito Sheriton-Cadillac viešbuty.

— Antanas Kučys, žurnalo “Varpas” redaktorius, skaitys paskaitą Studentų sąjungos suvažiavime lapkričio 24 Detroito. A. Kučys yra buvęs Lietuvos studentų studentų pirmininku. Dalis jo paskaitos supažindins su nepriklausomos Lietuvos studentų veikla ir kartu palygins su dabartine studentų veikla.

— Stasys Michelsonas, bebaigęs 92 metus, rugsėjo 24 mirė Miltono ligoninėje, Bostone. Veliionis buvo gimęs 1881 Kupiškio valsčiuje. Amerikon atvyko 1906 ir jau 1908 pradėjo redaguoti Keleivį. Tą darbą tęsė iki 1945 liepos 1, kada jis Keleivį perleido Lietuvos socialdemokratų sąjungai. Veliionis yra parašęs ir kelias dešimtis didesnių ar mažesnių knygelių. Buvo žinomas ir kaip gabus kalbėtojas, pasakęs apie 2000 prakalbų.

— Nauji Darbininko skaitytojai: J. Lukas, Brooklyn, N. Y., V. Budnikas, Elizabeth, N. J., K. Švenčionis, Argentina, V. Sinskienė, Essex, Anglija. Mirusios motinos A. Botrienės prenumatą tęsia dukra A. Esposito, Brooklyn, N. Y. Užsakė kitiems: A. Tumsonis, St. Francis Village, Texas, — A. Sniečkienė, Brooklyn, N. Y. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujumi skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 7 dol.

— Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Ryšių Centro oficialus atidarymas Chicagoy bus spalio 28.

— PL Jaunimo Sąjungos Ryšių Centras skelbia Šiaurės Amerikos jaunimo kongreso atostovų suvažiavimą Kalėdų atostogų metu. Jau yra sudaryta programos komisija.

— “I Laisvę” žurnalo rugsėjo mėnesio numerį rašo: J. Gliuda, dr. P. Kisielius, V. Natkevičius, M. Naujokaitis, V. Vaitiekūnas. Kronikoj apibūdina lietuvių išsivijimo kultūrinis ir politinis gyvenimas. Recenzuojamas veikalas “The USSR-Germany Aggression Against Lithuania”.

— Lietuvių festivalį surengė rugsėjo 23 Talman taupymo ir skolinimo bendrovė Chicagoy. Lietuvių dieną aplankė apie 40,000 žmonių. Programa buvo atliekama erdvoje aikštėj prie Talman rūmų. Programa tęsėsi beveik be pertraukos nuo 12:30 iki 6 val. vak. Ją atliko solistai E. ir R. Zapoliai, Lietuvos vyčių šokėjai, Jaunimo centro choras, vedamas muz. F. Strolios, E. Pakštaitės pravesta kanklių muzika, Jaunimo centro šokių ansamblis, muz. A. Stephens vadovaujamos Aidutės, Žilvičio šokių grupė, vedama V. Stankienės, Grandies grupė, vedama I. Smieliauskienės. Grojo Neolitanų orkestras. Programą pravedė Fr. Zapolis.

— Lietuvių Profesorių Draugijos nariai kviečiami atvykti į nepaprastą suvažiavimą, kuris įvyks Chicagoy, Jaunimo centre, spalio 7, sekmadienį, 9 val. Bus sprendžiamas draugijos likimas.

SPORTAS

Pirmas laimėjimas
Pereitą sekmadienį L. A. Klubas pirmoji vienuolikė savo aikštė nesunkiai supylė Austria klubą pasekme 3:1 (2:1). Visus tris mūsų įvarčius įmušė Klemas Budreckas. Pirmo kėlinio pradžioj Saulius Sabaliauskas padavė tikslią pasuotę skersai priešininko vartų ir Klemui tik beliko lengvai stuktelėti kamuoli į vartų kampučių. Vėliau prasi-veržęs priešininkas apėjo vartuose Žadvydą ir išlygino 1:1. Prieš kėlinio pabaigą Rimo Raubos padavimą Budreckas šį kartą su galva įsodino į vartus. Ant ram kėliny mūsų šūkiškai turėjo aiškią persvarą, tačiau pasiekė tik vieną įvartį, kai Budreckas, priėmęs R. Raubos pasuotę, atsidūrė vienas prieš vartus. Pirmas šūvis atsimušė į vartininką, pakartojimas liko sėdėti tinkle.

Rungtynių pasekmė galėjo būti daug aukštesnė, tačiau neverta skaičiuoti visų pro šalį vartų prašvilpusių kamuolių. Svarbu, kad bent trys pasiekė savo tikslą, ir komanda užpelnė pirmą šio sezono laimėjimą. Taip pat džiugu pastebėti, kad rungtynių pažūrėti susirinko būrelis jaunų lietuviškų šeimų. Tik nežinia, kur dingso senesnieji klubo šulai ir buvę ištikimi rėmėjai.

Sekantios rungtynės — ši sekmadienį, prieš Bavarians, College Point aikštėje. Rezervinė komanda žais 12:45 val. p. p., o pirmoji — 2:30 val. po pietų.

Pereitą šeštadienį LAK berniukų komanda pralaimėjo prieš Gottschee 0:6. Ši šeštadienį žais prieš German Hunga-

rians 2 val. p. p. Juniper Valley Park (Brennen Field). Taip pat bus bandoma suorganizuoti ir mažųjų futbolo komandą, kuri turėtų žaisti šeštadienį, 3 val. p. p. prieš Eintrachtą, toj pačioj aikštėj.

Apygardinių lauko teniso pirmenybių reikalai
1973 lauko teniso pirmenybės įvyks spalio 6-7 West Side Park Teniso klube, Newark, N. J., ant 17th St., tarp 16 ir 18 Ave's. Patariama važiuoti Garden State Parkway iki exit 144 ir iš ten važiuoti 16th Ave iki aikščių.

DANIELIUS AVERKA IŠVYKO Į BOSTONĄ

Rugsėjo 28, penktadienio vakarą, Fifi restorane Woodhaven Liet. Atletų Klubas surengė išleistuves to klubo uoliam darbuotojui Danieliui Averkai. Jis išvyksta gyventi į Bostoną. Sakosi išvykstąs laikinai. Bostone gyvena jo brolis ir kiti giminės.

Jauniesiems jis gal ir mažiau žinomas, bet vyresniesiems Brooklyno lietuviams Danielius Averka žinomas. Jį visi mylėjo, kaip uolų ir dorą lietuvi, lietuviškų organizacijų veikėją, judintoją. Jis dirbo ir spaudoje. Štai kelios jo gyvenimo datos. Jis gimė Amerikoje, paskui su tėvais grįžo į Lietuvą, į Dzukiją. Gyveno Marcinkonyse. Po pirmojo pasaulinio karo lenkai šią sritį užgrobė.

Į Ameriką grįžo 1928 metais. Sustojo Bostone. Jaunas ir energingas, įsijungė į Lietuvos vyčių organizaciją, aktyviai reiškėsi visoje lietuviškoje veikloje. Dirbo tuometinio Darbininko spaustuvėje Bostone, 1933 buvo Liet. Kat. Darbininkų kuopos sekretoriumi Bostone. Iš Darbininko išėjo 1936 m.

Tada 1937 metais jį pakvietė į New Yorką; pakvietė Juozas Laučka Amerikos savitraščio administruoti. Šį darbą perėmė iš Kazimiero Vilniškoio 1937 rugsėjo 1 ir Amerikoje dirbo iki 1946 metų. Buvo trumpam pasitraukęs, 1950 vėl grįžo ir dirbo, kol laikraštį leisti apsiėmė lietuvių pranciškonai.

Tada jis įsijungė į Atletų Klubo darbus, buvo net dviem atvejais jų reikalų vedėju, baro ir salės administratoriumi.

Jam teko plačiai reikštis Liet. Katalikų Federacijoje, dalyvauti jos suvažiavimuose ir Federacijai atstovauti Alte. Eilę metų jis yra pirmininkavęs ir rengęs Vasario 16 minėjimus. Amerikos Lietuvių Taryboje jis ir dabar dirbo. Jo darbas buvo didžiai reikalingas, nes turėjo daug patirties ir sumanumo. Mielojo Danieliaus, dūko iš Marcinkonių, pasigęs ir visi bičiuliai, kurie su juo susitiko ir drauge dirbo. Tai buvo korektiškas, pašlaugus puikus žmogus didis patriotas.

Prieš porą ar trejetą metų mirė čia jo žmona, vaikai iškelavo savais keliais, tad ir natūralu, kad glaudžiasi prie artimųjų, prie giminių. Išvykstančiam Danieliui linki kuo geriausias sveikatos ne tik A. L. Klubas, bet ir visi lietuviai, su kuriais jam teko čia dirbti. Prašom New Yorko neužmiršti. (p.j.)

NAUJOS KNYGOS
Gyvenimas ir darbai, V. Šmaižienės eilėraščiai. 3 dol.
Vardai ir veidai mūsų kultūros istorijoje, S. Ylos. 6 dol.

Pradžia 10 val. ryto.
Pirmenybės įvyks šiose klase, susidarius bent 3 dalyviams kiekvienoje klasėje:

Vyrų, Vyrų B, Moterų, Jaunių, Mergaičių, Vyrų dvejetai, Mišrūs dvejetai ir Jaunių Mišrūs dvejetai.

Pirmenybės bus prarastos vieno minuso sistema, du iš trijų laimėtų setų su 9 taškų "sudden death" pabaiga.

Sviedinukai bus partūpinti rengėjų. Dovanos — pirmom ir antrom vietom. Sviedinukų ir taurių išlaidom padengti bus imamas \$2.50 mokestis dėl kiekvienos klasės. Palošę galės pasiimti vartotus sviedinukus.

Visi dalyviai turi būti ŠALF Sporto Sąjungos nariai, arba vietoje susitvarkyti registraciją. Prašome pranešti ar dalyvauti iš anksto (ypatingai tie, kurie pavėluos atvažiuoti į aikštę) A. Cenfeldui — 1335 Center St., Union, N. J. 07083. Tel. 201 687-6883 arba P. Gvildziui — 93 Wheeling Ave., Staten Island, N. Y. 10309, tel. 212 356-7871.

Pr. V. Gvildys
RSA vadovas

Darbininkui paremti aukojo

Darbininko skaitytėjai, prisijusdami savo prenumeratą, kartu prideda auką už kalendorių ir šiaip spaudai paremti:

22 dol.: B. Sabecky, Linden, N. J.

12 dol.: Ona Parravicini, N. Y.

Po 10 dol.: E. Culadienė, Brooklyn, N. Y., kun. S. Morkūnas, Sioux City, Iowa, V. Cruzdys, Phila, Pa., E. J. Landsbergiai, Richmond Hill, N. Y.

Po 7 dol.: S. Leimonas, Arlington, Va., O. Pocius, Newark, N. J., S. Zebertavicienė, Parlin, N. J., W. Schoenberg, Cleveland, Ohio.

6 dol.: H. Klemejerytė, Woodhaven, N. Y.

Po 5 dol.: V. Grušas, N. J., dr. J. Urbanavičiūtė, Spring Valley, N. Y., Br. V. Galinis, Norwell, Ma., J. P. Holbert, S. Antonio, Texas, J. Stasaitis, Dorchester, Ma.

Po 4 dol.: B. Macijauskienė, Point Pleasant Beach, N. J., A. Strazdas, Ft. Belvoir, Va., A. Budrikis, Jamaica, N. Y., A. Milerienė, Woodhaven, N. Y., A. Grig, Jamaica, N. Y., J. Naruševičius, Elizabeth, N. J., P. Judickas, Woodhaven, N. Y.

Po 3 dol.: J. Laitušis, Union, N. J., M. V. Misgirdienė, Brooklhn, N. Y.

MD's HIGHEST INSURED RATE
6.27%
Effective Annual Yield
On All Passbook Accounts
Current Rate 6% Per Annum

7.35%
Effective Annual Yield
On Certificate Accounts
1 Yr. Term - \$5,000 Min.
Current Rate 7% Per Annum
Dividends computed from day of deposit to day of withdrawal, compounded daily and credited on the last day of Jan., Apr., July and Oct.

BALTIMORE COUNTY SAVINGS & LOAN ASSN.
Belair & Joppa Roads
Baltimore, Md. 21236
(301) 256-4644
Open Daily 9 A.M. to 7 P.M.
All Accounts Insured to \$30,000
WRITE FOR MORE INFORMATION

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Naują dokumentinę knygą: Vliko pastangomis ir Tautos Fondo lėšomis išleido Robert Speller leidykla New Yorke. Tai dr. Bronio J. Kaslo redaguota knyga "THE USSR-GERMAN AGGRESSION AGAINST LITHUANIA". Didelio formato 543 psl. knygoj dokumentai nušviečia komunistų ir nacių sandėrį, privedusį prie Lietuvos nepriklausomybės sužlugdymo. Kaina 15 dol. Gaunama ir Darbininko administracijoje.

REMARKABLE DISCOVERY
Best in USA and Europe, "JIB HAARPFLEGE-LOTION" — patented in Switzerland. Registered: USA, Canada and Europe. It cures: dandruff, falling hair, itching scalp, splitting ends, strengthening hair root growth, and restoring natural hair color. Using JIB you will never be bald or grey 100%. Listed in Pharmacy Red-Blue-Book. JIB Medicine Liq. 8 oz. a 16 week supply \$6.00. Money Order P.P. J.I.B. LABORATORY — 1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650. Phil: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ont. Canada; Fill. 7 Stuttgart, 50, Duisburgerstr. 7-10 W. Germany; Chicago: at Apotheke J & J, 2557 W. 69th St.; 5000 W. 16th St.; 4754 So. Wood St.; 2923 N. Milwaukee Ave.; 1147 N. Ashland Ave.

Atsiūsta paminėti

Dr. Stasys Jankauskas — VETERINARINĖ MEDICINA NEPRIKLAUSOMOJE LIETUVOJE. Atsiminimai. Lietuvių Veterinarijos Gydytojų Draugijos Tremtyje leidinys. 1973. Kietais viršeliais. Iliustruota nuotraukomis. 338 psl. Kaina nepažymėta.

Knygos įvade autoriaus sako, kad šių atsiminimų pagrindinis tikslas yra "užfiksuoti įvykius ir faktus, kurių liudininku man asmeniškai teko būti, daugeliu atvejų pačiam juose betarpiškai dalyvauijant. Tų faktų dalis niekur anksčiau dar nebūvo užrašyta ir po manęs galėtų nueiti užmarštin. Šiuos atsiminimus rašyti atrodė reikalinga ir todėl, kad mūsų profesija savo narių skaičiumi nors ir neskaitytinga, bet profesiniu aktyvumu pasirodė viena gajausių, ir, veikdama sutartinai, pasiekė nemažų laimėjimų."

VYČIŲ LEIDINIAI

VYTIS — Rūgų-rūgų. numeris paskirtas Dariaus ir Girėno skridimo 40 metų sukakčiai. Taip pat atspausdinti straipsniai apie Tautos šventę, Marijos pasirodymą Šiluvoje, lietuvių dalyvavimą tarptautiniuose festivaliuose, Baltų pastangas Europos saugumo konferencijoje, "Gintaro akmens" pašventinimą Cathedral of the Pines, Rindge, N. H., apie organizacinę veiklą. Vyties adresas: Loreta Stukas, Redaktorė, 1467 Force Drive, Mountinside, N. J. 07092.

Padėka aukotojams už įvertinimą lietuviško spaudos darbų. Darbininko adm.

COLUMBUS DAY GREETINGS

FOX'S CHEVRON 88 Main Street
South Bound Brook, N. J.
All Services, Transmission and Corvalr Mechanical
Mechanical Technician Call 201 356-8440

FRANCO CARMINE SANITATION CO.

538 Piermont Avenue Hillsdale, N. J.
Tel.: 201-664-6010
Rubbish & Refuse removal — Industrial — Commercial — Residential — Small or Large Jobs

MACK COMPANY

500 COUNTY AVE.
SECAUCUS NEW JERSEY

NEIL CONGELLO

All Kinds of Carpentry — Doors
Floors, Windows, Finished Basement
Kitchen Cabinets Call (212) 792-1203

EDWARD MOSLEY HANDI-MAN

Willing to Work Sat. or Sunday. Painting & Plastering or Other Jobs 744 Drake Avenue, Middlesex, N. J.
Call 201 356-5488

MOVING ANY BORO and TRI-STATE AREA, LIC/INS.

Free Storage. Free phone est. Lge. or small jobs. Call 8 AM to 10 PM 645-7641

BILL EDNEY CARPENTER

Roofing — Siding — Gutters
110 Lyons Avenue, Newark, N. J.
Call 201 923-1126 or 9102

SEWING MACHINE OPERATORS NEEDED

Single and Double Needle. Shoe Factory. Men and Women with Experience. Good Pay, Vacation and Benefits. AMFSCO IND. Located at 1650 Old Country Road, Plainview, N. Y. Please Telephone 686-4444 and Also (516) 694-7272. Ask for Dionisio or Angelo.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radijo valanda

šeštadieniais nuo 4 iki 5 val. WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM. Direktorius dr. Jok. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountinside, N. J. 07092. TEL. (201) 232-5565.

New Jersey — "Musio of Lithuania"

— pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. vakarais. WBOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį, Dir. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės žiburys

lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHEI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Višūnis, 178 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHEI 1490 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vjd.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 161.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127 Tel. 268-0489.

TO PLACE YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

SERVICE

Open all Year
COFFEE SHOP GIFT SHOP
Phone: 4717-2882 2881

Delwood Lodge
Off Route 151
MOUNTAINHOME, Pa. 18342

Fully Equipped
Housekeeping Cottages Motel
Overnight Accommodations Avail.
86-Foot Pool. All Recr. Facilities

ROGERS DANCE STUDIO

For Beginners & Advanced in Ballroom dancing
Group & Individual Instruction
Ratzer Road, Wayne, N. J. Call 201 861-0704
Come to our Special Parties

FORMICA KITCHENS

Bath, Vanity, Formica Counter Tops
Free Estimates. All 5 Work Boros.
Nassau and Suffolk Counties.
PRIDE KITCHEN CABINETS
(516) 420-1894

MASUCCI & SONS
HA 4-1308
Call us last then compare
Prices!! All Rubbish removed, no Gimmicks. Commercial and Residential!
Established 30 years. Free est. Rentals

WYCHWOOD TRANSPORTATION INC.

Limousines or Cars
To all Airport Terminals
Executive Transportation, Wedding Service 2504 Plainfield Avenue, Scotch Plains, N. J. 201 232-7900

BAKERY

85% Retail. Grosses over \$170,000 a Year. Established 50 Years. Good Looking Store and Shop. Owner Retiring. \$85,000 total price with \$20,000 Cash Down and Balance on Terms. Broad River Bakery, 128 New Canaan Ave. Norwalk, Conn. 06850 Call Even. Only — 8 PM — 9 PM (203) 847-3052

RAY'S VILLAGE

Del. Open 7 Days a Week, Fresh Cold Cuts
Sandwiches to Go, Full Line of Groceries and Frozen Foods. Catering to Small Parties 257 Laurel Avenue West Kensington, N. J.
Call 201 787-3886

HERMAN PENNICK
1591 Park Ave. N.Y.C.
Floor Waxing, Floors Cleaned, Waxed and Polished
Stores, Homes and Offices
Call 212 289-1727

BOMBAY INDIA II

Finest Cuisine of Bangladesh, Pakistan, India Cocktails, Lunch, Dinner
234 West 56th Street
Bet. 8th and Broadway
Tele. 212 247-8588

UZSAKYKITE DABAR GERIAUSIĄ DOVANA LIETUVA SPECIALŪS RUBLIŲ PAŽYMĖJIMAI

Su specialiais rublių pažymėjimais jūsų giminės gali įsigyti, ką tik nori, už dalelę reguliariuos kainos.

Tai yra panašu, lyg kad eitumėte į krautuvę su 100 dolerių ir gautumėte prekių už 200 dol., 300 dol. ar net už daugiau. Specialūs rublių pažymėjimai taip pat gali būti iškeisti į reguliarius rublių, naudojantis aukščiausiais tarifais.

Pilnai garantuota, greičiausias pristatymas

Prašykite mūsų nemokamo iliustruoto katalogo

Užsakykite dabar **UZSAKYKITE TIK PER INTERTRADE EXPRESS CORP.**
125 East 23rd St. Fifth Floor
New York, N. Y. 10010
Tel. 982-1530
LABAI SVARBŪS AUTOMOBILIAI

Greičiausias pristatymas

ZHIGULI VAZ 2101 \$3627.00
Naujausias, patobulintas eksporto modelis

ZHIGULI VAZ 2103 \$4156.00

ZHIGULI VAZ 2102 Station Wagon \$3997.00
Eksporto modelis

MOSKVITCH 412 IE \$3677.00

MOSKVITCH 408 IE \$3381.00

ZAPOROZHETS ZAZ 968 \$2318.00

Prašykite mūsų specialaus biuletenio su automobilių paveikslais

Apartmentai
Naudoti drabužiai
Prašykite mūsų specialaus biuletenio

Šioje prekyboje mes turime 24 metų patirtį ir daug tikstančių patentintų klientų!

DINING OUT

The Island Pub

61-06 39th Avenue, Woodside
(North of 61st from Roosevelt Avenue)

Friday
THE FABULOUS HI-SPOTS

Saturday
THE PATRIOTS

Sunday
THE PAT JORDAN TRIO

Your Hosts: Gene McCarthy and Mike Sullivan
Tel: 429-8151

In N.Y.'s Beautiful Greene County...
IT'S "THE VIA VENETO" VIA THE THRUWAY!

Luxury accommodations, Continental cuisine — All sports, swimming — day camp for the bambinos — Music and entertainment 7 days a week. Sorry fully booked for Labor Day. Low, low rates 9/5 to 12/18. Excellent hunting & Country Beauty.

Heated Pool!
RESERVE NOW!
N.Y. Direct line (212) 582-5143 or (518) 589-5000.

villaggio italia
Haines Falls 7, N.Y. 12428

L I T A S

INVESTAVIMAS — TAUPYMAS
PASKOLOS — KELIONĖS
ŪKINIAI PATARIMAI
DOKUMENTŲ PARUOŠIMAI
TAKSŲ PILDYMAS
NUOSAVYBIŲ PIRKIMAS IR PARDAVIMAS
APDRAUDOS

Litas Investing Co. Inc.
86-01 114th St., Richmond Hill, N. Y. 11418
VADOVAUJA V. VEBELIŪNAS
(212) 441-6799

Litas Travel Service,
87-18 Lefferts Blv., Richmond Hill, N. Y. 11418
VADOVAUJA NOMEDA ALEKSANDRAVICIUS
(212) 846-1650

NEWARK, N. J.

Is Lietuvos vyčių veiklos

Vyčių 29-oji kuopa jau daug metų iš eilės rengia tradicinius banketus su meninėm programom. Tie banketai visada praeina su dideliu pasisekimu; jie sutraukia daug jaunimo ir vyresnio amžiaus žmonių iš įvairių apylinkių. Visa tai vyksta kuopos valdybos ir narių darbštumo dėka.

Kuopai vadovauja energingas ir niekada nepavargstas pirmininkas Kazys Šipaila.

Kadangi kuopa gražiai gyvena su visuomene, jai nesunku surasti naujų narių; ji nuolat yra papildoma.

Daug ji aukoja lietuviškom bei katalikiškom organizacijom, kultūriniam parengimam, bažnyčiai, mokyklai, radiui, spaudai.

Šių metų tradicinis kuopos banketas rengiamas spalio 13 Švč. Trejybės lietuvių parapijos salėj, 207 Adams St., Newark, N. J. Jame bus pagerbtas daug nusipelnęs vyčių organizacijai taurus lietuvis patriotas Pranas Vaškas, gimęs 1903 rugsėjo 14 Newarke, čia ir augęs.

Pranas Vaškas vyčių 29-osios kuopos nariu išbuvo 33 metus. Garbės narys. Jo veikta vyčių organizacijoj ir vietos kuopoj Vidurio Atlanto (anksčiau New York — New Jersey) apskrity. Būdamas darbštus ir sumanus, ėjo įvairias pareigas ir centro valdyboj. Vadovavo ir kuopos beisbolo vienetui, ir kuopos biuletenio Rakto leidimui. Daug rašė korespondencijų vietos žurnalui. Rašė ir siuntė įvairiausių rašinių lietuvių ir anglų kalbomis į šios apylinkės laikraščius. Aštuonerius metus buvo vadovu komisijos santykiams su visuomene (public relations).

Pirmininkaudamas Lietuvos reikalų komiteto centro valdy-

bai, buvo atsakingas už daugelį tūkstančių laiškų Lietuvos reikalui. Jo įtaka, keliant Lietuvos reikalus, pasinaudojo amerikiečių laikraščių korespondentai.

Newarko vyčių 29-oji kuopa džiaugiasi turėdama savo tarpe šį taurų, tiek daug Lietuvai nusipelnusį asmenį.

Linkim Pranui Vaškui daug sveikatos ir ilgo laimingo gyvenimo, kad ir toliau mielai dirbtų vyčių 29-osios kuopos organizacinį darbą Lietuvos labui!

A.Z.

Parapijos žinios
Švč. Trejybės lietuvių parapijos draugijos rengia lietuviškus pietus spalio 21 parapijos salėje. Pradžia 12 v. Įėjimo auka 10 dol. Visi parapiečiai ir jų draugai maloniai kviečiami atsilankyti.

Šokių pradžia 4 v. popiet. Bus ir loterija; kas norėtų loterijai paaukoti daiktų, prašom juos atnešti į kleboniją. Šio parengimo garbės pirmininkai yra prel. J. Scharnus ir kun. P. Totoraitis.

Susidėjus aplinkybėm, penktadienio vakarais parapijos salėje nebebus bingo žaidimų.

Prel. J. Scharnus praneša, kad parapijos skolos sumažintos iki 34,000 dol. Kai jis perėmė parapiją 1968, skolų buvo 65,000 dol.

Mirė. Nuo praėjusių žinių Darbininke parapijoje mirė šie asmenys:
Joseph Thomas mirė rugpjūčio 4. Po mišių Švč. Trejybės bažnyčioje rugpjūčio 8 palaidotas Šv. Kryžiaus kapinėse North Arlington, N. J. Liko žmona Veronika (g. Korinski), dukte ir sūnus.

Vincentas Grablauskas mirė rugpjūčio 1. Palaidotas Šv. Kryžiaus kapinėse po pamaldų Švč. Trejybės bažnyčioje. Velionis buvo Šv. Jurgio pašalpinės draugijos narys. Liko dukra Ieva Coll, sūnus John, trys anūkai ir vienas proanūkas.

Felicija Kasaitis (Sereika, g. Swatekas) mirė rugpjūčio 25.

Apeiškimo parapijos choras rugsėjo 23 armėnų Šv. Vartano katedroje atliko religinių giesmių koncertą. Koncertas buvo surengtas ryšium su armėnų 75 metų vyskupijos sukakties minėjimu. Po koncerto prie vargonų viduryje stovi Apeiškimo parapijos klebonas kun. P. Raugalas ir muzikas A. Kačanauskas. Nuotr. Charles Binkins

BOSTONO ŽINIOS

LB kultūros klubo susirinkime rugsėjo 22 kalbėjo dr. Bronius Kaslas, kuris profesoriauja Wilkes kolegijoje, Pa., ir pats gyvena Scranton, Pa. Jis kalbėjo apie Lietuvos problemą šių dienų tarptautinės teisės šviesoje. Čia prisiminė ir Tautų Sąjungą ir įvairias politines situacijas po pirmojo ir po antrojo pasaulinio karo, kai buvo sulaužytos visos tarptautinės teisės.

Praeity metų klubo pirmininku buvo Donatas Šatas. Šiame susirinkime jis tas pareigas perdavė šių metų pirmininkui Vytautui Žiaugrai. Visą valdybą sudaro: Ina Nenortienė, Aušra Petronienė, Aušra Kubiliūtė ir Algis Makaitis.

Klubo susirinkimai vyksta kiekvieną mėnesio ketvirtą šeštadienį, išskyrus gruodžio mėn. LB Bostono apygardos diena buvo rugsėjo 23. Ji prasidėjo mišiomis 10 val. Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje. So. Bostone. Mišios aukotos už Lietuvą ir jos žmones. Po to visi keliavo į Maironio Parką prie Worcesterio.

Čia dienos programą pradėjo Romas Jakubauskas, Worcesterio skautų tūntininkas. Jis pakvietė vietos apylinkės pirmininką Vladą Židžiūną pravesti programą.

Kalbėjo apygardos pirmininkas Antanas Škudžinskas ir pasiūlydavo susirinkusia publiką. Kun. A. Miciūnas, Šv. Kazimiero parapijos klebonas, pašventino vėliavas, kurios ir buvo tuoj pakeltos. Sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Kalbėjo dr. Petras Vileišis apie įvykius Suomijoj, kai ten lankėsi lietuvių delegacija.

Vėliau vyko tautiniai šokiai, vadovaujami Laimos Pauliukonytės ir Onos Ivaškiens. Buvo krepšinio rungtynės tarp New Yorko ir Bostono jaunių krepšinininkų, tinklinio rungtynės tarp lietuvių ir latvių.

Belgijos — Zenta Tenisonaitė. Zenta Tenisonaitė Belgijoj yra išvertusi į vietinę kalbą ir išleidusi lietuvių poezijos antologiją. Be to, ji parašė knygą "Pavasaris ir aš".

Po pamaldų Švč. Trejybės bažnyčioje rugpjūčio 29 palaidotas Šv. Kryžiaus kapinėse. Buvo Šv. Jurgio pašalpinės draugijos narys. Liko sūnūs Liudvikas ir Edwardas Sereikos, brolis Walter Swatekas ir keturi anūkai.

John Jack Remeika staiga mirė rugsėjo 7. Po pamaldų Švč. Trejybės bažnyčioje rugsėjo 11 palaidotas Šv. Kryžiaus kapinėse. Velionis buvo šios parapijos išdo globėjas, Šv. Vardo draugijos narys, Lietuvos vyčių 29 kuopos Newarke narys ir kelis kartus buvo pirmininkas, dabar vadovavo Amerikos lietuvių veteranų postui, buvo narys Lt. Leslie Rummel 164 VFW posto, dalyvavo Amerikos lietuvių politikos klube Kearny, N. J. Liko žmona Ruth (g. Giraitis), sūnus Dennis, brolis Joseph Remeika, dvi seserys Anne Kraft ir Mrs. Wayne Whitehead.

F.V.

Vilniaus geležinio vilko legendą buvusi sukurta 16-me šimtmete, kaip ir Romos įkūrimo iš vilkės, kuri maitinusi pamestinukus.

Vilniaus įkūrimo tikroji data nežinoma. Vilnius buvęs jau ir prieš Gediminą. 1323 metais Gediminas parašęs laišką popiežiui, kuris popiežių pasiekęs tik 1325. Tame laiške Vilnius minimas, nors Gediminas Lietuvą valdęs dar tik septynerius metus. Gudai, nors ir neturėdami jokių įrodymų, saką, kad Vilnius buvęs įkurtas 11-me amžiuje jų genties. Tačiau istorija nerandanti, kad tais laikais gūdai ten būtų gyvenę. Kasinėjimai rodą, kad 11-13-tam šimtmete buvo Vilniaus medinė pilis, o 13-14-tam šimtmete — mūrinė. Kasinėjant Vilniaus pilies rajone prieš 10 metų, rastos net gotikos liekanos.

Senovės valdovai neturėję pastovios gyvenvietės. Todėl ir Mindaugas savo nuolatines sostines neturėjęs arba mes to nežinome.

Vilnius anų laikų gyvenime buvo labai patogioje vietoje susisiekimui ir gynybai. Vilnius labai išgarsėjo Gedimino dinastijai valdant. Miestas pirmą kartą labai nukentėjo 1390, kada Vytautas, pabėgęs iš kalėjimo ir pasitalkinęs kryžiuočius, norėjo atsiimti savo ir savo tėvo žemes. Šiaip iki to laiko Vilnius nebuvo kieno nors puolamas. Po to Vilnius išgyveno 266 ramius klestėjimo metus. Tik šešiolikame šimtmetyje Maskva sudegino Vilnių. Jie sudegino viską, tik Aušros Vartai išliko. Miestas de-

gęs net 17-ka dienų. Maskva išplėšusi visas Vilniaus miesto brangenybes. Maskvos generolas, kuris užėmė Vilnių, vėliau, lietuviams puolant, nenorėjo pasiduoti. Jo paties tarnas surišęs generolą ir nukirtęs jį galvą.

Pradžioje Vilnius neturėjęs tų laikų apsaugos — mūro sienų. Tik vėliau, kada totoriai ir kiti priešai artėjo, Vilnius buvo aptvertas siena, kaip ir kiti anų laikų miestai. Vilnius buvęs judrus ir gražus miestas. Jame gyvenę asketai ir palaidūnai. Jis buvęs Lietuvos valstybės, religijos ir kultūros centras. Jį lankė visi anų laikų pirkliai ir diplomatai. Tačiau su gediminaičių dinastijos išnykimu, ir Vilniaus garsas nyko. Vėliau carai, užėmę Vilnių, jį visai apleido, nugriovė mūro sieną. Tačiau Lietuvai vel atsikūrus, Vilniaus byla jo vardo nenumarino.

Taip, lietuviams Vilnius buvo jų didžioji ir amžinoji sostinė ir šventovių centras. Siandien ten kūjis ir piau tuvas nukapoję bažnyčių bokštus, pavertę jas sandėliais ar net šokių salėmis. Jis vėl atsigaus tik būdamas laisvas ir atstovaudamas laisvai Lietuvai.

Pirmas šių metų kultūrinis subatvakaris sutraukė daug žmonių. Buvo svečių ne tik iš artimesnių apylinkių, bet net ir iš

PAMINĖJO VILNIAUS 650 METŲ SUKAKTĮ

Kultūriniai subatvakariai rugsėjo 16 vakarą pradėjo 15-ji sezoną. Komisijos pirm. inž. Romas Veitas pristatė šio sezono subatvakariam rengti komitetą: pirm. inž. Romas Veitas, nariai: Ona Vileniškienė, Aldona Andriušienė, Aleksandras Griauzdė, Leonas Lendraitis ir Juozas Bakšys.

Vakaro prelegentas prof. Simas Sužiedėlis davė Vilniaus istorinę santrauką. Vilnius suimęs visą mūsų istoriją ir praeitį nuo geležinio vilko iki kūjo ir piau-

NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRITIES Lietuvos Vyčiai rengia IŠKILMINGUS PIETUS,

kuriuose bus pagerbti
Kun. Albertas Contons, Vyr. Lietuvos vyčių dvasios vadas, ir Kun. Albinas Janiūnas, Lietuvos vyčių Naujosios Anglijos apskrities dvasios vadas.

Bus minima jų kunigystės 25 metų sukaktis Pietūs įvyks 1973 spalio 14, sekmadienį Maironio Parke, Shrewsbury, Mass.

Pabendravimas 4 val. popiet iškilmingi pietūs 5 val. p.p.
Bilietai 5 dol. asmeniui

Bilietų komitetas:
Mrs. Ann Bender, 45 Providence St., Worcester, Mass. 01604.
Mr. Alexander Akule, 20 Summer Dr., Saugus, Mass. 01906. Tel. 233-3734
Mr. Longinas Svelnis, 43 Gage St. Needham, Mass. 02192. Tel. 444-7499.
Mr. Albert Jaritis, 75 Gates St. So. Boston, Mass. 02127. Tel. 269-1503

Geriausios medžiagos gaunamos pigia kaina ypač siuntiniam į Lietuvą.
(Polyester-Knits yardas 2.50, Polyester Cotton 2 yardai už 1 dol.)

AMERICAN FABRICS
55-35 Myrtle Ave. (Putnam kamps)
Ridgewood, N. Y. 11227 Tel. 456-5046
(Traukinio stotis Wyckoff, Autobusas Putnam)
Kam pirkti iš svetimų, jei gaunam pės savus
Monika Macežinskaitė, sav.

A.A.
Jonui Janušui
Lietuvoje mirus, jo sūnui, mielam dailininkui Česlovui Janušui, ir jo visai šeimai gilią ir nuoširdžią užuojautą reiškia
Bronius ir Bronė Oniūnai

A.A.
Jonui Janušui
mirus Lietuvoje, jo sūnų, draugų, mokytojų, dailininką Česlovą Janušą, jo šeimą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia
Vincas ir Genovaitė Meilūnai

UŽEIKITE IR PAMATYKITE SCHRAGER'S Moderniausius baldus!
GERIAUSIA RŪŠIS ŽEMIAUSIOS KAINOS
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS SCHRAGER'S
Sallonų ir Miegamųjų Komplektai, Dinėtės, Bufetai, Atverčiamos Sofos, Foteliai, Atlošiami Foteliai, taip pat Killmai, Lemos, Matracai, Vieniški Baldai.
SCHRAGER'S
336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Aves.), New York City Tel.: TR 9-0400
Atidara kasdien iki 8 val. antradienį ir šeštadienį iki 6 val.
Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą

IEŠKOMA vyresnio amžiaus moteris, susipažinusi su raštinės darbais, mokanti mašinėle rašyti lietuvių bei anglų kalbomis, dirbti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje centru. Kreiptis šiuo adresu: A. Budreckis, Lithuanian Alliance of America, 307 West 30th St., New York, N. Y. 10001 arba telefonu: LA 4-5529 (tarp 9 ir 5 val.).

Žiemos Ekskursija į Lietuvą
Išvyksta 1973 m. gruodžio 21 dieną — grįžta 1974 sausio 4 dieną

15 dienų (Vilniuje 5, Kaune 1, Rygoje 5, Leningrade 2, ir Helsinkyje 2)

Iš Bostono ir New Yorko
Kaina tik \$696.00
Vykstantiems iš Chicagos — \$100.00 daugiau iš Clevelando — \$74.00 daugiau

Grupėje dalyvių skaičius ribotas NESIVĖLUOKITE!
Smulkesnių žinių ir registracijos reikalų kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE
393 West Broadway South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764
Savininkė: Aldona Adomonienė

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK
Inkorporuotas 1863
460 West Broadway, South Boston Massachusetts
"Kur tūkstančiai taupo milijonus"
ALFRED W. ARCHIBALD, President
Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigaitis. Reikala su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai • Turtas — Aseta virš \$213,000,000.
CURRENT DIVIDEND RATES
• Regular a/c — 5%
• Special Notice a/c — 5%
• 1 year Term Deposit — 5%
• 2 year Term Deposit — 6%
All Accounts Compounded Daily

Dabas apgyjo senos Mrs. G. Meilūnai

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Tėv. Petras Baniūnas, OFM, Darbininko administratorius, buvo išvykęs poros savaitių atostogom. Jį administracijoj pavadavo tėv. dr. Klemensas Žalalis, OFM.

Tėv. Paulius Baltakis, Brooklyn pranciškonų vienuolyno viršininkas, ir tėv. Kornelijus Bučmys, Darbininko redaktorius, šią savaitę buvo išvykę kaip provincijolo patarėjai į pranciškonų vadovybės posėdį, Kennebunkport, Maine.

Kun. Alg. Kezio, S. J., filmo "Dvylika" antroji dalis bus rodoma Brooklyne, Apreiškimo parapijos salėje gruodžio mėn. Ta pačia proga numatoma ir kun. A. Kezio naujausių nuotraukų paroda.

Henrikas Kačinskas, dramų aktorius, dirbęs Amerikos Balse Washington, išėjo į pensiją ir rugsėjo 30 grįžo gyventi į New Yorką. Washington jam surengė dideles išleistuves Amerikos Balso tarnautojai ir lietuviški kolonija. Dabar jo adresas yra 72-35 Indiana Place, Glendale, N. Y. 11227.

Pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas buvo pramattas lapkričio 4, bet salės administracija nukėlė jį vėliau į lapkričio 10. Pradžią 5 v. popiet. Koncertas bus garsioje Town Hall salėje. Koncertą globoja ir bilietus platina LMK Federacijos New Yorko klubas. Visas pelnas skiriamas Kultūros Židinio statybai.

Dr. Stasys Petrauskas praneša, kad pacientai priimami vakarais jo naujame kabinete, 191 North Ave., Elizabeth, N. J., tel. 353-3370. Kitomis popietinėmis valandomis jis pasilieka 158 Park Pl., Elizabeth, N. J.

Pianistė Julija Rajauskaitė perkėlė savo studiją iš Highland Park į 191 North Ave., Elizabeth, N. J.

Česlovas Grincevičius, iš Chicago, Draugo dienraščio politinio skyriaus redaktorius, buvo išvykęs atostogų į Europą, aplankė Viduržemio jūros kraštus. Grįždamas buvo sustojęs pas savo bičiulį Petrą Ažuolą, ir rugsėjo 26 apsilankė Darbininko redakcijoje.

Česlovas Grincevičius, Draugo redaktorius, grįždamas iš Europos, buvo sustojęs New Yorke pas savo bičiulius ir rugsėjo 26 apsilankė Darbininko redakcijoje.

Redakcija455-7281
Administracija452-2923
Spaustuvė452-6916
Vienuolynas455-7068
Kultūros Židiny.827-9865

Liet. Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopos metiniai pietūs spalio 7 d., sekmadienį, 1 v. popiet. Apreiškimo parapijos salėje. Įėjimo auka 4.50 dol. Kviečiami visi atsilankyti.

Aktorius Vitalis Žukauskas rugsėjo 29 atliko humoristinę programą Rochester, N. Y., Šv. Jurgio parapijos salėje įvykusiam Balfo skyriaus vakare.

A. a. Antaninai Sabal atminti Kultūros Židinio statybai aukojo: Marytė Šalinskienė — 25 dol.; Nellie Petraitis ir Terese Trainis po 10 dol. Velionės artimiesiems reiškiamė krikščionišką užuojautą, o aukotojoms lietuvišką ačiū.

LMK Federacijos New Yorko klubo susirinkimas buvo rugsėjo 30 klubo narės E. Mickeliūnienės bute Woodhavene. Pradžioje aptarti einamieji klubo reikalai. Toliau prisimintas poetas Jonas Aistis. Apie jį kalbėjo Paulius Jurkus, iš Aisčio poezijos paskaitė Marija Žukauskienė ir Janė Gerdvilienė. Šeimnininkė visas viešniai labai gražiai pavaišino. Klubui pirmininkauja dr. M. Žukauskienė.

Persekiojama Lietuvos bažnyčia bus minima metiniu koncertu gruodžio 15 Kultūros Židinyje. Koncertinę programą atliks solistė Irena Stankūnaitė ir pianistė Aldona Kepalaitė. Kita programa bus pranešta vėliau. Visi tą dieną prašomi nerengti kitų parengimų ir dalyvauti persekiojamos Lietuvos bažnyčios prisiminime.

Kunigų Vienybės New Yorko New Jersey apygardos susirinkimas buvo rugsėjo 25 Kearny, N. J., lietuvių parapijos klebonijoje. Kalbėta gyvenimui aktualijomis ir nutarta efektyviai paremti lietuvišką katalikišką spaudą. Tame susirinkime dalyvavo ir svečiai iš Vokietijos — teisininkas Justinas Lukošius, kunigus padarė pranešimą apie lietuvių gyvenimą Vokietijoje.

Dr. Halina Montvilienė išrinkta viceprezidentė

Dr. Halina Montvilienė, matematikė, išrinkta Bradford Computer and Systems, Inc. viceprezidentė. Apie tai pranešė bendrovės biuletenis rugsėjo 19.

Dr. Halina Montvilienė šioje bendrovėje dirba nuo 1969 metų kaip techninio štabo narė, anksčiau ji buvo vyresnįji mokslininkė Tracor, Inc., tyrimų mokslininkė Courant Institute New Yorko Universitete, inžinierijos mokslininkė Radio Corporation of America.

Ji yra baigusi Vilniaus universitetą, doktoratą iš pritaikomosios matematikos gavo New Yorko Universitete.

Dirbdama Bradford Computer and Systems, Inc., ji susiduria su įvairiausiais atsakingais darbais, kuriuos užsako Amerikos valdžia ir privačios bendrovės. Savo darbe pasižymi precizija, sumanumu, organizuotumu. Savo mokslinė patirtimi plačiai pasitarnaus bendrovei.

Į New Yorko liet. vyrų chorą Perkūną įstojo Stasys Karmazinas, Saulius Labutis ir į chorą sugrįžo dr. Bronius Svogūnas. Choras sveikina naujus narius. Choro dešimtmečio didelis koncertas bus gruodžio 1 naujojoje Kultūros Židinio salėje.

Dail. Adomo Galdiko memorialinė galerija atidaroma Putnamo seserų vienuolyne, kur dabar įsikūrė gyventi ir velionies žmona Magdalena Galdikienė. Spalio 7 bus mišios 11:30 v., paskui pietūs ir memorialinės galerijos atidarymas.

Kun. prof. A. Liūma, SJ, Liet. Katalikų Akademijos prezidentas, ir kun. R. Krasauskas, Akademijos c.v. reikalų vedėjas, lankėsi New Yorke. Rugsėjo 29 abu dalyvavo Putnam, Conn., įvykusiam Akademijos reikalais pasitarime, kur buvo renkama Akademijos taryba. Abu svečiai spalio 4 išskrido į Romą.

N. Y. ramovėnų skyriaus narių susirinkimas bus spalio 5, penktadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje. Skyriaus valdyba kviečia dalyvauti visus narius.

MAIRONIO MOKYKLOS MOKINIŲ TĖVAM

Maironio lituanistinės mokyklos tėvai renka visuotiniam susirinkimui spalio 6, šeštadienį, 9:30 v.r. mokyklos apatinės salėje. Čia bus pristatoma naujas tėvų komitetas. Taip pat bus aptariama mokyklos mokėstis, tvarkos reikalai, mokytojų, tėvų ir mokinių pareigos.

Naujas tėvų komitetas buvo išrinktas praėjusį pavasarį. Į komitetą įeina: Antanas Ivaška — pirmininkas, Renata Alinskienė — vicepirmininkė, kultūriniais reikalais, Birutė Kidolienė — sekretorė ir mokyklos populiarinimo reikalų vedėja, Irena Gintautienė — mokyklos seniūnė, Juozas Rygelis — išdėtininkas.

Praeitame mokytojų ir tėvų susirinkime, įvykusiam rugsėjo 5 Kultūros Židinyje, mokyklos vedėja Danutė Bobelienė pristatė šiuo metų mokytojus, programą ir su mokykla susijusius rūpesčius. Šiais metais yra šokių tokių pasikeitimų mokytojų tarpe, palyginus su praėjusiais metais.

Mokytojai 1973-74 metam: vaikų darželis — G. Janušienė, I sk. — E. Ruzgienė, II sk. — L. Gudeliene, III sk. — A. Vaičiaitienė, IV sk. — M. Sandana- vičiūtė, V sk. — K. Šventoraitienė, VI sk. — A. Razgaitis, VII sk. — A. Smitas, VIII sk. — P. Jurkus. Tikybos mokytojai — Paulius Baltakis, OFM, ir Sesuo Urbana, šokių mokytoja — M. Liaukienė, dainų — A. Rygelytė.

Maironio mokykla pernai turėjo aštuonis skyrius ir 175 mokinius. Šiais metais sudaryta aukštesnioji mokykla. Tos klases mokytoja yra J. Kregždienė. Taigi, šiais metais gali būti dar daugiau mokinių.

Pagal Guodos Bobelienės, praėjusių metų išdėtininkės pranešimą, mokėstis už mokslą nepadengia visų mokyklos išlaidų, jei ir visi tėvai sumokėtų. Tą trūkumą reikia padengti parengimais, kurie irgi nėra lengva suruošti.

Maironio mokykla turi daug sunkumų ir rūpesčių, tačiau ji atlieka didelį ir svarbų darbą. Mokytojai ir tėvų komitetas prašo visus tėvus susirinkti ir visus mokyklos rūpesčius aptarti.

J.R.

Išnuomojamas butas Woodhavene apylinkėje. Šeši kambariai, geras susisiekimas. Skambinti kasdien po 9 v.v. tel. AX 6-8380.

Išnuomojamas 4 kambarių butas netoli Jamaica's traukinio, Cypress Hills stotis. Skambinti dieną 277-2659.

Skubiai parduodamas dviejų seimų namas, 14 kambarių, du garažai, ir vienos šeimos mūrinis namas 9 kambariai ir 2 garažai. Abu Woodhavene. Skambinti 847-5522.

Prel. J. Balkūnas rugsėjo 23 kalba baigiamąją maldą New Yorko centriniame parke įvykusioj ukrainiečių demonstracijoj. Buvo minima 40 metų sukaktis nuo 1933 badmečio Ukrainoj. Maldoj prisiminti visi Sovietų nukankintieji. Nuotr. P. Ažuolo

Queens, N. Y., katalikų veteranų 120 žmonių grupė spalio 1 išskrido atostogų į Italiją. Queenso katalikam veteranam vadovauja lietuvis Vincencas Aboyas. Šios kelionės reikalus sutvarkė kelionių agentūra Vytiš, kuriai vadovauja Romas Kezys.

Justinas Lukošius, Vokietijos Lietuvos Bendruomenės atstovas PLB seime, grįždamas atgal į Vokietiją, rugsėjo 26 lankėsi Darbininko redakcijoje.

Justinas Lukošius, Vokietijos LB atstovas PLB seime, grįždamas atgal į Vokietiją, buvo sustojęs Patersone, N. J., pas kun. V. Dabušį ir su juo aplankė Balfą. Rugsėjo 26 lankėsi Darbininko redakcijoje. J. Lukošius yra baigęs humanitarinius mokslus ir teisę. Lietuvoje dirbo kaip teisininkas. Dabar Vokietijoje yra Lietuvių Bendruomenės reikalų vedėjas (su alga, kurią moka vokiečiai), Vasario 16 gimnazijos kuratorijos vicepirmininkas, uoliai dalyvauja visuomeninėje veikloje, daug yra rašęs ir Darbininkui apie lietuvių gyvenimą Vokietijoje. Atvykęs kaip Vokietijos LB delegatas į PLB seimą, dar buvojo Chicagoje ir kituose miestuose. Sustojęs pas kun. V. Dabušį, jis dalyvavo kunigų Vienybės N. Y.-N. J. apygardos susirinkime, kuris buvo Kearny, N. J., ir kalbėjo apie Vasario 16 gimnazijos rūpesčius ir apie lietuvių gyvenimą Vokietijoje. Į Vokietiją išskrido rugsėjo 27.

Albinas Trečiokas, visiem žinomas vyresnios kartos lietuviškos visuomenės veikėjas, yra susirgęs ir paguldytas St. Mary's ligoninėje, 135 South Center Street, Orange, N. J.

New Yorko ukrainiečiai rugsėjo 23 minėjo Ukrainos badmečio, įvykusio 1933, 40 metų sukaktį. 6000 asmenų, eiseną susiformavo prie 47 St. ir ėjo Penktąją Avenue iki 72 St. Centrinio parko scenoj buvo pasakytos kelios kalbos. Kalbėjo ir senatorius James L. Buckley. Baigiamąją maldą sukalbėjo prel. J. Balkūnas, P.A. Jis kvietė melstis ne vien tik už minimo badmečio aukas, bet ir už visus bolševikų persekiojamuosius ir kritu-sius nuo bolševikų režimo.

Kviečiame į parodą

Pauliaus Jurkaus tapybosdarbų paroda rengiama spalio 6 ir 7 Waterbury, Conn., Šv. Juozapo parapijos salėje, John Street.

Paroda lankoma šeštadienį nuo 2 iki 9 v.v., sekmadienį nuo 9 v.r. iki 5 v.v.

Oficialus parodos atidarymas šeštadienį 6 v.v. Kalbės poetas Stasys Santvaras.

Parodą rengia ir globoja LB Waterburio apylinkė, kuriai pirmininkauja M. Kleinaitis.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

9% UŽ PASKOLĄ KULTŪROS ŽIDINIUI

Tėvai Pranciškonai, norėdami pagreitinti Kultūros Židinio statybos ir įrengimo užbaigimą, išleido PASKOLOS LAKŠTUS—"MORTGAGE BONDS" Už paskolą bus mokama 9%. 1 paskolos lakšto kaina 1000 dol.

Visi paskolos lakštai — Mortgage Bonds bus atpirkti po penkerių metų. Reikalui esant paskola galima bus atsiimti po 3 metų.

Paskolos grąžinimą ir nušimčių mokėjimą garantuoja Tėvų Pranciškonų vienuolija ir LITO bendrovė.

Užuot laikę savo santaupas bankuose, kur mokama daug mažesni nušimčiai, investuokime jas į Kultūros Židinį, užpirkdam 9% duodančius "Mortgage Bonds".

Kuo greičiau išpirksime "Mortgage Bonds", tuo greičiau galėsime įeiti į naujas ir erdvas Kultūros Židinio patalpas.

Užsakant "Mortgage Bonds" prašom naudotis šio skelbimo atkarpa.

Gerbiami Tėvai Pranciškonai:

Slučių čekį /..... už kuriuos prašau atsiųsti Jūsų aukščiau minėtas "Mortgage Bonds"

Aš suprantu, kad už šiuos "Bonds" bus mokama 9% metinio dividendo tokia tvarka: 8% metinio dividendo bus išmokama kas metų ketvirtį ir 5% ekstra dividendas bus pridėtas atperkant šiuos "Bonds" po 5 metų. Aš turiu teisę šiuos "Bonds" iškeisti po 3 metų, bet tada metinis dividendas bus tik 8%.

Šiuos "Mortgage Bonds" prašau užregistruoti:

Mano vardu

Mano vardu lyglom teisēm su

Sekančiu vardu

paskiriant mane kaip legalų globėją.

Pavardė ir vardas

Adresas

Social Security numeris

Parašas

Prašom siųsti: Franciscan Fathers
c/o Litas Investing Co., Inc.
86-01 114 Str.,
Richmond Hill, N.Y., 11418
Telef. 212 — 441-6799

Liet. Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopa rengia

METINIUS PIETUS

š. m. spalio 7, sekmadienį, 1 v. popiet. Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne.

Įėjimo auka — 4.50 dol.

Visi prašomi atsilankyti